

**Diplomás pályakövetés
- intézményi on-line kutatás
a Pannon Egyetemen, 2012**

2007/2009/2011-ben abszolutóriumot szerzett
hallgatók vizsgálata

Kutatásvezető: Dr. Formádi Katalin, egyetemi
docens

Lezárva: 2013. január

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés.....	6
1.1. A kutatás célja, előzménye.....	6
1.2. A 2012-es tavaszi on-line kutatás módszertana.....	7
2. A megkérdezettek társadalmi-gazdasági adatai.....	10
2. Szakmai tanulmányok.....	17
a. Elvégzett képzés jellemzői.....	17
b. Egyéb felsőfokú tanulmányok.....	30
c. Munkatapasztalat szerzése a tanulmányok közben.....	34
3. Munkaerőpiaci sikeresség.....	36
a. Átmenet a felsőoktatásból a munka világába.....	36
b. Munkaerőpiaci életút.....	42
c. Jelenlegi munkaerőpiaci helyzet.....	45
d. Munkával való elégedettség.....	55
Öregdiák, alumni szervezet megítélése.....	64
4. Pannon Egyetem megítélése.....	68
5. Mellékletek.....	72
a. Hallgatói visszacsatolások karok szerint.....	72

Ábrajegyzék

1. ábra A Pannon Egyetemen abszolutóriumot szerzett öregdiákok teljes sokasága ...	8
2. ábra A kérdőívek kitöltésének időszaka.....	9
3. ábra A megkérdezettek megoszlása nemek és karok szerint.....	11
4. ábra A megkérdezettek átlagéletkora karok szerint.....	12
5. ábra A megkérdezettek családi állapota.....	13
6. ábra A megkérdezettek lakóhelye 14 éves korban.....	14
7. ábra A megkérdezettek jelenlegi lakóhelye	14
8. ábra A megkérdezettek korábbi tanulmányai	15
9. ábra A megkérdezettek szüleinek iskolai végzettsége	16
10. ábra A megkérdezettek szakterületi kapcsolódása.....	16
11. ábra Válaszadók kampuszok szerinti megoszlása.....	17
12. ábra A megkérdezettek karok szerinti megoszlása	19
13. ábra Megkérdezettek képzési terület szerinti megoszlása.....	22
14. ábra A megkérdezettek képzési forma szerinti megoszlása.....	23
15. ábra Képzési formák képzési helyszínek szerinti megoszlása	23
16. ábra Képzési formák karok szerinti megoszlása	24
17. ábra Megkérdezettek képzési tagozat szerinti megoszlása karonként.....	24
18. ábra Megkérdezettek nemi megoszlása képzési terület szerint.....	25
19. ábra Megkérdezettek tanulmányi eredményeinek megoszlása karok szerint.....	26
20. ábra A szak megkezdése után az abszolutóriumig eltelt félévek száma képzési formák szerint.....	27
21. ábra A szak megkezdése után az abszolutóriumig eltelt félévek száma karok szerint.....	27
22. ábra A szak megkezdése után az abszolutóriumig eltelt félévek száma tanulmányi eredmény alapján	28
23. ábra A diploma megszerzésének ideje az abszolutórium után.....	29
24. ábra Érezte-e a diploma hiányát a munkaerőpiaci érvényesülésben?	29
25. ábra A megkeresés alapjául szolgáló képzés megkezdésekor felsőfokú végzettséggel rendelkezők megoszlása képzési formák szerint.....	31
26. ábra A gyakorlati helyén a későbbiekben alkalmazták-e?	34
27. ábra A végzettség megszerzése előtt vagy alatt végzett-e a tanulmányokhoz kapcsolódó szakmai munkát? Válaszok megoszlása	35
28. ábra A végzettség megszerzése előtt vagy alatt végzett-e a tanulmányokhoz kapcsolódó szakmai munkát? Válaszok karok szerinti megoszlása	35
29. ábra A kérdőív alapjául szolgáló felsőfokú képzése során minek tekintette magát? Válaszok megoszlása karok szerint.....	36
30. ábra Az abszolutórium megszerzésekor rendelkezett főállású munkaviszonnyal (szolgálati jogviszonnyal)? Válaszok megoszlása karok szerint.....	37

31. ábra Az abszolutórium megszerzésekor már főállású munkaviszonyban dolgozók hogyan jutottak ahhoz a munkához?	38
32. ábra Milyen szakterületen végzett tanulmányok felelnek meg a legjobban ennek a munkának? (az abszolutórium előtt már főállású munkaviszonnyal rendelkezők)...	38
33. ábra Az abszolutórium megszerzése után közvetlenül keresett-e munkát? Válaszok megoszlása karok szerint.....	39
34. ábra Munkakeresés során hány munkáltatónál próbálkozott és hányszor hívták be interjúra? Válaszok megoszlása karok szerint.....	40
35. ábra Az abszolutórium megszerzése után talált-e munkát? Válaszok megoszlása karok szerint	41
36. ábra Hogyan jutott az abszolutórium utáni első munkájához?	41
37. ábra A megkérdezettek munkaviszonya.....	42
38. ábra A megkérdezettek főállású munkahelyének száma. Válaszok megoszlása karok szerint.	43
39. ábra Ennek a végzettségnek a megszerzése óta volt-e munkanélküli?.....	43
40. ábra Munkanélküli időszakok számának és időtartamának megoszlása karok szerint.....	44
41. ábra A megkérdezettek munkaerőpiaci státusza	45
42. ábra Jelenleg dolgozik Ön?	46
43. ábra Az Ön fő munkaviszonya?	47
44. ábra Milyen mértékben használja jelenlegi munkájában a tanulmányai során elsajátított tudást, megszerzett készségeket?	48
45. ábra Milyen szakterületen végzett tanulmányok felelnek meg legjobban ennek a munkának?.....	49
46. ábra Milyen szakterületen végzett tanulmányok felelnek meg legjobban ennek a munkának?.....	49
47. ábra Munkahelyek tulajdonviszonya.....	50
48. ábra: Mennyi volt az előző hónapban/az utolsó olyan hónapban, amikor jellemző, „normál” fizetést kapott, a főállásából származó havi nettó (adózás utáni) keresete? – Régiók szerint.....	53
49. ábra Mennyi volt az előző hónapban / az utolsó olyan hónapban, amikor normál fizetést kapott a főállásból származó havi, nettó (adózás utáni) keresete? – Karok szerint.....	53
50. ábra Szándékában áll munkát váltani a következő 1 évben?	55
51. ábra Mennyire elégedett főállású munkájával az alábbi szempontok szerint? (a teljesen elégedett válaszok megoszlása).....	57
52. ábra Kompetenciák értékelése.....	59
53. ábra Kompetenciák értékelése – Gazdaságtudományi Kar	60
54. ábra Kompetenciák értékelése – Műszaki Informatikai Kar.....	61

55. ábra Kompetenciák értékelése – Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kar	62
56. ábra Kompetenciák értékelése – Georgikon Kar	62
57. ábra Kompetenciák értékelése – Mérnöki Kar	63
58. ábra Tudomása szerint működik-e öregdiák/ alumni szervezet az intézményben?	64
59. ábra Az egyetem mely rendezvényei érdekelnék? Az igen válaszok megoszlása	66
60. ábra Amennyiben érdekelnék az egyetem rendezvényei, milyen témákkal foglalkozna? Az igen válaszok megoszlása	67
61. ábra Az egyetemen mennyire nyújtott megfelelő elméleti-gyakorlati ismereteket a szakma sikeres gyakorlásához?	68
62. ábra Az egyetemi képzés hogyan befolyásolta a szakma iránt érdeklődését?	69

Táblázatjegyzék

1. táblázat A teljes sokaság és a minta karok szerinti megoszlása	9
2. táblázat Megkérdezett öregdiákok megoszlása a végzés éve és nemek szerint	10
3. táblázat Megkérdezett öregdiákok megoszlása képzési helyszín és karok szerint	18
4. táblázat Megkérdezett öregdiákok megoszlása a végzés éve és képzési helyszínek szerint	18
5. táblázat Megkérdezett öregdiákok megoszlása képzési kar és végzés éve szerint	18
6. táblázat A megkérdezettek száma karok és szakok szerinti bontásban	19
7. táblázat Jelenlegi munkahelyen a munkajellemzőkkel kapcsolatos elégedettség százalékos megoszlása	56

1. BEVEZETÉS

1.1. A KUTATÁS CÉLJA, ELŐZMÉNYE

A pályakövetési vizsgálat sorozat célja a Pannon Egyetemen végzett hallgatóink munkaerőpiaci helyzetének felmérése. A kutatás elősegíti a Pannon Egyetem megújítását, felhívja a figyelmet új képzési területekre, lehetséges változtatásokra, továbbá erősíti az egyetem és az öregdiákok közötti kapcsolat elmélyítését, így a Karrier Iroda és Alumni szervezet működéséhez is hozzájárul. A végzett hallgatók karrierútjának és a valós munkaerőpiaci elvárásoknak, trendeknek az ismeretében a felsőoktatási intézmények képesekké válnak arra, hogy választ adjanak az újabb és újabb munkaerőpiaci kihívásokra, hatékonyan és célirányosan befolyásolják az intézmények oktatási folyamatait is. A pályakövetési vizsgálat egyik fontos célkitűzése egyfajta „napi kapcsolat” biztosítása a felsőoktatási intézmény és az öregdiákok között. Az egyéni igényeket is kiszolgálni képes Karrier Iroda hatékonyan elősegítheti a végzett hallgatók elhelyezkedését, hozzájárulhat a munkavállaláshoz szükséges gyakorlati tapasztalatok megszerzéséhez és segítheti beilleszkedésüket a munka világába. Összességében a felmérés eredményei hozzájárulnak a Pannon Egyetem minőségbiztosítási rendszerének fejlesztéséhez.

A pályakövetési feladatokat a 2005. évi felsőoktatásról szóló CXXXIX. törvény is előírja a felsőoktatási intézmények számára a 34.§ (6) pontjában, mely szerint: „A felsőoktatási intézmények - önkéntes adatszolgáltatás alapján - ellátják a pályakövetés feladatait, amelynek keretében figyelemmel kísérik azoknak a munkaerőpiaci helyzetét, akik náluk szereztek bizonyítványt, oklevelet.”

A jelenlegi DPR vizsgálatot három vizsgálat előzte meg. Az első felmérésre 2008 őszén került sor. Az on-line felmérés során az egyetem összes képzésén és kampuszán 2007. január 1. után végzetteket kérdeztük meg. Az on-line kutatás legfőbb célja a volt diákok szakmai életpályájának és az alma materben szerzett ismeretek és kompetenciák hasznosíthatóságának feltérképezése volt.

A második felmérés, a TÁMOP-4.1.1.A-10/1/KONV-2010-0006 pályázati keret támogatásával valósult meg és egy kutatás-sorozat első felmérése volt. Az őszi adatfelvétel során az intézményben végzettek körében legalább háromévente személyes megkeresésen alapuló vagy telefonos standard kérdőíves vizsgálatot kell folytatni. A vizsgálat az utolsó három évben végzettek körére terjedt ki, azok megfelelő elemszámú mintája alapján.

A kutatássorozat következő szakaszában 2011. tavaszi adatfelvétel során a 2008-ban és 2010-ben abszolutóriumot szerzettek megkérdezésére került sor. A tavaszi időszakban az évente abszolutóriumot szerzett összes hallgató körében kell egy-, három évvel, illetve a későbbiekben öt évvel a végzés után online vagy postai úton kérdőíves vizsgálatot végezni. Az őszi adatfelvétel háromévente, míg a tavaszi felmérés évente ismétlődik, így a vizsgálatosorozat alkalmas a végzett hallgatók életpályájának nyomon követésére.

A 2012. tavaszi kutatás jelenlegi fázisa a 2007-ben, 2009-ben és 2011-ben abszolutóriumot szerzett hallgatók diplomázás utáni pályájának, tanulmányainak és munkaerőpiaci státuszának feltérképezésére irányult. A Pannon Egyetemen 2007-ban, 2009-ben és 2011-ben abszolutóriumot szerzett hallgatók körében on-line kérdőíves adatfelvételt végeztünk. A felmérésbe került minden e-mail címmel rendelkező – az adott évben abszolutóriumot szerzett hallgató. Célunk az volt, hogy felderítsük a felsőfokú végzettség megszerzését követő néhány évben bekövetkezett változásokat, volt hallgatóink munkaerőpiaci helyzetét és továbbtanulási terveiket. Arra voltunk kíváncsiak, hogy volt diákjaink mennyire sikeresen tudtak munkába állni, milyenek az első tapasztalataik, végzettségüknek megfelelő területen dolgoznak-e és mennyire elégedettek munkájukkal.

1.2. A 2012-ES TAVASZI ON-LINE KUTATÁS MÓDSZERTANA

A mostani felmérés célja, hogy a Pannon Egyetemen végzettek elhelyezkedését évről évre követni tudjuk a képzések minőségének és hatásfokának ellenőrzésére. Jelen kutatási jelentés a TÁMOP-4.1.1.A-10/1/KONV-2010-0006 által előírt ütemezésnek megfelelően a 2012. tavaszi adatfelvétel eredményeit mutatja be. Az adatok lekérdezésére 2012. április 15. és május 10. közötti időszakban került sor a Pannon Egyetem minden kampuszán, on-line kutatással és anonim módon.

A diplomások on-line kérdőívének kitöltése EVASYS rendszerben, elektronikus úton történt ún. zsetonos kérdőívek segítségével, mellyel egyedi linkkel lehetett elérni a kérdőíveket. Ezáltal a kitöltés bármikor megkezdhető, félbe hagyható, és folytatható volt, szakaszonkénti lezárás és mentés lehetőségével. A kitöltéshez ebben a formában természetesen elektronikus elérésre volt szükség. Az elektronikus kitöltést a költség- és időhatékonyság, valamint az így elérhető jobb válaszadási hajlandóság indokolta.

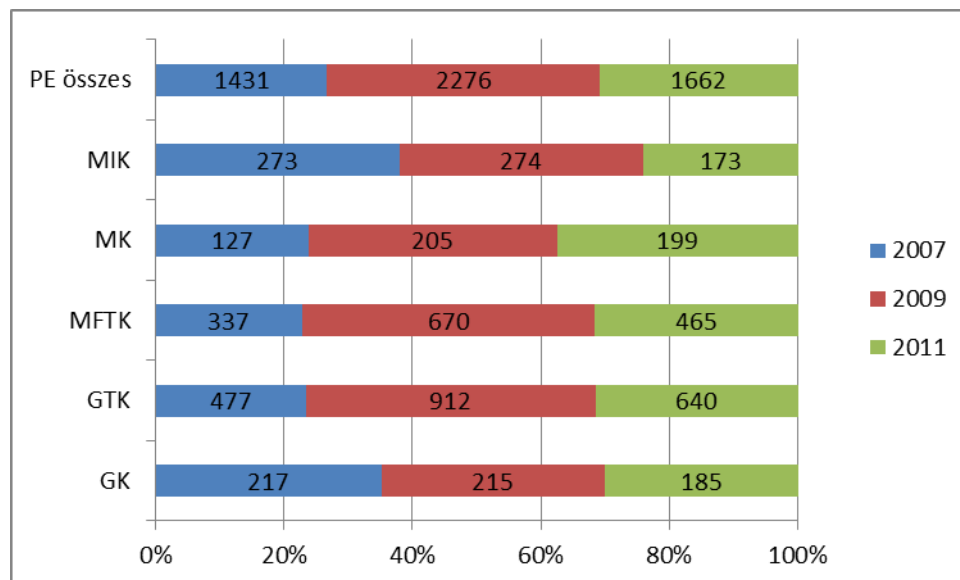
A kérdőív időtartamát meghatározta a Diplomás Pályakövető Rendszer módszertani előírása, kötelező blokkjainak terjedelme. Az on-line kutatás miatt törekedni kellett

arra, hogy a kérdezési idő tolerálható legyen az öregdiákok számára, így a kötelező kérdésblokkokon kívül viszonylag korlátozott számú kérdés került bele.

A megkérdezettek körébe a Pannon Egyetemen 2007, 2009 és 2011 években abszolutóriumot szerzett nappali és levelező tagozaton végzett diplomások kerültek bele. (Nem kerültek bele a mintába a távoktatásban résztvevők és a felsőfokú szakképzésben tanult öregdiákok). A volt diákok eléréséhez szükséges címlistát a Neptun rendszer adatbázisa és a 2009 óta működő leszereléskor kitöltetett adatkezelési nyilatkozatok, valamint a Karrier Iroda által készített adatbázis szolgáltatta. Érvényes e-mail címekre volt szükség, így a felmérésre felkért diplomások száma karonként és szakonként rendelkezésre álló címlistától függött.

A pályakövetéses vizsgálat eredményességét jelentősen befolyásolta a rendelkezésre álló címlista érvényessége. A teljes sokaság, a 2007-ben, 2009-ben és 2011. évben abszolutóriumot szerzett hallgatók száma összesen 5369 fő az egyetemi nyilvántartás alapján, melyből 2007-ben végzett 1431 fő, 2009-ben 2276 fő, 2011-ben pedig 1662 fő. Az e-mailen elérhető hallgatók száma 3139 fő volt. A kérdőívet az első határidőig vissza nem küldő hallgatókat e-mailen keresztül még egyszer megkerestük. A beérkezett kérdőívek egy része nem volt felhasználható, ezért az elemzés alapjául szolgáló mintanagyság 485 fő lett, az összes 2007/2009/2011-ben abszolutóriumot szerzett hallgatók 9%-a.

1. ábra A Pannon Egyetemen abszolutóriumot szerzett öregdiákok teljes sokasága

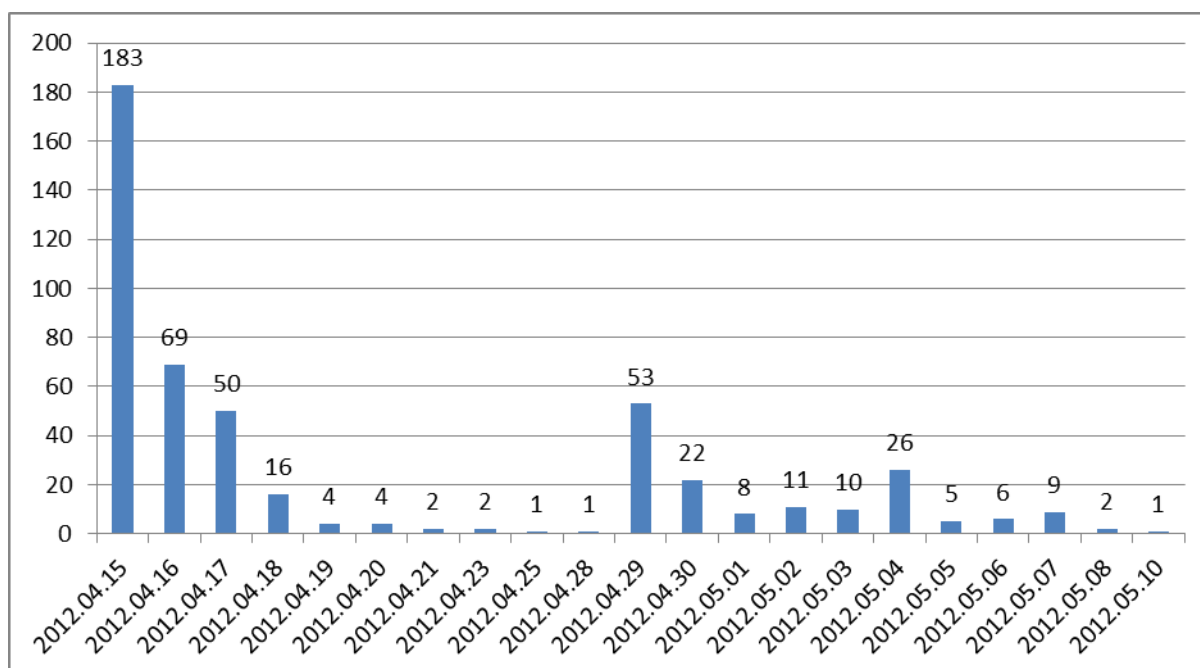

A teljes sokaság és a válaszadó öregdiákok megoszlását mutatja az alábbi táblázat. Itt meg kell jegyezni, hogy ennél a vizsgálatnál nem volt előírás a karok vagy bármely másik változó szerinti reprezentativitás.

1. táblázat A teljes sokaság és a minta karok szerinti megoszlása

	Abszolutóriumot szerzett hallgatók a Neptun szerint	Válaszadó öregdiák	Kitöltési arány
GTK	2029	193	9,5%
GK	617	33	5,3%
MK	531	59	11,1%
MFTK	1472	122	8,3%
MIK	720	78	10,8%
Összesen	5369	485	100%

A kérdőív kitöltését tekintve látható, hogy a kiküldés első két napján töltötték ki a legtöbben a kérdőívet (2012. április 15-16-án a válaszadók 52%-a, 252 fő). Az emlékeztető e-mailnek a hatására április 29-én újra megugrott a kitöltött kérdőívek száma. A kitöltések megoszlását mutatja az alábbi ábra.

2. ábra A kérdőívek kitöltésének időszaka

A 2012. tavaszi on-line felmérés alapjául szolgáló kérdőív a mellékletben megtekinthető. Az on-line felmérés az alábbi fő témákat foglalta magában:

- A végzettek társadalmi-gazdasági háttéradatai (nem, életkor, lakóhely, családi állapota, szülők végzettsége a megkérdezett 14 éves korában)
- Az elvégzett képzés kezdete, jellemzői (a végzés éve, szakképesítés(ek), kampusz, kar, képzési terület, tagozat, eredménye)

- Egyéb felsőfokú tanulmányok (részvétel felsőfokú képzésen, nyelvtudás, külföldi tanulmányok, továbbtanulási tervek)
- Átmenet a felsőoktatásból a munka világába (munkakeresés, munkába állás időszaka, elhelyezkedési nehézségek)
- Munkaerőpiaci életút és jelenlegi munkaerőpiaci helyzet (főállású munkák, munkavégzés területe, külföldi munkavállalás, munkaerőpiaci státusz)
- Munkával kapcsolatos elégedettség felmérése (munkajellemzők megítélése)
- Egyetem és az öregdiák, az Alumni szervezet megítélése (Karrier Iroda megítélése, kapcsolat az egyetemmel, részvételi szándék)

2. A MEGKÉRDEZETTEK TÁRSADALMI-GAZDASÁGI ADATAI

Mielőtt a tartalmi elemzéshez hozzákezdénénk, fontosnak tartunk néhány, a minta megbízhatóságával kapcsolatos módszertani megjegyzést is közzétenni, ami az adatok értelmezését segítheti. Mint minden statisztikai adatfelvétel esetében, ezúttal is számolnunk kell a mintavételi hiba lehetőségével. Ez a megkérdezettek számából adódóan a felmérés esetében 5-6% körüli. A hibahatárnak ez a szintje megemelkedik olyankor, amikor a teljes mintánál kisebb alcsoportokat vizsgálunk. Az adatok bemutatásánál zárójelben közöljük a hibahatárt és az eredmények szórását.

A megkérdezettek nemi megoszlása

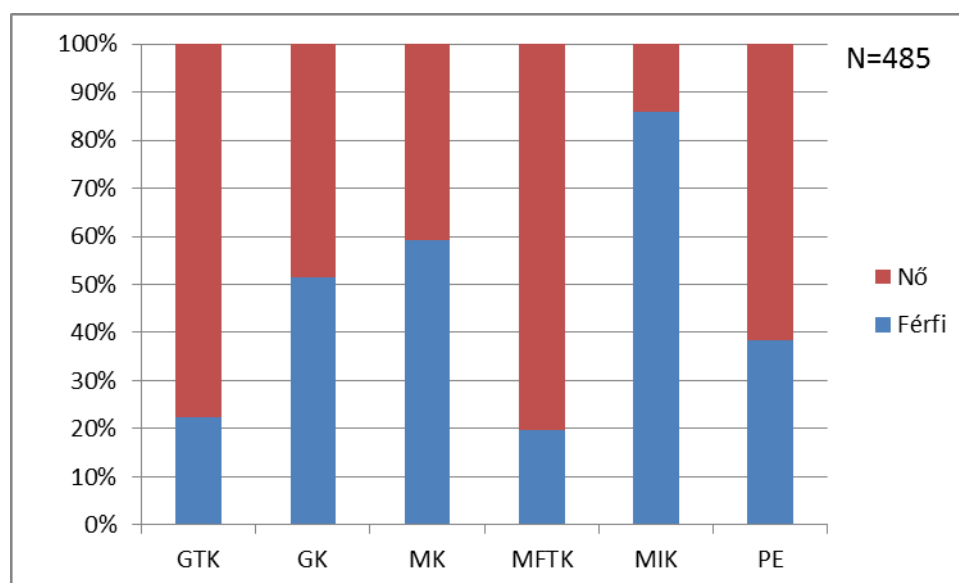
A jelenlegi elemzés 2007/2009/2011. években, a Pannon Egyetem kampuszain végzett 485 öregdiák véleményét tükrözi. A megkérdezettek között a nők aránya közel kétszer nagyobb a férfiaknál, mely 1% eltérést mutat a vizsgált években az egyetemen végzettek arányához képest. A válaszadók 61,6%-a nő, míg a férfiak aránya 38,4%. A megkérdezett diplomások évek és nemek szerinti megoszlását mutatja a 2. táblázat.

2. táblázat Megkérdezett öregdiákok megoszlása a végzés éve és nemek szerint

Megkérdezett neme	Diplomaszerzés éve			Összesen
	2007	2009	2011	
Nő	38	135	126	299
Férfi	32	91	63	186
Összesen	70	226	189	485

Ha a nemek megoszlását karok szerint nézzük, lényeges különbség figyelhető meg. Láthatjuk, hogy a Műszaki Informatikai Kar esetében a férfiak aránya a legmagasabb a nőkhöz képest. A Mérnöki Karon és a Georgikon Karon közel azonos a megkérdezettek nemi megoszlása, az összes többi kar esetében sokkal magasabb a válaszadó nők aránya. A nemek közötti aránykülönbséget tekintve a Gazdaságtudományi és a Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kar esetében közel háromszoros, illetve négyszeres a nők aránya a férfiakéhoz képest. A lekérdezett minta kari-nemenkénti összetétele mindössze 1-2 %-ban tér el a teljes sokaságtól, a vizsgált években végzettek nemi összetételétől karok szerint.

3. ábra A megkérdezettek megoszlása nemek és karok szerint

A megkérdezettek életkora

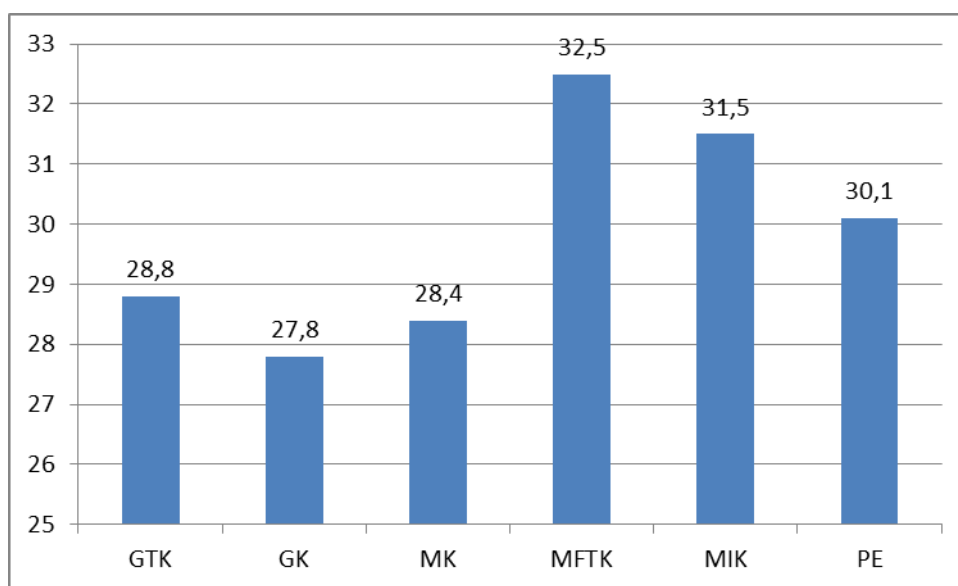
Ha külön megvizsgáljuk végzés éve szerint az átlagéletkort: a 2007-ben abszolutóriumot szerzettek átlagéletkora 33 év, 2009-ben 30 év, 2011-ben pedig 29 év. (Tehát a végzéskor az öregdiákok átlagos életkora 28 év). Figyelembe kell venni, hogy a 2011-ben abszolutóriumot szerzett öregdiákok adják a minta háromnegyedét, így amennyiben egyként kezeljük a mintát, a 2007/2009-ben és 2011-ben abszolutóriumot szerzett hallgatók átlagéletkora 30 év (0,29 hibahatárral, 6,35 év szórással), mely nagy szórást mutat. A legfiatalabb diplomás 1990-es születésű (22 éves), a legidősebb 1956-os születésű (56 éves). A legtöbb megkérdezett 1985-ben született (módusz).

Az életkor alapján három csoport kialakítására került sor a további kérdésekre kapott válaszok életkor szerinti eltérésének elemzése céljából. 1982 előtt született a

hallgatók 30,7%-a, a legnagyobb tartományt az 1982-1985 között születettek adják (38,4%), míg 1985 után születettek közé sorolható a megkérdezettek 30,9%-a.

Ha karok szerint megvizsgáljuk az öregdiákok átlagéletkorát, azt tapasztaljuk, hogy a legidősebb megkérdezettek a Modern Filológiai és Társadalomtudományi Karon végeztek (átlagéletkor 32,5 év), valamint a Műszaki Informatikai Kar öregdiákjainál 31,5 év az átlagéletkor. Az egyes karokon végzettek átlagéletkorát mutatja az alábbi ábra.

4. ábra A megkérdezettek átlagéletkora karok szerint

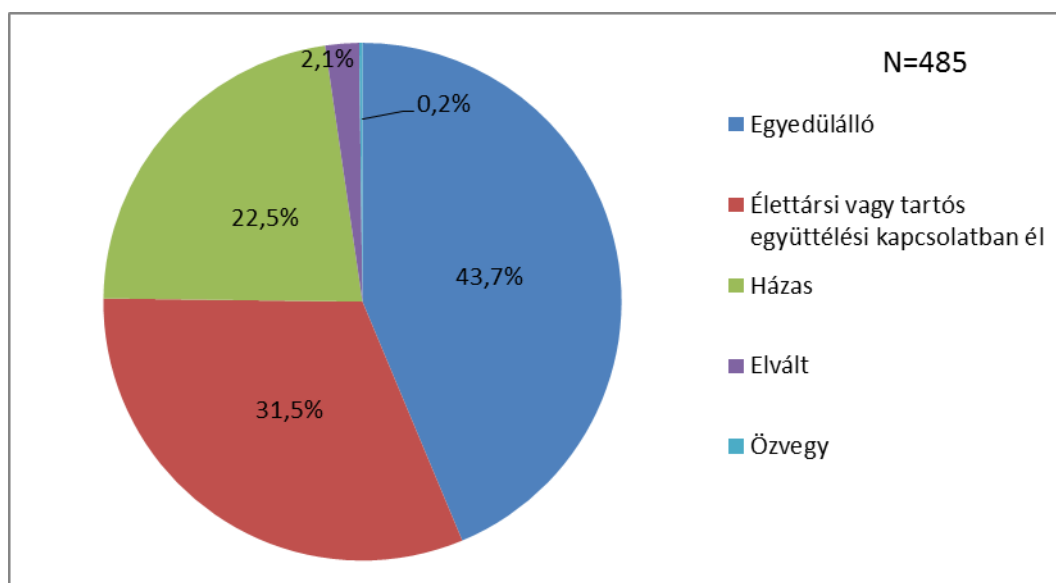

Az átlagéletkor eltéréseit képzési formák, terület és tagozat szerint a szakmai tanulmányok résznél részletesen elemezni fogjuk.

A megkérdezettek családi állapota

A felmérésben szereplő öregdiákok családi állapotukat tekintve jellemzően egyedülállóak. A minta közel felét teszik ki az egyedülállóak, míg élettársi vagy tartós párkapcsolati viszonyban él a megkérdezettek egyharmada. A házások aránya 22,5%, néhány fő pedig már elvált.

5. ábra A megkérdezettek családi állapota

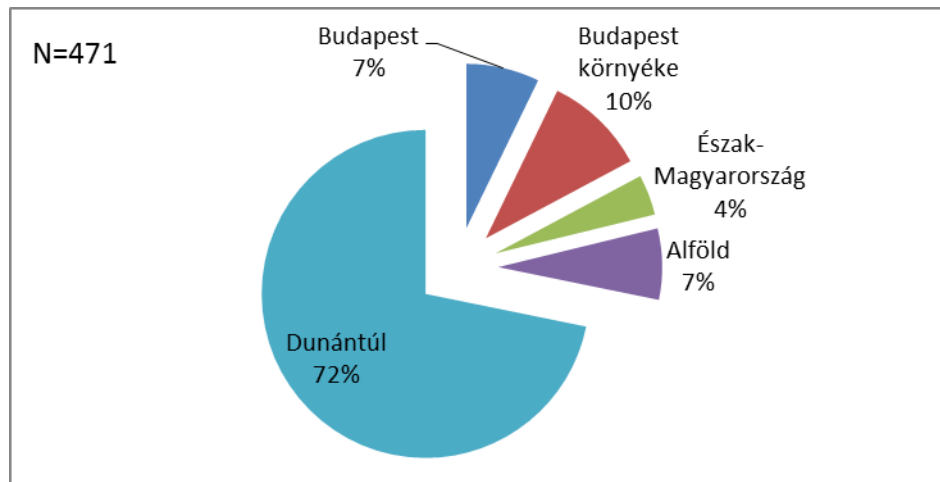

A megkérdezettek közel egyötödének (17,1%=83 főnek) van gyermeke. A gyermekeseknek átlagosan 1,55 gyermeke van, ami annyit jelent, hogy a válaszadó öregdiákok többségének, 55,4%-nak egy gyermeke van, kettő gyermeke pedig 34,9 százalékának. Nagycsaládos öregdiák is szerepelt a mintában: hét esetben három gyerek, egy válaszadónál pedig négy gyermek született.

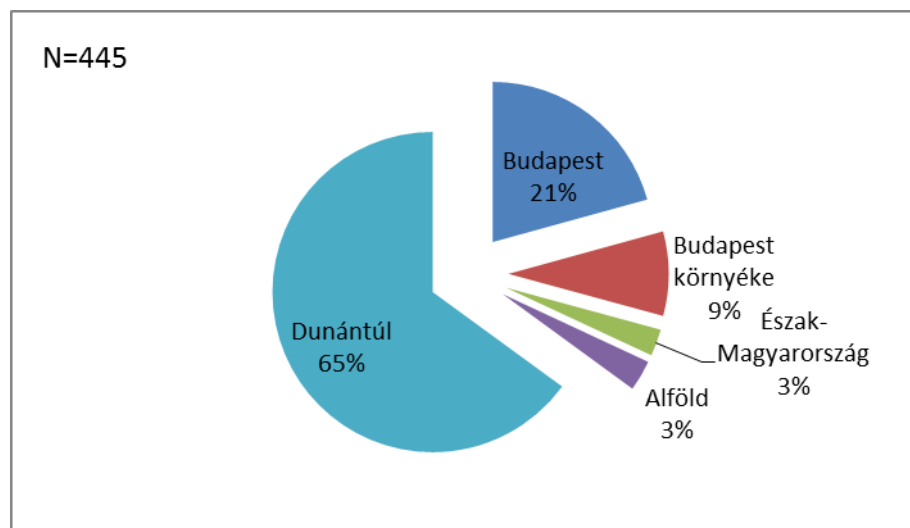
A megkérdezettek lakóhelye

A megkérdezettek 99%-a Magyarországon élt 14 éves korában, mindössze öt fő élt külföldön (Németországban, Romániában, Szerbiában és Szíriában). A megkérdezettek 92,8%-a jelenleg Magyarországon él és lakóhelyként nagyobb településeket nevezett meg: a fővárosban lakik a megkérdezett diplomások 20,7%-a, további 8,5%-uk pedig Budapest környékén. Korábbi lakóhelyüket tekintve az öregdiákok mindössze 7,2%-a élt Budapesten és 10%-uk a főváros környékén. A legtöbb végzett diák a Dunántúlon lakott és jelenleg is ott él (régén 71,8% → jelenleg 64,9%). Jelenlegi felmérés alapján kicsi az elvándorlás az öregdiákok között – belföldön belül jellemzően Budapestre költöztek az öregdiákok.

6. ábra A megkérdezettek lakóhelye 14 éves korban

7. ábra A megkérdezettek jelenlegi lakóhelye

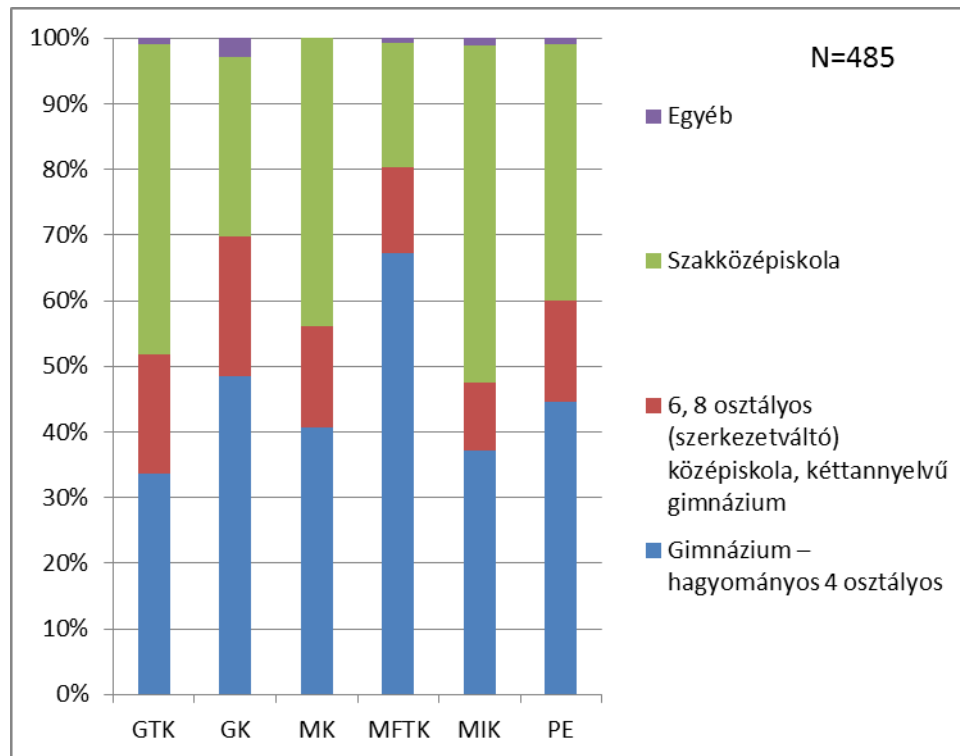

Jelenleg külföldön a megkérdezett öregdiákok mindössze 7,2%-a (35 fő) él. Ez az arány az előző évekhez képest megduplázódott. Az országok között tizennégyen Angliában élnek, hatan Ausztriában, heten Németországban. Egy-egy öregdiák él Franciaországban, Luxemburgban, Máltán, Norvégiában, Olaszországban, Spanyolországban, Svájcban és Svédországban. Jelenleg külföldön élő öregdiákok fele (15 fő) a Gazdaságtudományi Karon végzett, további kilenc válaszadó pedig a Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kar öregdiákja volt. Négyen a Mérnöki Karon végeztek, öt válaszadó a Műszaki Informatikai Kar öregdiákja volt, ketten pedig a Georgikon karra jártak.

A megkérdezettek korábbi tanulmányai

A felmérésben szereplő öregdiákok közel fele (44,5%) hagyományos – négyosztályos - gimnáziumban tanult, és 39%-uk szakközépiskolában. Karok szerint a Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kar esetében kiugróan alacsony a szakközépiskolában végzettek aránya: 18,9%. A megkérdezettek korábbi tanulmányainak karok szerinti megoszlását mutatja az alábbi ábra.

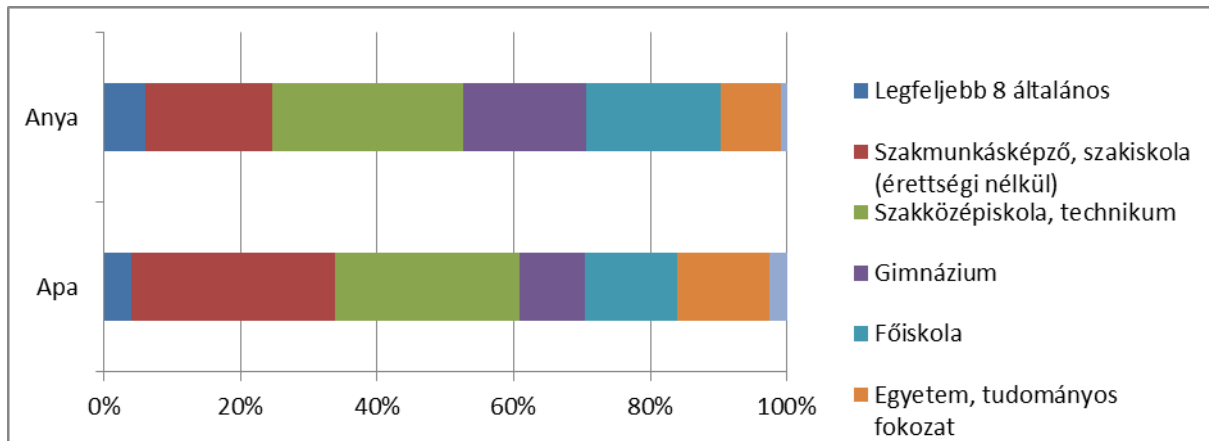
8. ábra A megkérdezettek korábbi tanulmányai

A megkérdezettek szüleinek végzettsége

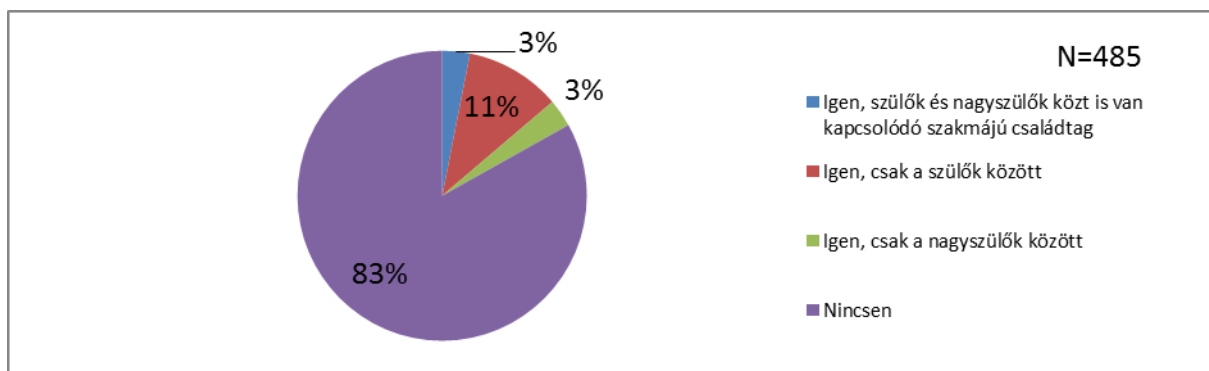
A felmérésben szereplő öregdiákoktól megkérdeztük, hogy 14 éves korukban mi volt az édesapjuknak és az édesanyjuknak a legmagasabb iskolai végzettsége. Felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkezett a megkérdezettek 27-28,5%-ának édesapja és édesanyja. Az anyáknál magasabb a gimnáziumi végzettség aránya is (18,1%), míg az apák esetében 9,7%).

9. ábra A megkérdezettek szüleinek iskolai végzettsége

A kérdőív kitért arra, hogy a megkérdezettek családjában - szülők, nagyszülők körében - van-e hasonló szakterületen dolgozó, hasonló szakterületen végzettséget szerzett családtag. A megkérdezettek 83,1%-nál nincsen, ugyanakkor 15 fő esetében (3,1%) a nagyszülők és szülők között is van kapcsolódó szakmájú családtag: közülük heten a Gazdaságtudományi Karra jártak, négy- négy esetben a Modern Filológiai és Társadalomtudományi Karon és a Georgikon Karon végzett öregdiákok esetében. A válaszadók 10,7%-a (52 fő) esetében csak a szülők között, 15 esetben (3,1%) pedig csak a nagyszülők között van kapcsolódó szakmájú családtag. Megvizsgálva a karok szerinti összefüggéseket látható, hogy néhány esetben van a szülők között hasonló területen dolgozó, végzett családtag.

10. ábra A megkérdezettek szakterületi kapcsolódása

Végezetül az alapadatok végén megkérdeztük volt hallgatóinktól, hogy hogyan ítélték meg családjuk anyagi helyzetét, amikor 14 évesek voltak. A megkérdezettek fele átlagosnak tartja családjá akkori anyagi helyzetét. Az átlagnál jobban élők aránya néhány százalékkal magasabb, mint az átlagnál rosszabb anyagi helyzetben élő öregdiákoké. Karok és lakóhely szerint sem mutat különbséget az anyagi helyzet megítélése.

2. SZAKMAI TANULMÁNYOK

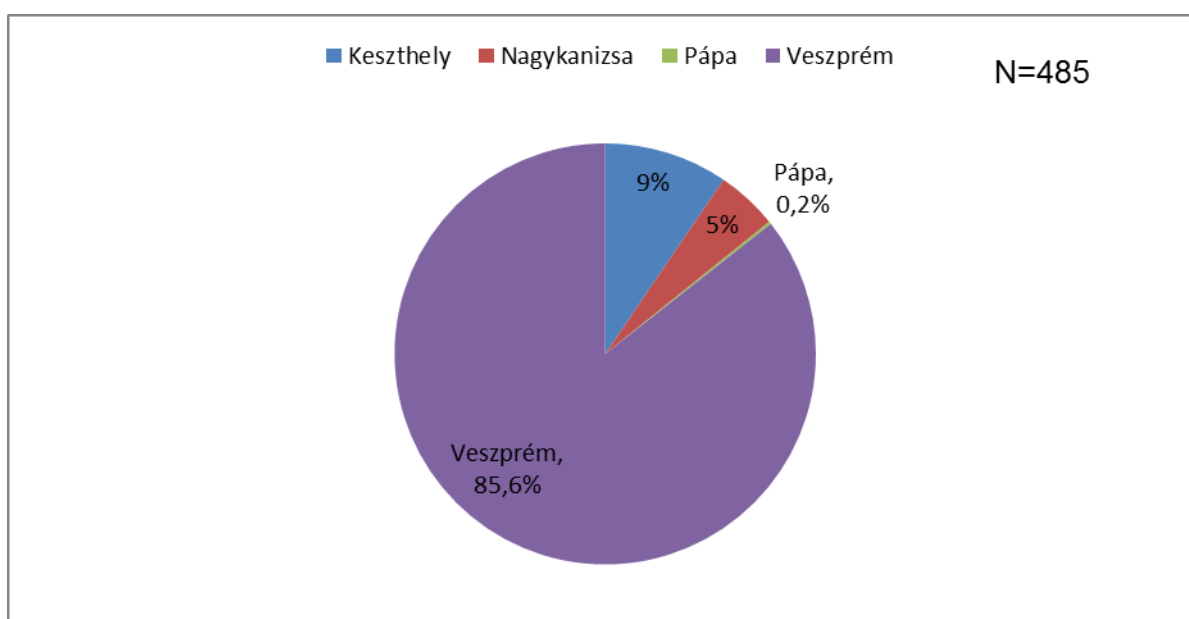
a. ELVÉGZETT KÉPZÉS JELLEMZŐI

Kampuszok és karok

A válaszadó öregdiákoktól megkérdeztük, hogy az intézmény melyik kampuszán, karán és milyen szakon szereztek abszolutóriumot a Pannon Egyetemen. A végzett szak alapján a képzési területről és a képzési formáról is képet kapunk. A szakhoz kapcsolódóan a kérdőív kitért a végzés évére, a képzés tagozatára és a finanszírozására is.

A minta kampuszok szerinti megoszlása a teljes egyetemi megoszlásnak megfelelően alakult az alábbiak szerint: a minta 85,6%-át teszi ki a veszprémi, 9,5% a keszthelyi és 4,7% a nagykanizsai kampusz végzett hallgatóinak véleménye. A pápai képzési helyszínen 1 fő válaszolt a megkeresésre.

11. ábra Válaszadók kampuszok szerinti megoszlása

Az öt karból a Georgikon Kar kivételével mind a négy kar megtalálható Veszprémben, míg Keszthelyen és Nagykanizsán két-két kar működik, az előbbinél a Georgikon és a Gazdaságtudományi, az utóbbinál a Gazdaságtudományi és Műszaki Informatikai Kar, Pápan pedig egyedül a Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kar található. A képzési helyszínek és karok szerinti válaszadók megoszlását mutatja a 3. táblázat.

3. táblázat Megkérdezett öregdiákok megoszlása képzési helyszín és karok szerint

Képzési helyszín	Képzési kar					Összesen
	GTK	MFTK	MK	MIK	GK	
Veszprém	161	121	59	74	0	415
Keszthely	13	0	0	0	33	46
Pápa	0	1	0	0	0	1
Nagykanizsa	19	0	0	4	0	23
Összesen	193	122	59	78	33	485

A felmérésben szereplő öregdiákok több mint négyötöde 2009 után végzett. Ez részben köszönhető a könnyebb elérhetőségnek, a még érvényes címeknek, valamint annak, hogy 2009 óta állnak rendelkezésre a leszereléskor kitöltött adatkezelési nyilatkozatok. A megkérdezett öregdiákok képzési karok és végzés éve szerinti megoszlását mutatja az alábbi táblázat.

4. táblázat Megkérdezett öregdiákok megoszlása a végzés éve és képzési helyszínek szerint

Képzés helyszíne	Diplomaszerzés éve			Összesen
	2007	2009	2011	
Veszprém	60	191	164	415
Keszthely	7	23	16	46
Pápa	0	0	1	1
Nagykanizsa	3	12	8	23
Összesen	70	226	189	485

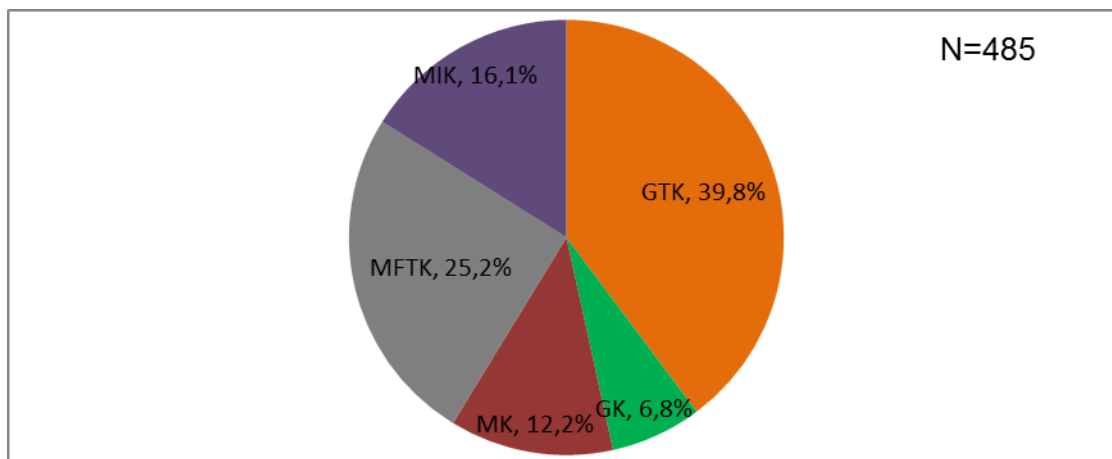
5. táblázat Megkérdezett öregdiákok megoszlása képzési kar és végzés éve szerint

Végzés éve	Képzési kar					Összesen
	GTK	MFTK	MK	MIK	GK	
2007	20	14	5	24	7	70
2009	95	58	28	33	12	226
2011	78	50	26	21	14	189
Összesen	193	122	59	78	33	485

Az elemzés alapjául szolgáló minta karok szerinti megoszlását tekintve látható, hogy a legtöbb végzett hallgató a Gazdaságtudományi és a Modern Filológiai és Társadalomtudományi Karra járt: a két kar adja a vizsgált években a diplomások 65%-át. A Műszaki Informatikai Karon végzett öregdiákok a minta

16,1%-át adják, míg a Georgikon Kar 6,8%-ot, a Mérnöki Kar pedig 12,2%-ot képvisel. A mintában a vizsgált években abszolutóriumot szerzettekhez képest a Georgikon Kar és a Mérnöki Kar diákjai alulreprezentáltak. (Ugyanakkor meg kell jegyezni, hogy ennél a vizsgálatnál nem volt előírás a reprezentativitás).

12. ábra A megkérdezettek karok szerinti megoszlása

Az elvégzett szakok jellemzői

A szakok listáját karok szerinti bontásban tartalmazzák a táblázatok. Mivel karokon belül az egyes szakokról alkotott kép egy vagy néhány válaszadó véleményét tükrözi, ezért a szakok listája csak tájékoztató jellegű információt ad. A mintában szereplő megkérdezettek karok-szakok szerinti bontását mutatják a következő táblázatok.

6. táblázat A megkérdezettek száma karok és szakok szerinti bontásban

Kar	Szak	Válaszadók száma
Georgikon Kar	agrármérnöki (egyetemi)	8
	állattenyésztő mérnöki (BA/BSc)	1
	gazdasági agrármérnöki (egyetemi)	4
	gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki (BA/BSc)	3
	kertészmérnöki (BA/BSc)	3
	kertészmérnöki (főiskolai)	1
	környezetvédelmi szakirányú	2
	környezetgazdálkodási agrármérnöki (Ba/BSc)	1
	növényorvosi (egyetemi)	3
	növényorvosi (MA/MSc)	1
	növénytermesztési és kertészeti tudományok (PhD)	1
	növénytermesztő mérnöki (Ba/BSc)	2
	természetvédelmi mérnöki (BA/BSc)	2
	természetvédelmi mérnöki (MA/MSc)	1
GK összesen:		33

Kar	GTK szakok	Válaszadók száma
Gazdaságtudományi Kar	alkalmazott közgazdaságtan (Ba/BSc)	6
	emberi erőforrások (BA/BSc)	13
	gazdálkodási (főiskolai)	5
	gazdálkodási és menedzsment (BA/BSc)	11
	humán erőforrás menedzser (főiskolai)	15
	idegenforgalmi és szálloda (főiskolai)	29
	közgazdász-gazdálkodási (egyetemi)	13
	közgazdasági elemző (MA/MSc)	1
	műszaki menedzser (BA/BSc)	7
	műszaki menedzser (egyetemi)	9
	nemzetközi gazdálkodás (BA/BSc)	1
	pénzügy és számvitel (BA/BSc)	13
	projektmenedzser (szakirányú)	1
	számvitel (MA/MSc)	7
	turizmus-vendéglátás (BA/BSc)	45
	vendéglátó és szálloda (főiskolai)	9
vezetés és szervezés (MA/MSc)	8	
GTK összesen:		193

Kar	MFTK szakok	Válaszadók száma
Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kar	alkalmazott nyelvészet (MA/MSc)	4
	anglisztika (BA/BSc)	3
	anglisztika (MA/MSc)	2
	angol nyelv és irodalom (egyetemi)	9
	etika, ember- és társadalomismeret (egyetemi)	2
	fordító és tolmács (MA/MSc)	3
	germanisztika (BA/BSc)	5
	magyar (BA/BSc)	4
	magyar nyelv és irodalom (egyetemi)	1
	német nyelv és irodalom (egyetemi)	4
	német nyelv, irodalom és kultúra (MA/MSc)	1
	nemzetközi tanulmányok (BA/BSc)	5
	nemzetközi tanulmányok (egyetemi)	3
	nemzetközi tanulmányok (MA/MSc)	5
	neveléstudományi (MA/MSc)	1
	összehasonlító politikatudomány (szakirányú)	1
	pedagógia (BA/BSc)	1
	politikai tanácsadó (szakirányú)	1
	szabad bölcsészet (BA/BSc)	1
	színháztudomány (MA/MSc)	3
	tanár - angoltanár (MA/MSc)	20
tanár-ember és társadalom műveltségterületi	8	
tanár - informatikatanár (MA/MSc)	6	
tanár-környezettanár (MA/MSc)	2	

Diplomás Pályakövetés a Pannon Egyetemen, tavaszi online felmérés 2012

	tanár (T/D) - magyartanár (MA/MSc)	13
	tanár (T/D) - német- és nemzetiségi német-tanár (MA...	3
	tanár (T/D) - némettanár (MA/MSc)	5
	tanár (T/D) - pedagógiai tanár (MA/MSc)	5
	társadalmi tanulmányok (BA/BSc)	1
MFTK összesen:		122

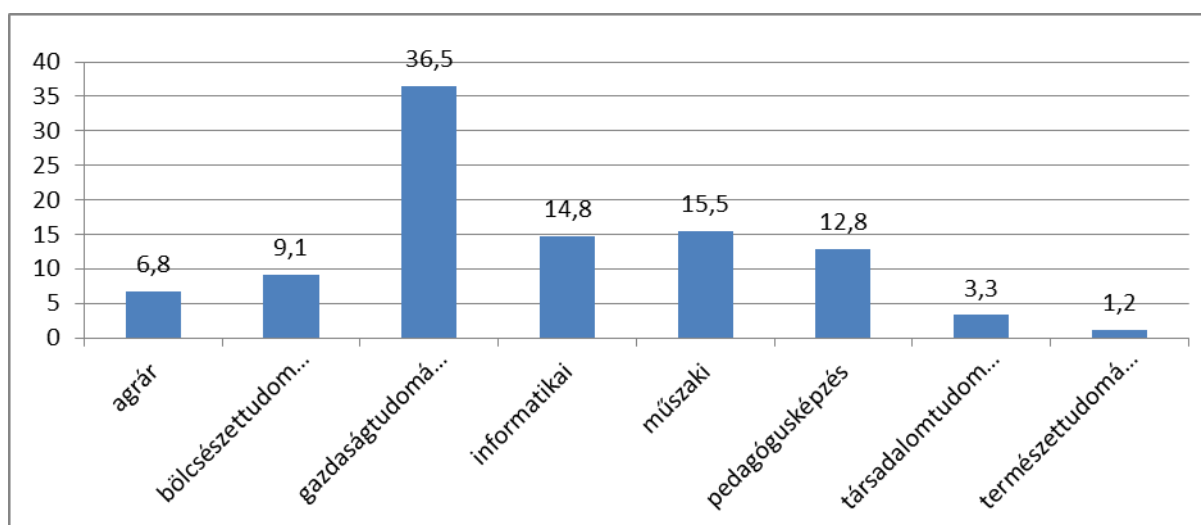
Kar	MIK szakok	Válaszadók száma
Műszaki Informatikai Kar	informatikatanári (egyetemi)	20
	mérnök informatikus (BA/BSc)	15
	mérnökinformatikus (MA/MSc)	5
	műszaki informatikai (egyetemi)	21
	műszaki informatikai (főiskolai)	3
	programozó matematikus (főiskolai)	5
	programtervező informatikus (BA/BSc)	3
	villamosmérnöki (BA/BSc)	4
	villamosmérnöki (főiskolai)	2
MIK összesen:		78

Kar	MK szakok	Válaszadók száma
Mérnöki Kar	anyagmérnöki (Ba/BSc)	1
	anyagmérnöki (MA/MSc)	1
	gépészmérnöki (BA/BSc)	5
	gépészmérnöki (főiskolai)	3
	informatikus vegyész (egyetemi)	1
	kémiateanári (egyetemi)	1
	kémia tudományok (PhD)	3
	környezetmérnöki (BA/BSc)	3
	környezetmérnöki (egyetemi)	10
	környezetmérnöki (MA/MSc)	4
	környezettudományok (PhD)	16
	Műszaki kutató-fejlesztő szakmérnök (szakirányú)	6
	vegyészmérnöki (BA/BSc)	1
	vegyészmérnöki (egyetemi)	1
	vegyész (egyetemi)	2
vegyészmérnöki (PhD)	1	
MK összesen:		59

A képzési területek lehatárolása a törvényi besorolásnak megfelelően történt és a DPR országos módszertani előírásai szerint a hallgatók által megnevezett szakok

alapján kódoltuk le csakúgy, mint a képzési formákat. Ez kettős célt szolgált, egyfelől rövidítette a kérdőívet, másfelől pedig kizárta annak lehetőségét, hogy a válaszadók tévesen választják ki a képzési területet. A jelenlegi felmérésben kizárólag a graduális képzéseken tanulók válaszoltak, így a képzési terület változó ezeket foglalja magában és nem szerepelnek benne a felsőfokú szakképzések, melyeket szakmacsoportba, valamint a doktori képzések, melyeket tudományterületbe sorolhatóak. Az így adódó felosztás szerint a válaszadók megoszlása képzési területek szerint a következőképpen alakult:

13. ábra Megkérdezettek képzési terület szerinti megoszlása

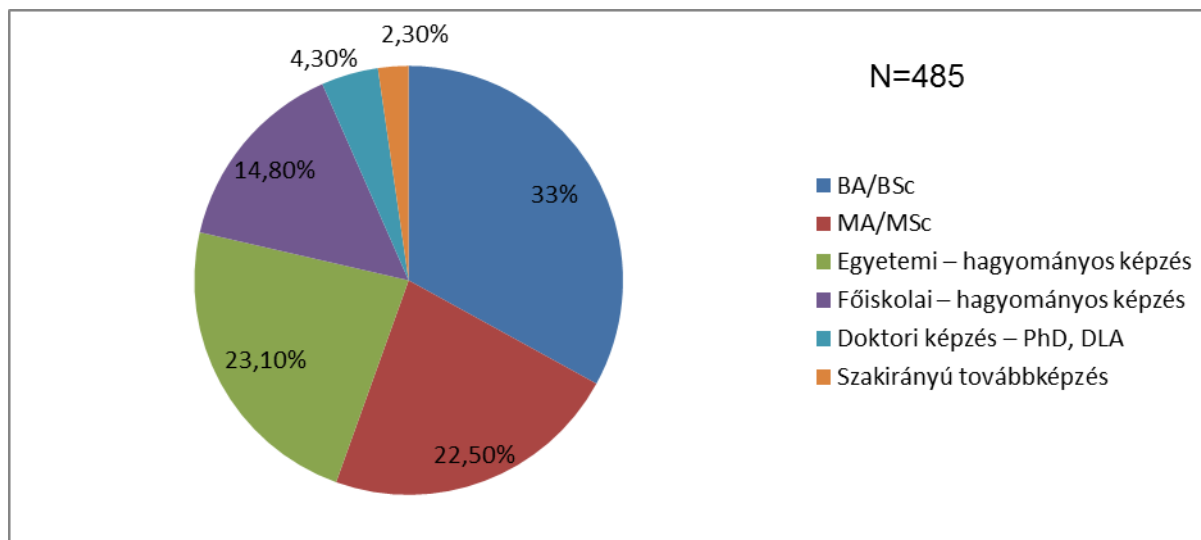
A megkérdezettek között képzési területek szerint legnagyobb arányt a gazdaságtudományi területen abszolutóriumot szerzett öregdiákok képviselnek, a minta 36,5%-át adják. Szintén magas arányban szerepelnek a műszaki (15,5%), az informatika tudományterületen (14,8%) és a pedagógusképzésen végzettek (12,8%). Az összes többi képzési terület 10% alatti arányt képvisel a mintában.

A képzési területek meghatározzák a kampuszok oktatási profilját: az agrártudományi képzés teljes mértékben Keszthelyen folyik, a gazdaságtudományi képzés Keszthelyen, Nagykanizsán és Veszprémben, az informatikai képzés Nagykanizsán és Veszprémben, a műszaki képzés és a természettudományi képzés kizárólag Veszprémben folyik, míg társadalomtudományi és bölcsészettudományi képzés Veszprémben és Pápán található.

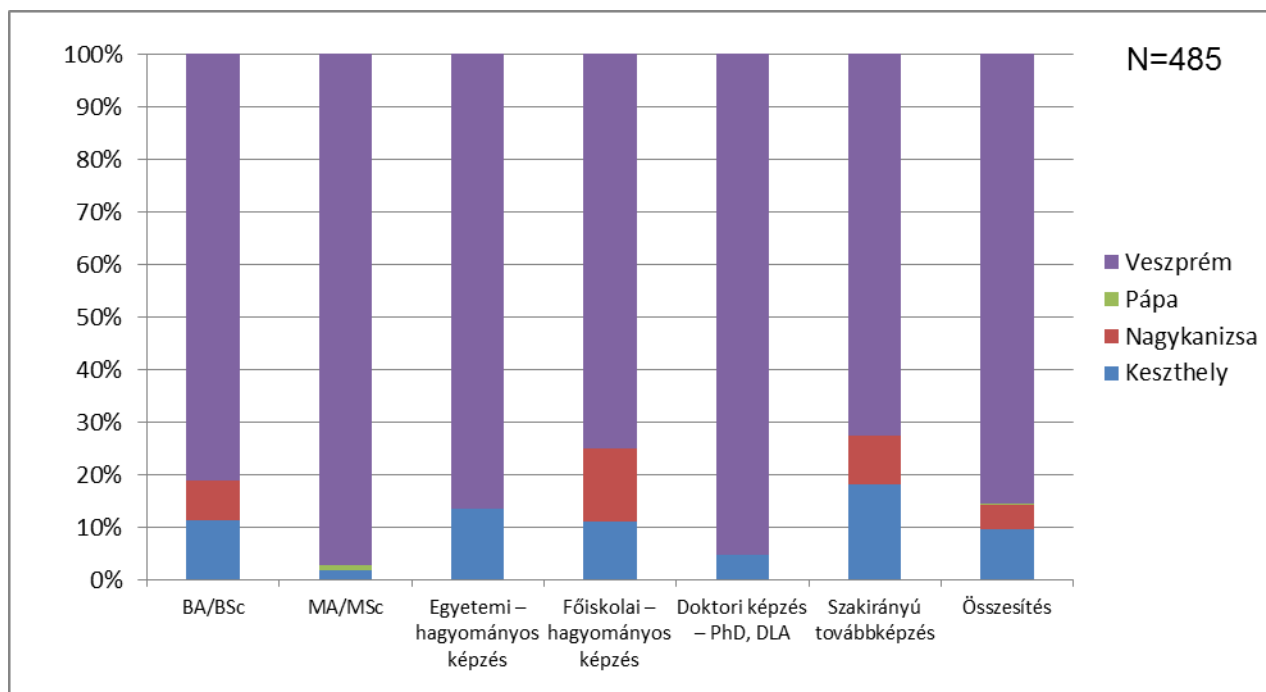
A válaszadók megoszlása képzési forma szerint úgy alakult, hogy a BA/BSc képviseli a legnagyobb arányt: a megkérdezettek közel egyharmada főiskolai BA/BSc alapképzésen tanult, további egyötödük pedig MA/MSc mesterképzésen, valamint egynegyedük hagyományos egyetemi szakon szerzett abszolutóriumot. Hagyományos főiskolai szakon szerzett abszolutóriumot a megkérdezettek 14,8%-a.

Doktori képzésen tanult a válaszadók 4,3%-a, szakirányú továbbképzésen pedig mindössze 11 fő.

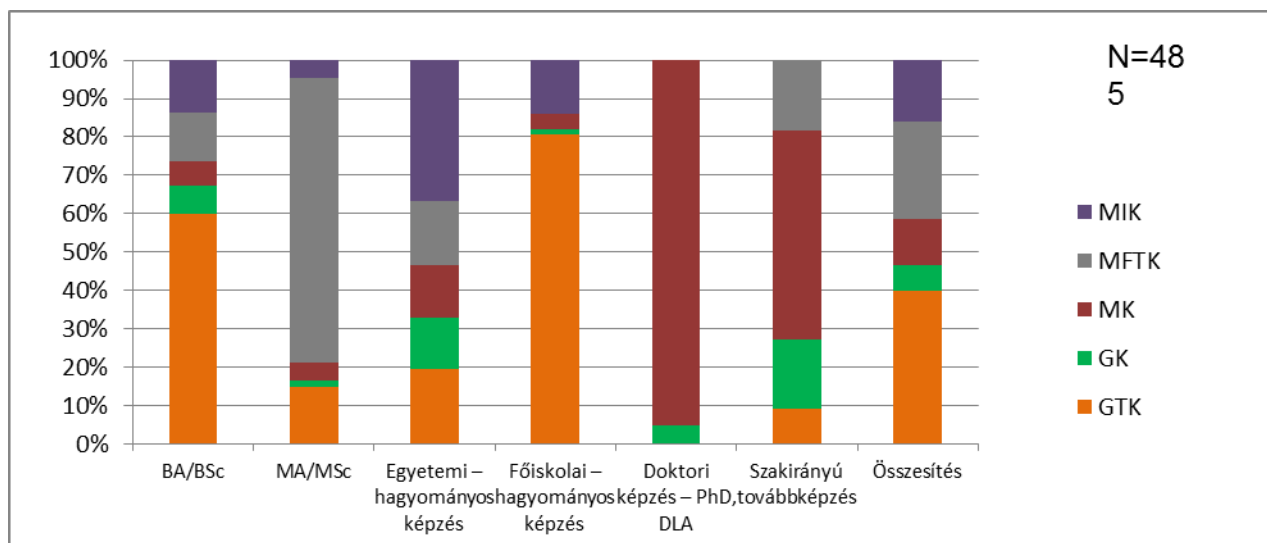
14. ábra A megkérdezettek képzési forma szerinti megoszlása

15. ábra Képzési formák képzési helyszínek szerinti megoszlása

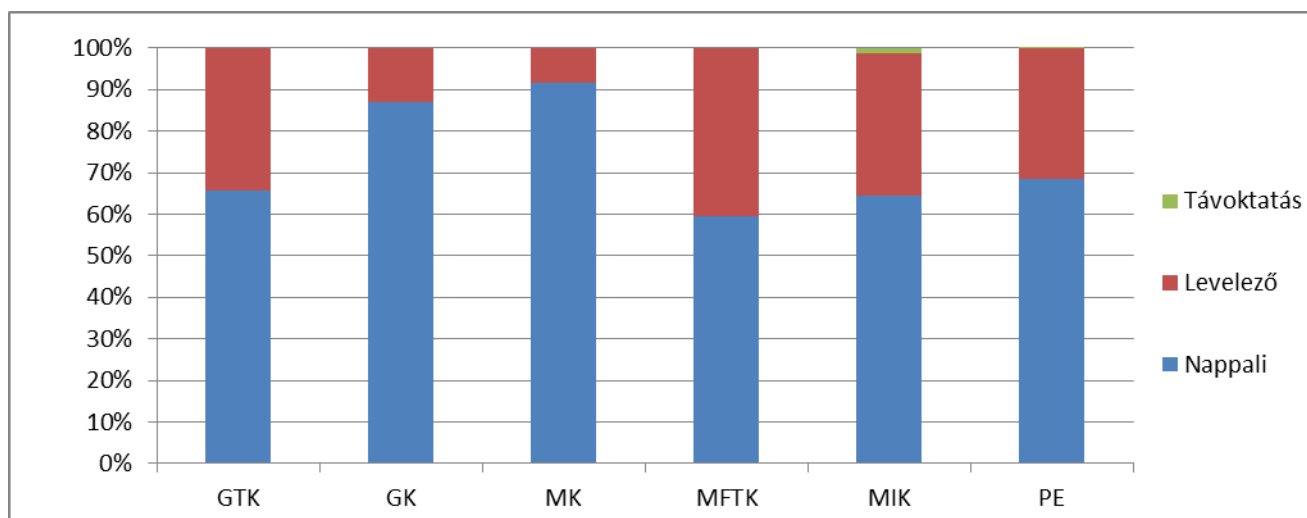
16. ábra Képzési formák karok szerinti megoszlása

A fenti ábrából látható, hogy képzési forma szerint Veszprémben és Keszthelyen mindegyik képzési szint megtalálható és az abszolutóriumot szerzett hallgatók – még ha kis létszámmal is – bekerültek a mintába, addig Pápán kizárólag MA/MSc. szint, Nagykanizsán pedig a BA/BSc mellett hagyományos főiskolai képzésen abszolutóriumot szerzettek szerepelnek.

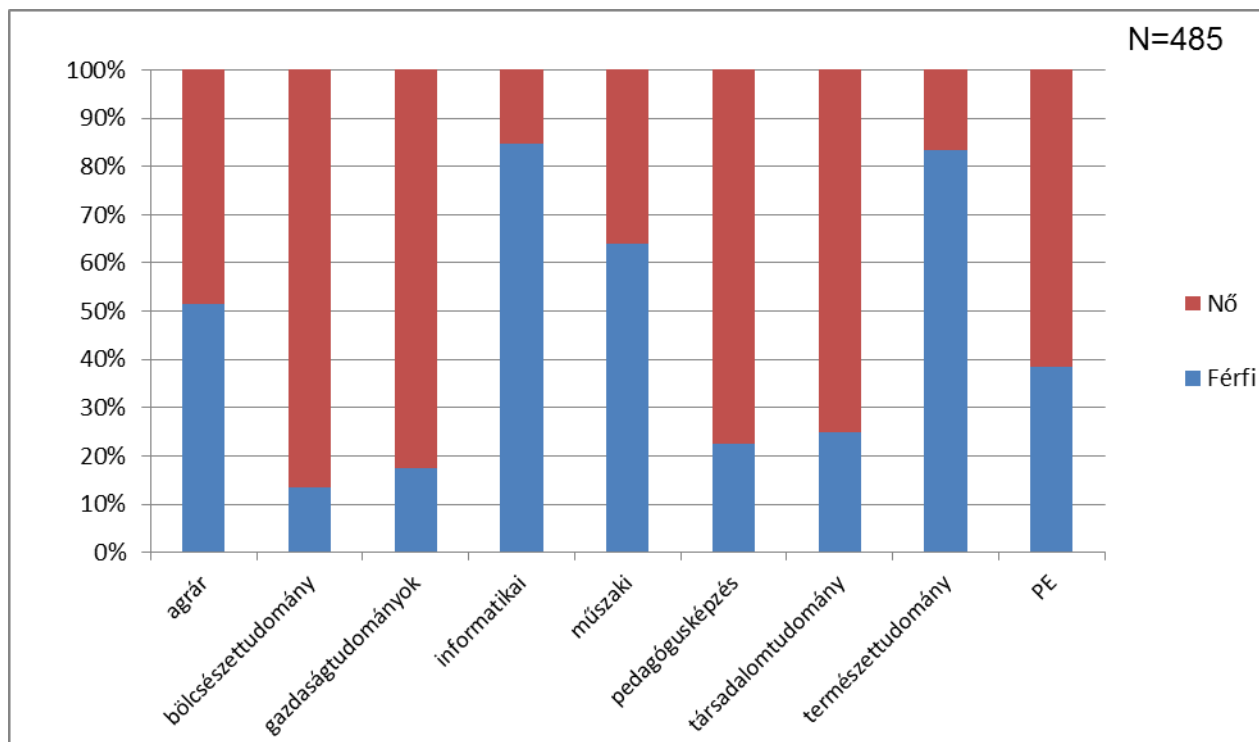
Az elemzésben nappalis és levelezős tagozaton végzett öregdiákok szerepeltek. A teljes megoszlást tekintve a megkérdezettek 68,5-a nappali tagozaton tanult és 31,3% a levelezőn végzettek aránya. Távoktatásban tanult egy megkérdezett. Karokon belül a levelezőn végzettek aránya a Modern Filológiai és Társadalomtudományi Karon magasabb az átlagnál (40,5%) a levelezős arány, a Mérnöki Karon (8,5%) és a Georgikon Karon (12,9%) pedig a legalacsonyabb.

17. ábra Megkérdezettek képzési tagozat szerinti megoszlása karonként

Összefüggés mutatkozik a nemek és a képzési terület között, amely nem véletlenszerű: a nők többsége bölcsészettudományi, társadalomtudományi-, pedagógusképzési, illetve gazdaságtudományi képzési területen, a férfiak pedig inkább az informatikai, műszaki és természettudományi területen voltak nagyobb arányban.

18. ábra Megkérdezettek nemi megoszlása képzési terület szerint

Míg a képzési területnél megfigyelhető korreláció nemek szerint, addig a tagozat és a nem között nincs szignifikáns összefüggés, vagyis a hallgató neme nem befolyásolja a tagozat választást.

Vizsgáltuk azt is, hogy a születési év mutat-e szignifikáns különbséget képzési tagozatok, területek, képzési formák, finanszírozási módok esetében. A végzett hallgatók átlagéletkora az egyes képzési tagozatokon és területeken az átlagtól nagyobb mértékű eltérést mutat:

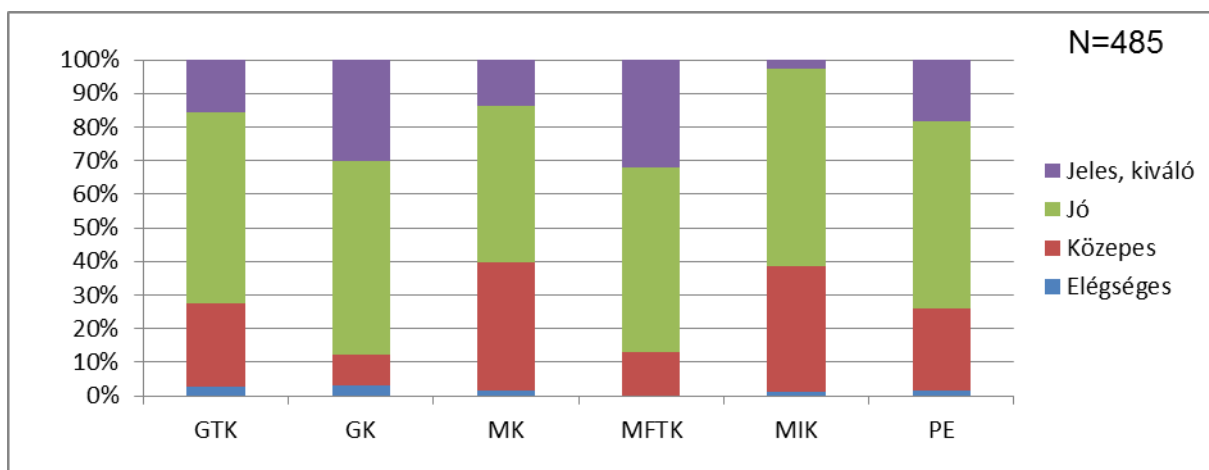
- a nappali tagozaton végzettek átlagéletkora 27,2 év, míg a levelezőn 35,9 év, távoktatásban 31 év
- államilag támogatott képzésen 28,9 év, költségtérítésesen 33,9 év; mindkét finanszírozási formában pedig 28,9 év az átlagéletkor.
- a „legidősebb” átlagéletkor a pedagógusképzési területen 35,9 év, legalacsonyabb a társadalomtudományi területen 25,8 év
- a mesterszakos (MA/MSc) hallgatók átlagéletkora 33,5 év, a BA/BSc szakos hallgatóké 27,4 év

- karok szerint nincs szignifikáns különbség a megkérdezettek átlagéletkora alapján: jellemzően a Georgikon Kar, Gazdaságtudományi-, Mérnöki Kar esetében 28 év, kivéve a Modern Filológiai és Társadalomtudományi Karon, ahol 32,5 év az öregdiákok átlagéletkora, illetve a Műszaki Informatikai Karon 31,5 év.

Finanszírozási formáját tekintve a válaszadók az adott képzésen jellemzően államilag támogatott rendszerben tanultak: 63,8%-uk nevezte meg az állami finanszírozást, míg a 23,4%-uk a költségtérítéses képzést. Mindkét finanszírozási forma a válaszadók mindössze egytizedénél fordult elő.

Az adott szakot a megkérdezettek fele jó eredménnyel végezte el. További egynegyedük közepes és egyötödük jeles diplomával végzett. Elégséges diplomával mindössze nyolc válaszadó végzett. A kérdőív rákérdezett, hogyan viszonyítaná a megkérdezett a tanulmányi eredményeit másokhoz. A szakon végzett évfolyamtársakhoz képest a megkérdezettek fele (50,5%) úgy ítélte meg, hogy tanulmányi eredményük kb. ugyanolyan volt, mint a többieké. Kétötödük (38,4%) pedig valamivel jobbnak minősítette eredményét a többiekhez képest, sokkal jobbnak pedig 7,2%. A többiekhez képest rosszabbnak mindössze 19 hallgató (3,9%) minősítette tanulmányi eredményét.

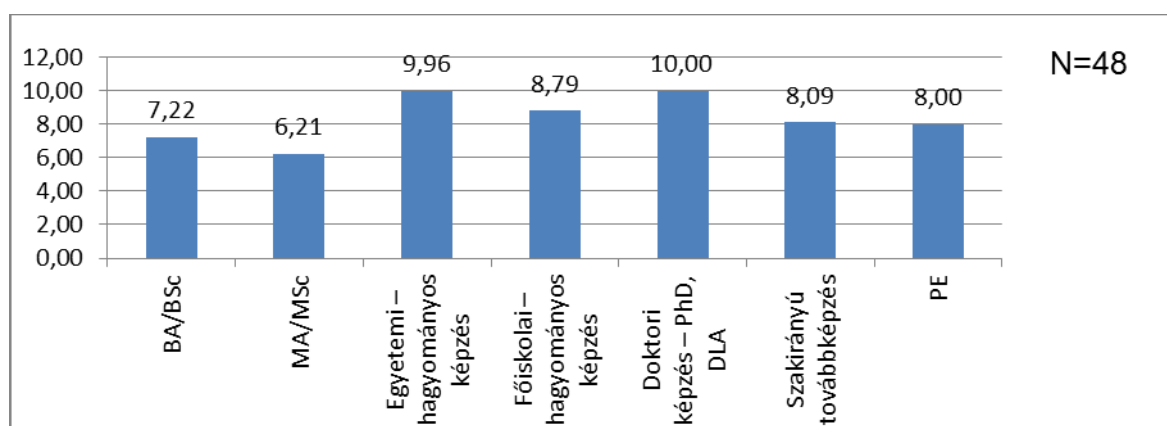
19. ábra Megkérdezettek tanulmányi eredményeinek megoszlása karok szerint

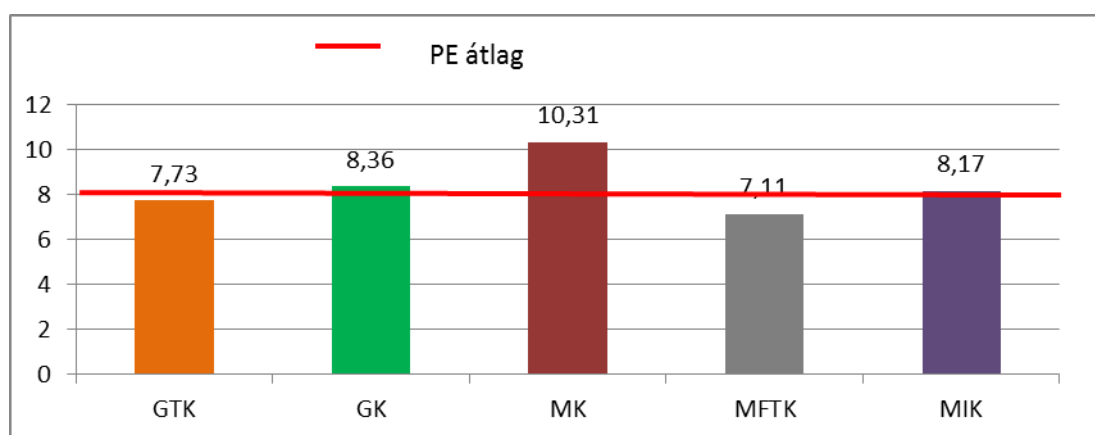
Öregdiákjainktól megkérdeztük, hogy a szak megkezdése után összesen hány félév alatt jutottak el az abszolutóriumig. A válaszadóknak csak az abszolutórium megszerzéséig tartó aktív, lezárt félévek számát kellett feltüntetniük. A legtöbb válaszadó 8 félévet jelölt be, de a válaszok között egy esetben szerepelt a 20 félév is. Átlagosan 8 félévet neveztek meg a megkérdezettek. További különbségeket a szakok, képzési formák és területek ismeretében indokolt megvizsgálni, figyelembe véve, hogy a szakok szerinti mintanagyság miatt sok esetben inkább tájékoztató jellegűek az eredmények, de nem lehet általános következtetéseket levonni belőle.

A pedagógusképzési területen folyó tanulmányokat végezték el legrövidebb idő alatt a megkérdezettek (6,4 félév), míg legalább 8 félévet igényelt a többi területen folyó képzések elvégzése. Ez természetesen összefüggésben van a képzési formával és annak előírt hosszával. Az MA/MSc. esetében az abszolutórium teljesítéséig eltelt átlagos idő 6,2 félév, a Ba/BSc. esetében 7,2 félév, a főiskolai hagyományos képzésnél 8,8 félév és a hagyományos egyetemi képzéseknél 9,9 félév. Karok szerinti bontásban a legrövidebb idő alatt a Modern Filológiai és Társadalomtudományi Karon végeztek jutottak el az abszolutóriumig (7,1 félév), a Georgikon Karon és a Mérnöki Karon átlagosan 8,3, illetve 10,3 félévet igényelt az abszolutórium megszerzése, míg a Gazdaságtudományi Karon és Műszaki Informatikai Karon átlagosan 7,7 illetve 8,2 félévet. A minta nagysága nem teszi lehetővé, hogy a karokon belül képzési forma és tagozat szerinti bontásban is megvizsgáljuk a különbségeket.

20. ábra A szak megkezdése után az abszolutóriumig eltelt félévek száma képzési formák szerint

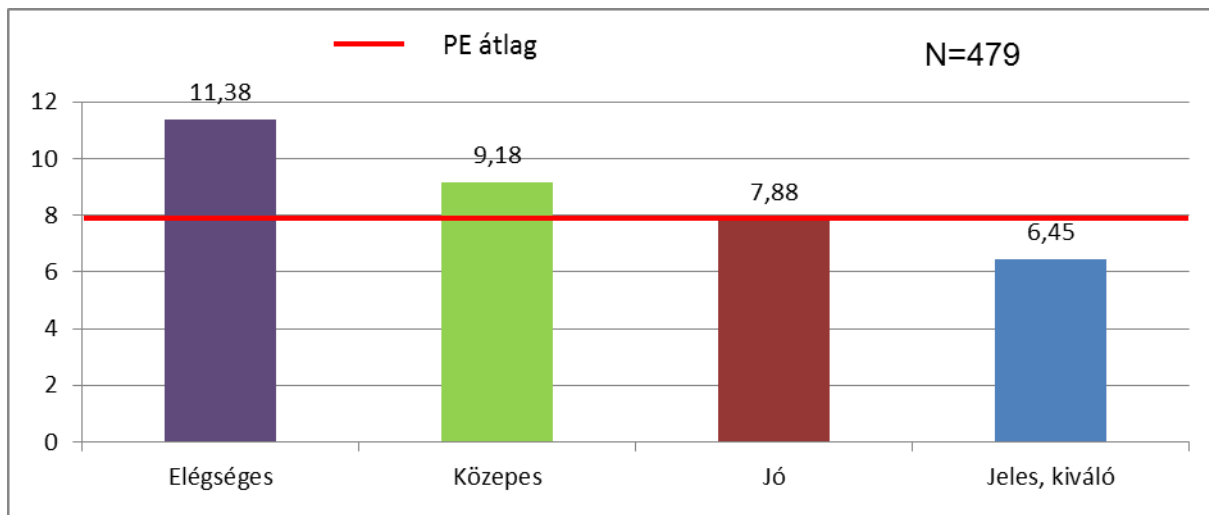
21. ábra A szak megkezdése után az abszolutóriumig eltelt félévek száma karok szerint

A képzési helyszíneket tekintve legrövidebb időt a pápai képzésen igényelt az abszolutórium megszerzése (4 félév). Keszthelyen 8,2, Nagykanizsán 7,7,

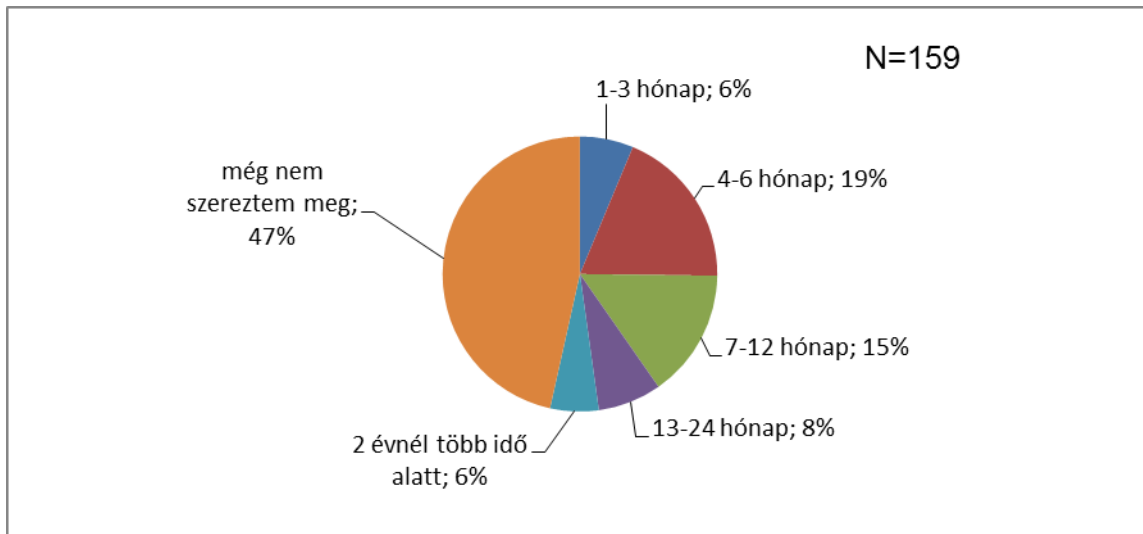
Veszprémbe 8 félév az átlagos idő. Feltételezhető, hogy jó tanulmányi eredmény mellett rövidebb idő szükséges az abszolutórium megszerzéséhez. A szak megkezdésétől az abszolutórium megszerzéséig egy jó tanulónak 7,9 félévre van szüksége, míg egy jeles eredménnyel végzett hallgatónak 6,4 félévre. Közepes eredménnyel végzettek átlagosan 9,2 félévet, elégséges diplomás öregdiákok pedig 11,4 félévet neveztek meg.

22. ábra A szak megkezdése után az abszolutóriumig eltelt félévek száma tanulmányi eredmény alapján

A megkérdezettek 67,1%-a az abszolutórium után közvetlenül a diplomáját is megszerezte. Az öregdiákok közel felének (46,5%-a), akik még nem szerezték meg közvetlenül a diplomájukat, jelenleg is folyamatban van a diploma megszerzése. Az abszolutórium után a diplomával nem rendelkezők arányos a végzés évével: 2011-ben abszolutóriumot szerzett öregdiákoknál magasabb a diplomával nem rendelkezők aránya, mint a korábban végzetteknél. A 2007-ben abszolutóriumot szerzett diákok 22,9%-a nem rendelkezik még diplomával, míg a 2011-ben végzettek 38,1%-a. Karok szerint megvizsgálva, a még nem végzettek 42,4%-a a Mérnöki Karra, 38,7%-a Gazdaságtudományi Karra járt, 36,4% a Georgikon Karra járt, a többi kar esetében jóval kisebb a még nem végzettek aránya (Modern Filológiai és Társadalomtudományi Karon 25,4%, illetve Műszaki Informatikai Karon 21,8%). Az alábbi ábra azt mutatja meg, hogy az abszolutórium után hány hónappal szerezték meg a megkérdezettek a diplomájukat.

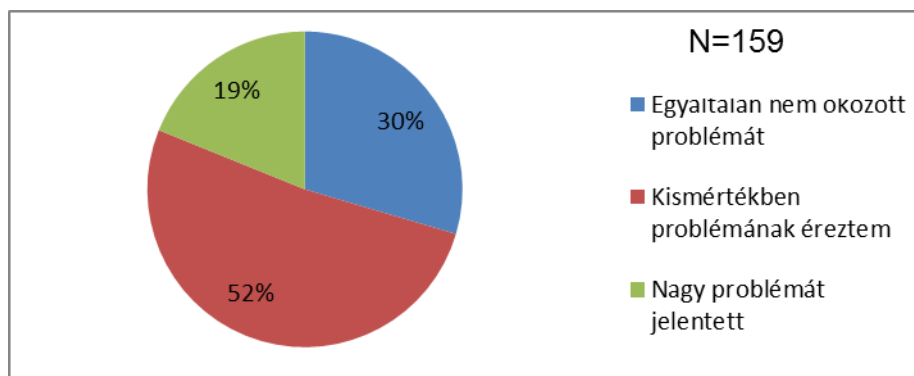
23. ábra A diploma megszerzésének ideje az abszolutórium után

Az abszolutórium után a diploma megszerzésének elhúzódása elsősorban a nyelvvizsga hiányának tudható be, melyet a válaszadók 80,5%-a megnevezett. Egyéb okokat az öregdiákok 6,4%-a említett, melyek jellemzően időhiányra utaltak, mely elsősorban a munkahelyi leterheltséghez kapcsolódott, de a családi kötelezettségek teljesítése is többször megjelent az indoklásban. Említették, hogy szülési szabadságra mentek, illetve kisgyermekük nevelése mellett nem volt idejük szakdolgozatot írni, államvizsgázni. A válaszok között egy esetben említették az egészségügyi állapot romlását.

A továbbiakban azoktól, akik közvetlenül nem szereztek diplomát az abszolutórium megszerzése után, megkérdeztük, hogy kiléptek-e a munkaerőpiacra diploma nélkül, csak abszolutóriummal. A megkérdezettek közel fele (42,8%) már akkor is dolgozott, további 41,5%-uk pedig munkába állt diploma nélkül is. A válaszadók egyharmada egyáltalán nem érzékelte diplomájának hiányát a munkaerőpiaci érvényesülésében, további 51,6%-uknak kismértékű problémát okozott. Nagy problémának a válaszadók egyötöde érzékelte a diploma hiányát.

24. ábra Érezte-e a diploma hiányát a munkaerőpiaci érvényesülésben?

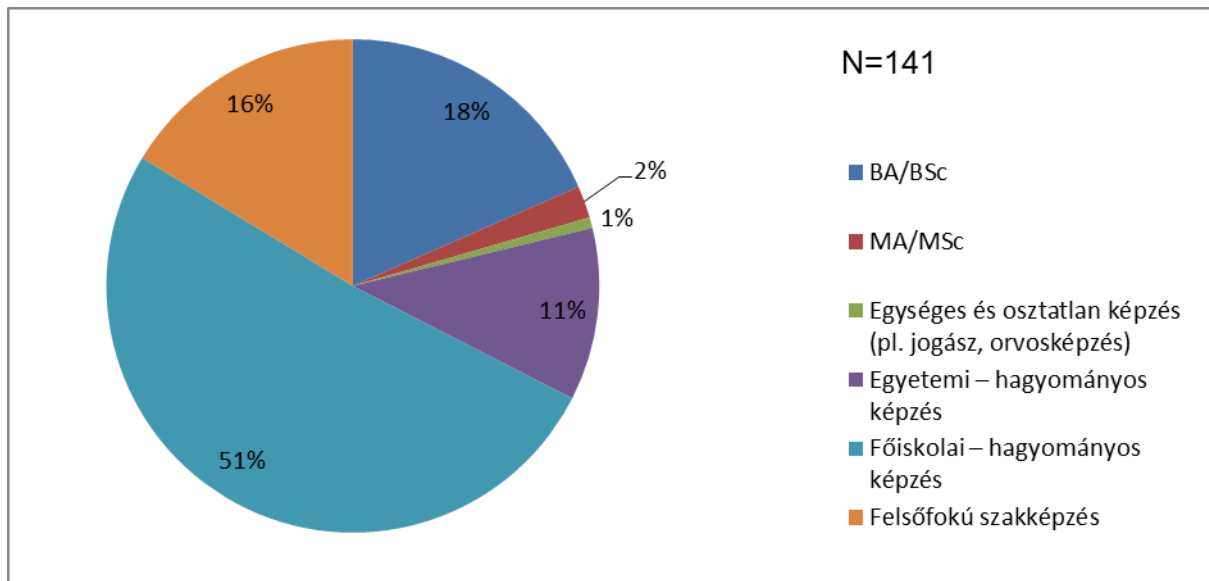
b. EGYÉB FELSŐFOKÚ TANULMÁNYOK

A kérdőív kitért a megkérdezettek egyéb felsőfokú tanulmányaira. A volt diákok 28,7%-a rendelkezett felsőfokú végzettséggel a megkeresés alapjául szolgáló végzettség megkezdésekor. Jellemzően a Modern Filológiai és Társadalomtudományi Karos hallgatóknak volt már korábbi felsőfokú végzettsége: 45,5% rendelkezett már felsőfokú végzettséggel. A mintába került Műszaki Informatikai Karon végzettek között magas a megkeresés alapjául szolgáló végzettség megkezdésekor felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya (41%). A többi karon végzett diák esetében sokkal alacsonyabb ez az arány. Az előtanulmányokkal rendelkezők aránya a Georgikon Karon és a Mérnöki Karon nagyon alacsony, mindössze 3 és 9 főt jelent. Az előtanulmányosok közel fele (55 fő) a jelenlegi megkeresés alapjául szolgáló képzést tekintve a Modern Filológiai és Társadalomtudományi Karon végzett. A megkeresés alapjául szolgáló képzést a Gazdaságtudományi Karon végzett öregdiákok (40 fő) 20,9%-a rendelkezett előtanulmányokkal.

A korábbi felsőfokú tanulmányokat a már felsőfokú végzettséggel megkérdezettek 51,1%-a (72 fő) hagyományos főiskolai képzésben végezte. 16,3%-uk (23 fő) vett részt felsőfokú szakképzésben és 11,3% (16 fő) egyetemi, hagyományos képzésben. BA/BSc képzésben a megkérdezett öregdiákok 18,4%-a (26 fő) vett részt és korábbi MA/MSc képzésen mindössze 3 fő vett részt. A korábban szerzett mesteres diplomával rendelkező pannon egyetemi öregdiákok mindegyike a Modern Filológiai és Társadalomtudományi Karra járt. Karok szerint megvizsgálva a korábbi képzettség típusát azt tapasztaljuk, hogy a felsőfokú szakképzéssel túlnyomó többségben a Gazdaságtudományi Karon végzettek rendelkeztek (a 23 főből 19 a GTK öregdiákja volt). A hagyományos főiskolai diplomával jellemzően a Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kar és a Műszaki Informatikai Kar öregdiákjai rendelkeztek: 72 főből 32, illetve 27 öregdiák.

Átlagéletkort tekintve a megkeresés alapjául szolgáló képzés megkezdésekor felsőfokú végzettséggel rendelkezők átlagéletkora 35 év, azzal nem rendelkezőké pedig 28 év.

25. ábra A megkeresés alapjául szolgáló képzés megkezdésekor felsőfokú végzettséggel rendelkezők megoszlása képzési formák szerint

A megkeresés alapjául szolgáló végzettség megszerzése óta (közben vagy utána) a megkérdezettek mindössze 11%-a (53 fő) szerzett egyéb felsőfokú végzettséget. Az 53 főből 15 fő már a megkeresés alapjául szolgáló végzettség megkezdésekor is rendelkezett felsőfokú végzettséggel. A megnevezett szakok különbözőek, 1-1 válaszadó tanulmányi életútját modellezik, de nem lehet a szakokra, karokra általános következtetéseket levonni. Azt viszont látni lehet, hogy a képzési formát tekintve polarizáltabb a kép. Jobban megoszlának a végzettség megszerzése óta (közben vagy utána) szerzett egyéb felsőfokú végzettség típusa szerinti válaszok, mint a korábbi felsőfokú képzések esetében. A legtöbben MA/MSc és felsőfokú szakképzésen vettek részt (10-10 fő) a megkeresés alapjául szolgáló végzettség megszerzése óta (közben vagy utána). A válaszadók közül kilencen egyetemi hagyományos képzésen, 7-7 fő alapképzésen (BA/BSc.) és kiegészítő diplomás képzésen, további 6 fő pedig szakirányú továbbképzésen és 5 fő pedig hagyományos főiskolai képzésen. A megkeresés alapjául szolgáló végzettség megszerzése változóra adott válaszok életkor szerint nem mutatnak szignifikáns különbséget.

A válaszadók 77%-a jelenleg nem tanul semmilyen felsőoktatási intézményben. A jelenleg tanulók a minta 23%-át teszik ki (N=111). Átlagéletkort tekintve a jelenleg tanulók fiatalabbak (27,9 év), míg a nem tanulók 30,7 évesek.

A jelenleg tanulók 57,1%-a (64 fő) mesterképzésen vesz részt, 13,4%-a (15 fő) pedig doktori képzésen. A mesterképzésen részt vevő hallgatók fele (32 fő) a megkeresés alapjául szolgáló képesítést a Gazdaságtudományi Karon szerezték. A doktori képzésen résztvevők aránya megoszluk a karok között. A kis elemszám miatt nem lehet további összefüggéseket vizsgálni életkor, nemek és más változók szerint.

Továbbtanulási szándék

A kérdőív felmérte az öregdiákok továbbtanulási szándékát, megnevezve a képzési formákat. Olyan hallgatók is kinyilvánították továbbtanulási szándékukat, akik jelenleg is részt vesznek valamilyen felsőfokú képzésben.

A legtöbben mesterképzésen szeretnének részt venni: a válaszadók 29,9%-a (118 fő) jelölte be, amely megoszlik aszerint, hogy az alma materben vagy más intézményben kívánja tanulmányait folytatni. 18,2% (72 fő) tervezi, hogy a Pannon Egyetemen szeretne mesterszakon továbbtanulni és 11,7% (46 fő) más intézményben.

Szakirányú továbbképzésen 20,3% (78 fő) tervezi folytatni tanulmányait, de jellemzően más intézményben (58 fő). A válaszadók 17,3%-a tervezi, hogy felsőfokú szakképzésen vesz részt (7,4% PE, 9,9% más intézményben). Alapképzésen 7,1% (27 fő) (2,1% a Pannon Egyetemen tervezi, 5% más intézményben). Doktori képzésen 16,2% (64 fő), mely szinte egyenlően megoszlik a Pannon Egyetem és más intézmények között.

Azok, akik tervezik a további részvételüket MA/MSc képzésben jellemzően nemcsak a Pannon Egyetemet nevezték meg, hanem más intézményt és képzést is, mindamellet nem lehet a szakokra következtetéseket levonni, mivel a továbbtanulási intézmény választását számos tényező befolyásolja, pl. a rendelkezésre álló képzések elérhetősége, munkahely települése stb.

Karok szerint nincs szignifikáns különbség a jelenleg nem tanuló, de azt tervező öregdiákok között. A továbbtanulási szándékot sem befolyásolja a megkérdezettek életkora. Nem figyelhető meg összefüggés a megkeresés alapjául szolgáló tanulmányok tagozata és a továbbtanulási szándék között. A továbbtanulási szándék mesterszakon nem mutat összefüggést sem a képzési terület, sem a képzési forma szerint.

Nyelvtudás szintje

Volt hallgatóinktól megkérdeztük, hogy milyen szintű nyelvtudással rendelkeznek. A válaszadók az iskolai osztályozás mintájára, 1-5-ig értékelték a nyelvtudás ismeretét és fontosságát a munkához. A felsorolt nyelvek közül angolul és németül nagyon jó nyelvtudással rendelkezik a megkérdezettek 26,8%-a, illetve 14,2%-a, a többi nyelvből – francia, olasz, spanyol, orosz – a megkérdezettek kevesebb, mint 1,4 százaléka rendelkezik nagyon jó nyelvtudással. Ha a jó nyelvtudással rendelkezőket nézzük (4-5 értéket megnevezettek), akkor az angol esetében a megkérdezettek több mint fele értékelte nyelvtudását jónak (55,9%), a német esetében pedig 31,5%. A többi nyelvnél nincs lényeges változás, minden nyelv

esetében 3% vagy az alatti a nyelvet jól ismerők aránya. A nyelvtudás szintje és képzési forma és karok szerint sem mutat különbséget.

Külföldi tanulmányok

A kérdőív alapjául szolgáló felsőfokú tanulmányai alatt, a végzettség megszerzése előtt a megkérdezett öregdiákok 8,3%-a (N=40) tanult hosszabb-rövidebb ideig külföldön. Legalább egy szemesztert külföldön tanulók közül 29-en tanultak 1 alkalommal, 5-en pedig 2 alkalommal töltöttek legalább egy szemesztert külföldön. Kevesebb, mint egy szemesztert tanult külföldön 13 diák, akik közül tizenketten egy alkalommal, egy öregdiák pedig egy alkalommal is kevesebb, mint egy szemesztert tanult külföldön. Összeadva összesen átlagosan 7,4 hónapot töltöttek az öregdiákok külföldön. Jellemzően Tempus/Erasmus ösztöndíjjal tanultak az öregdiákok: a külföldön tanuló diákok 64%-a. Bár az adatok néhány megkérdezett véleményét mutatják, mégis kirajzolódik, hogy akik az átlagnál több hónapig tanulnak külföldön a Tempus/Erasmus mellett igénybe vesznek más támogatási formákat, ösztöndíjakat is (külföldi, nemzetközi pályázati ösztöndíjakat és saját, családi finanszírozást). Hazai ösztöndíjat, pályázatot mindössze három hallgató vett igénybe, míg a fogadó felsőoktatási intézmény ösztöndíja egy esetben sem szerepelt. Külföldi, nemzetközi pályázati ösztöndíjakat nyolcan vettek igénybe tanulmányokhoz. A tanulmányok alatti párhuzamos külföldi munkavállalást három hallgató nevezte meg. A megkeresés alapjául szolgáló felsőfokú tanulmányok alatt folytatott külföldi szakmai tanulmányok célterületei az alábbiak voltak (az említések száma nem egyenlő a külföldön tanuló diákok számával, mert voltak közöttük olyan diákok, akik több országot is megneveztek):

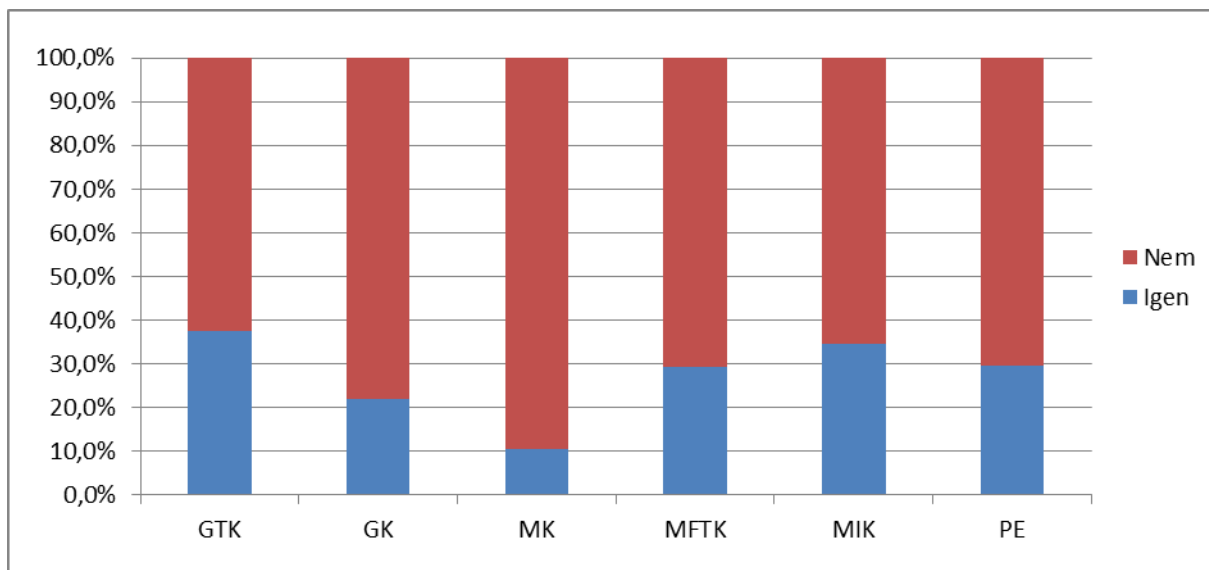
- Németország 13 esetben
- Anglia 2 esetben
- Ausztria 2 esetben
- Olaszország 5 esetben
- Spanyolország és Finnország 4-4 esetben
- 3-3 esetben Dánia, Hollandia
- 2-2 esetben Franciaország, Svédország és Szlovénia szerepelt, további
- 1-1 esetben Portugáliát, Romániát és Szerbiát említették.

c. MUNKATAPASZTALAT SZERZÉSE A TANULMÁNYOK KÖZBEN

Részvétel szakmai gyakorlaton

A megkeresés alapjául szolgáló felsőfokú tanulmány alatt a válaszadók 76,2%-a vett részt a tanulmányok részét képező kötelező szakmai gyakorlaton, akiknek közel egyharmadát (29,7%) a gyakorlati helyén a későbbiekben alkalmazták is.

26. ábra A gyakorlati helyén a későbbiekben alkalmazták-e?

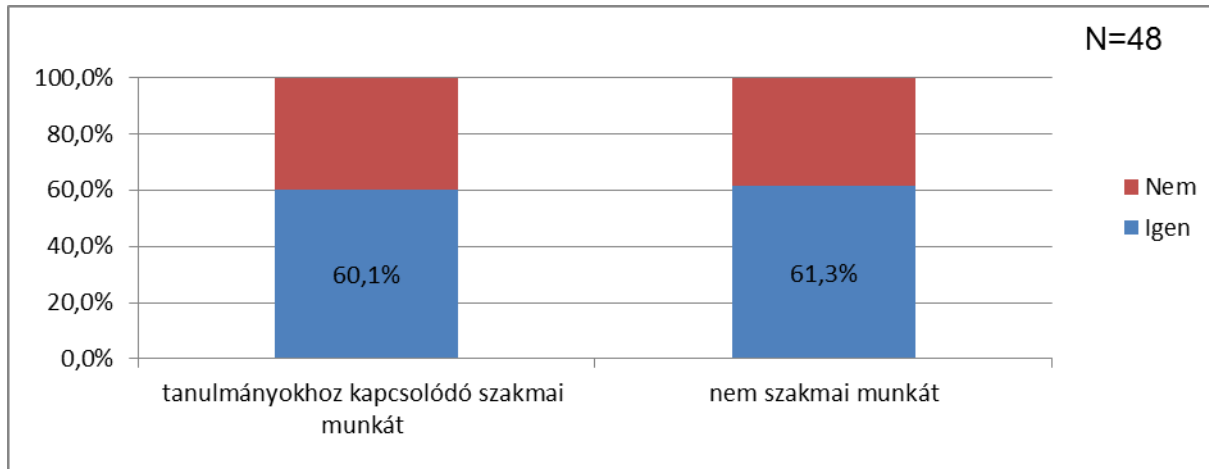
Munkatapasztalat a tanulmányok előtt és közben

A következő kérdések arra vonatkoztak, hogy a megkérdezettek végzettségük megszerzése előtt (felsőfokú tanulmányai közben vagy azelőtt) végeztek-e a tanulmányaikhoz kapcsolódó szakmai munkát.

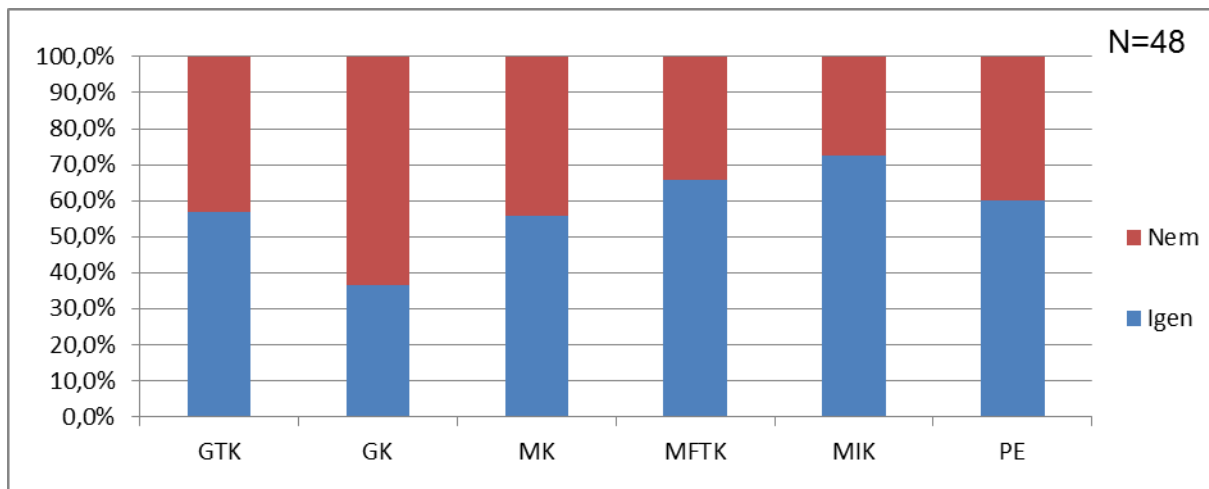
A válaszadók 60,1%-a rendelkezett szakmai tapasztalattal a tanulmányok megkezdése közben vagy előtt. A karok közül egyedül a Georgikon Kar esetében alacsonyabb az átlaghoz képest a szakmai munkát végzők aránya a tanulmányok megkezdése előtt vagy közben (36,4%).

A tanulmányok közben vagy előtti szakmai munkatapasztalat képzési forma szerint a mesterszakon tanulók esetében – a kis minta ellenére is sokkal – magasabb az átlagnál: a mesterszakosok 72,5%-a az oktatás előtt és közben is szerez munkatapasztalatot. Jellemzően a levelező szakon tanulók azok, akik szakmai munkatapasztalat szerzéséről nyilatkoztak a tanulmányok előtt és közben is (77,2%).

27. ábra A végzettség megszerzése előtt vagy alatt végzett-e a tanulmányokhoz kapcsolódó szakmai munkát? Válaszok megoszlása

28. ábra A végzettség megszerzése előtt vagy alatt végzett-e a tanulmányokhoz kapcsolódó szakmai munkát? Válaszok karok szerinti megoszlása

A tanulmányokhoz nem kapcsolódó szakmai munkát, munkatapasztalatot a tanulmányok megkezdése előtt és közben a megkérdezettek 60,8%-a szerzett. Ez esetben nincs mérhető különbség a képzési területek, formák és karok között sem. Életkor szerint nem mutatható ki különbség a tanulmányokhoz nem kapcsolódó tapasztalatszerzésben. Külföldön dolgozott hosszabb-rövidebb ideig az öregdiákok 13,1%-a a tanulmányok megkezdése előtt vagy közben. A külföldi munkavállalásnál más változók közötti összefüggéseket tekintve sincs mérhető különbség.

Nagykanizsai mesterképzés

A Nagykanizsán folyó mesterképzésről 19-en értesültek, amiből 7-en tervezik a következő 5 évben, hogy jelentkeznek a jövőben valamelyik mesterképzésre. 4 fő az egyéb mesterképzések iránt érdeklődik, egy fő jelölte be a Master of Business Administrationt (MBA), és ketten a logisztikai mérnöki mesterképzést.

3. MUNKAERŐPIACI SIKERESSÉG

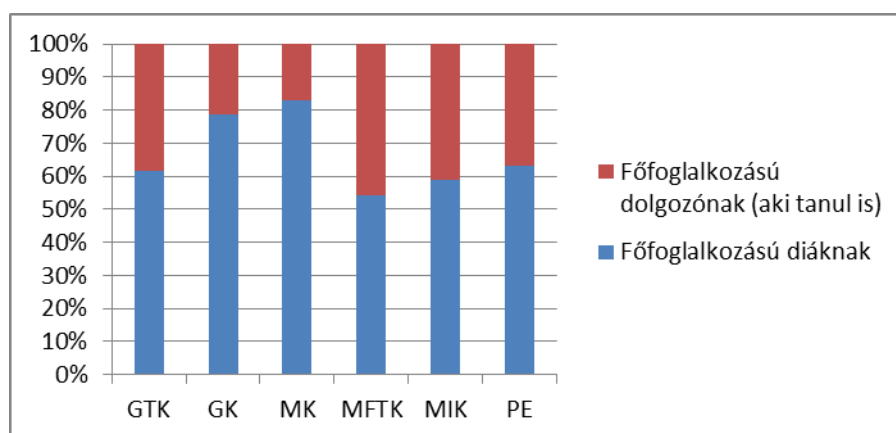
a. ÁTMENET A FELSŐOKTATÁSBÓL A MUNKA VILÁGÁBA

A kérdőívben megvizsgáltuk, hogy milyen volt az átmenet a felsőoktatásból a munka világába, a megkérdezettek a megkeresésben szereplő végzettség (abszolutórium) megszerzése alatt és azóta rendelkeztek-e állandó munkahellyel, továbbá hogyan jutottak munkához. Ez a változó a munkaerőpiaci sikeresség egyik mutatójának is tekinthető, hiszen az adott diploma hasznosíthatóságát mutatja meg.

Diák státusz megítélése

Ebben a kérdésblokkban először megkérdeztük volt hallgatóinktól, hogy jellemzően minek tekintették magukat a kérdőív alapjául szolgáló felsőfokú végzettség megszerzése során. 63,1%-uk főfoglalkozású diáknak tekintette magát és 36,9% főfoglalkozású dolgozónak, aki tanul is. Főállású diáknak tekintette magát a Mérnöki Kar megkérdezett egykori öregdiákjainak 83,1%-a és a Georgikon Kar öregdiákjainak 78,8%-a. Szignifikáns különbség mutatkozik a képzés tagozata szerint a tanuló-dolgozó státusz megítélésében: ahogy várható volt, a levelezős hallgatók nagyobb arányban tekintik magukat főállású dolgozónak, mint tanulónak (94%), míg a nappalisok 90,2%-a tartja magát főfoglalkozású diáknak. Képzési forma szerint pedig az MA/MSc szakon abszolutóriumot szerzettek azok, akik jellemzően főfoglalkozású dolgozónak tekintik magukat.

29. ábra A kérdőív alapjául szolgáló felsőfokú képzése során minek tekintette magát? Válaszok megoszlása karok szerint

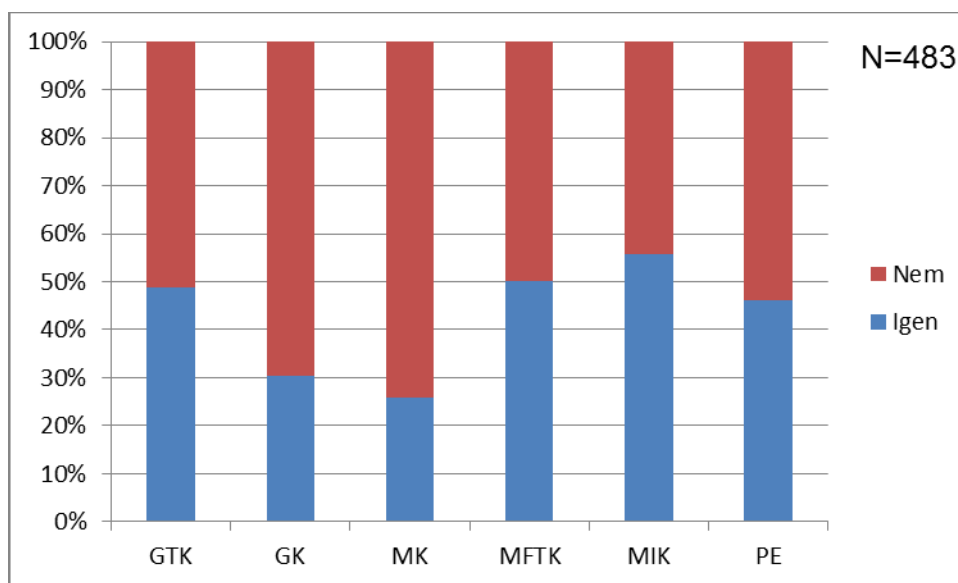

Főállású munkaviszony

Az abszolutórium megszerzésekor 46,2%-uk már rendelkezett főállású munkaviszonnyal (szolgálati jogviszonnyal). A főállású munkaviszony az átlagnál

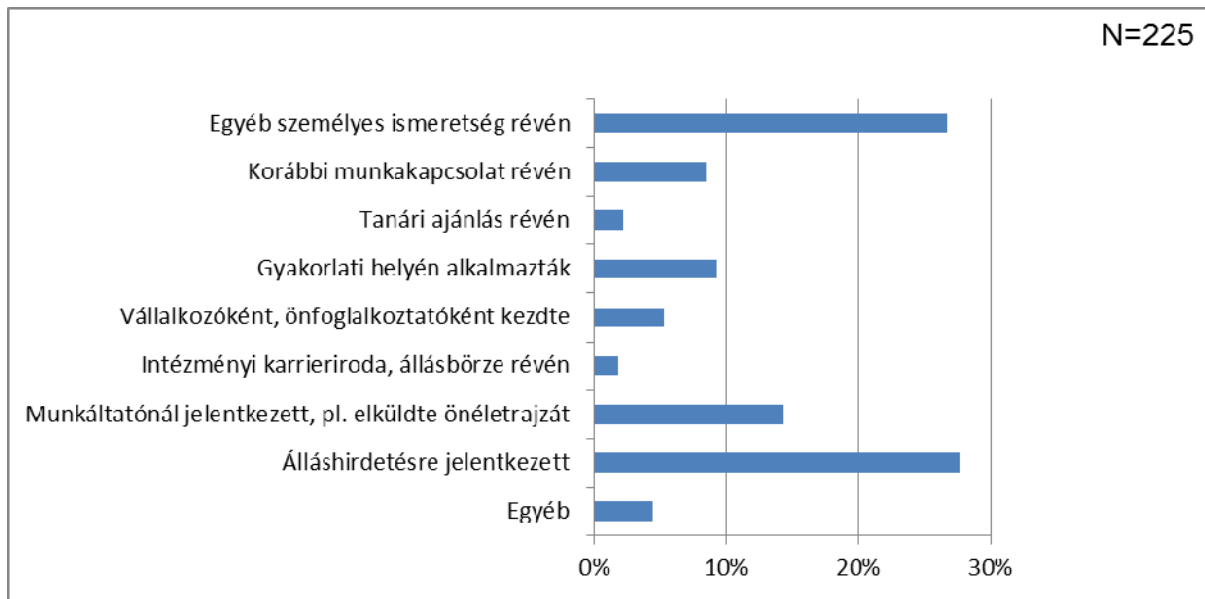
alacsonyabb a Georgikon (30,3%) és a Mérnöki Karon (25,9%) végzettekénél – bár ez utóbbi mindössze 10-15 fő válaszára épül, így csak tájékoztató jellegű. Képzési területek szerint megvizsgálva jellemzően a pedagógusképzési (67,7%), informatikai (56,19%) képzési területen jellemző, hogy az abszolutórium megszerzésekor már rendelkeztek főállású munkaviszonnyal a megkérdezettek, képzési forma szerint pedig a mesterszakosok (64,2%). Az is látható, hogy a levelezősök azok, akik nagyobb arányban rendelkeznek főállású munkaviszonnyal (95,3%-uk, míg a nappalin végzettek 23,8%-a).

30. ábra Az abszolutórium megszerzésekor rendelkezett főállású munkaviszonnyal (szolgálati jogviszonnyal)? Válaszok megoszlása karok szerint

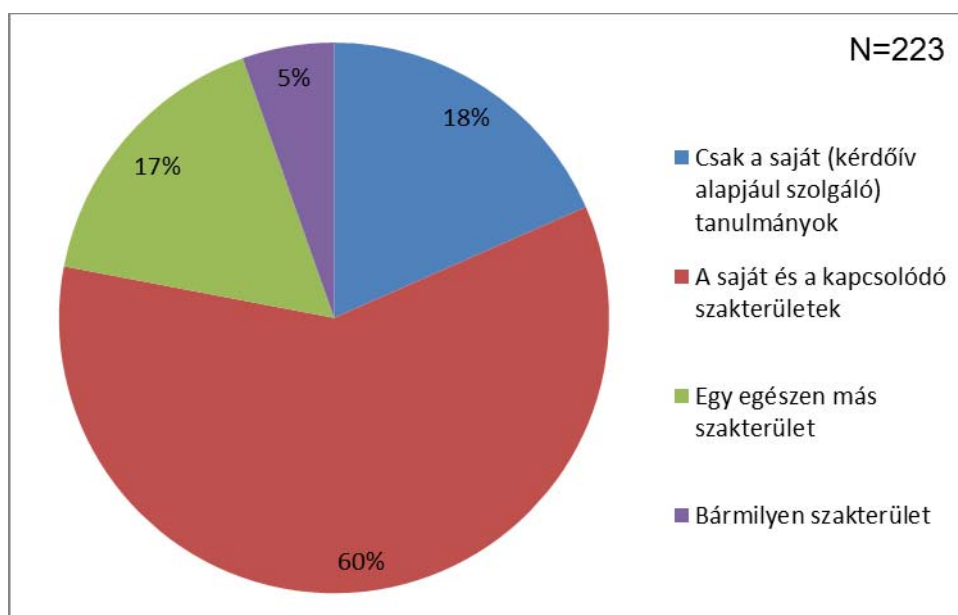
Akik rendelkeztek főállású munkaviszonnyal, a legtöbben álláshirdetésre jelentkeztek (27,6%), 14,2% a munkáltatónál jelentkezett, pl. elküldte önéletrajzát, 26,7% pedig személyes ismertség útján jutott hozzá. Jellemző még a korábbi munkakapcsolat révén történő alkalmazás (8,4% nevezte meg) és a gyakorlati helyen történő alkalmazás (9,3%). A tanári ajánlás, intézményi karrieriroda és önfoglalkoztatás néhány fő esetében volt sikeres a munkakeresésénél. Egy-egy válaszadónál szerepelt, hogy egy tanulmányi versenynek köszönhette munkáját, illetve a munkáltató kereste meg közvetlenül vagy munkaközvetítőn, illetve fejevadász cégen keresztül.

31. ábra Az abszolutórium megszerzésekor már főállású munkaviszonyban dolgozók hogyan jutottak ahhoz a munkához?

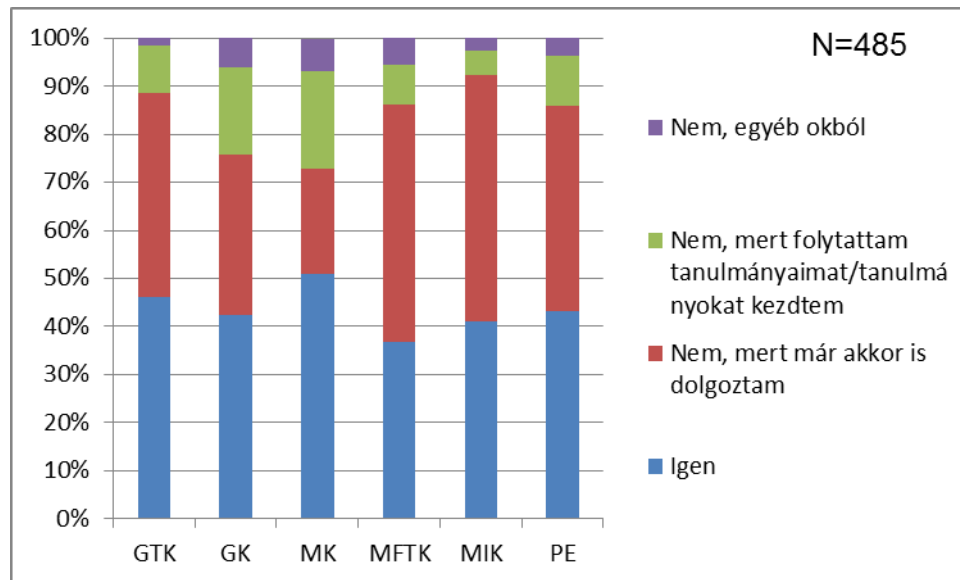
A megkérdezettek véleménye szerint ennek a munkának legjobban a saját és kapcsolódó szakterületen végzett tanulmányok felelnek meg, melyet a válaszadók 59,6%-a nevezett meg. A kis mintanagyság miatt nem mutatható ki statisztikailag szignifikáns eltérés karok szerint.

32. ábra Milyen szakterületen végzett tanulmányok felelnek meg a legjobban ennek a munkának? (az abszolutórium előtt már főállású munkaviszonnyal rendelkezők)

A dolgozó öregdiákok 84%-nak ez a munkaviszonya állandó jellegű és határozatlan idejű volt. Határozott idejű megbízással dolgozott az öregdiákok 12,4%-a. Mindössze néhány öregdiák él alkalmi vagy megbízás jellegű (pl. tiszteletdíjas) munkákból.

**33. ábra Az abszolutórium megszerzése után közvetlenül keresett-e munkát?
Válaszok megoszlása karok szerint**

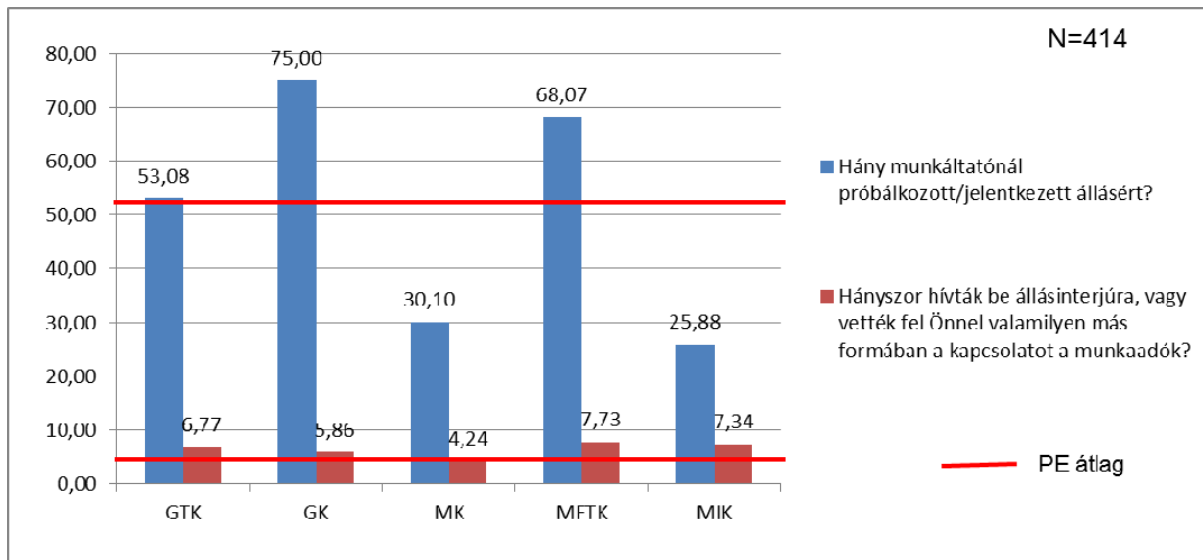
Az abszolutórium megszerzése után az öregdiákok 43,3%-a közvetlenül keresett munkát. 42,5%-uk nem keresett munkát, mert már akkor is dolgozott. A válaszadók 10,5%-a azért nem keresett munkát, mert a tanulmányait folytatta, illetve újat kezdett. A válaszadók 3,7%-a egyéb okot nevezett meg. A munkát nem keresők egyéb okként jellemzően (hat esetben) a gyermekvállalást, gyermeknevelést említették, öt esetben külföldre ment az öregdiák, hogy a nyelvvizsgájához szükséges nyelvtudást elsajátítsa, illetve egy-egy esetben időközben ajánlották fel a munkalehetőséget vagy vállalkozásba kezdett.

Munkakeresés jellemzői

Az előző évi adatfelvételhez képest megduplázódott a próbálkozások száma. A munkakeresés során az öregdiákok átlagosan összesen 50,3 munkáltatónál jelentkeztek. Kapcsolatfelvételnek minősül pl. az önéletrajzok elküldése, a megvalósult interjúk, illetve jelentkezések hirdetésekre. A többszöri állásjelentkezéssel nem emelkedett meg a munkára jelentkező diákok behívása. A munkakeresés során idén is átlagosan 6,7 alkalommal hívták be a munkára jelentkező öregdiákokat állásinterjúra, vagy vették fel valamilyen más formában a

kapcsolatot a munkaadók. Képzési területek, karok és formák szerint kirajzolódik különbség (a műszaki és informatikai képzési területen kevesebb munkáltatónál próbálkoztak a megkérdezettek, de már a kapcsolatfelvételnél és az elhelyezkedés idejében nincs eltérés a többi területhez képest), de ez statisztikailag nem szignifikáns, ezért csak tájékoztató jelleggel szerepel.

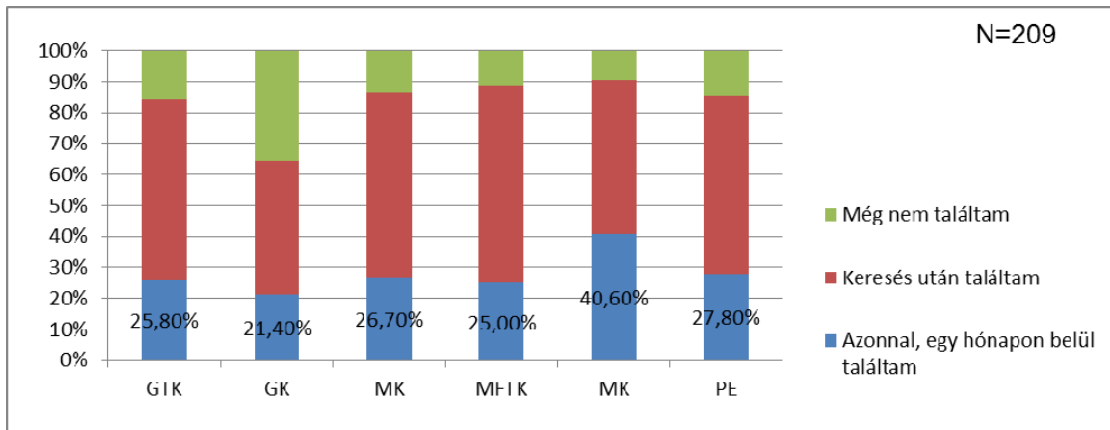
34. ábra Munkakeresés során hány munkáltatónál próbálkozott és hányszor hívták be interjúra? Válaszok megoszlása karok szerint

Az abszolutórium megszerzése után azonnal, egy hónapon belül talált munkát a válaszadók közel egyharmada (27,8%), közel kétharmada (57,4%) pedig keresés után talált. A keresés átlagosan 6,7 hónapot vett igénybe (5 és 7,7 hónap közötti átlagértékek szerepeltek karok szerint). Ez az érték képzési területek szerint nagyobb eltérést mutat a pedagógusképzési területen végzetek esetében kiugróan magas (12,3 hónap), még akkor is, ha mindössze 12 öregdiák válaszára épül. Képzési forma és tagozat szerint nincs szignifikáns különbség.

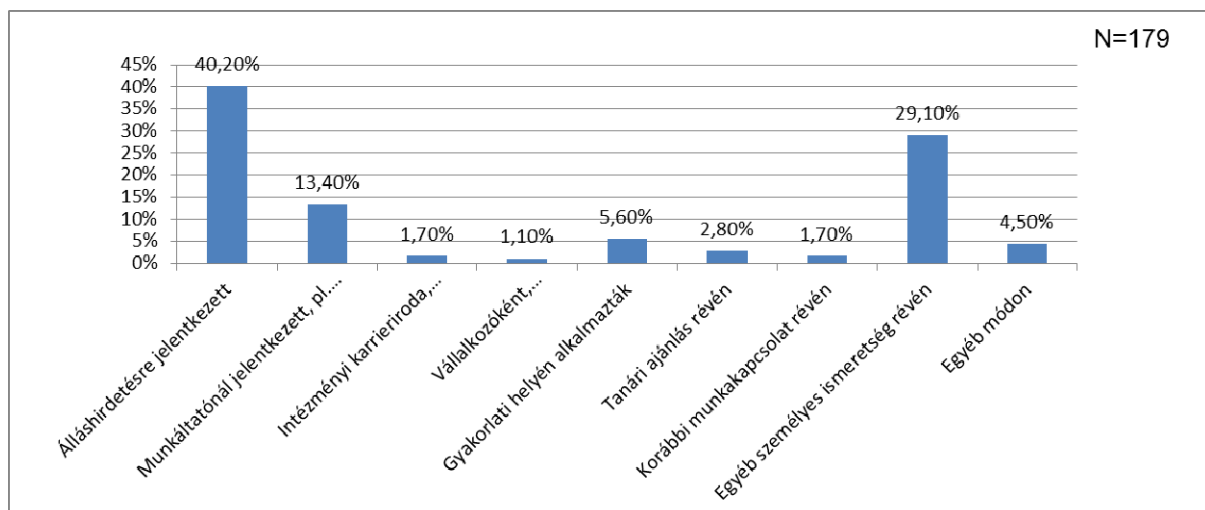
Az öregdiákok mindössze 14,8%-a (31 fő) nem talált még megfelelő munkát. Figyelembe véve a minta nagyságát, inkább tájékoztató jellegűek a képzési területek szerinti összefüggések. Jellemzően az agrárképzési területen tanulók találtak nehezebben munkát, míg az informatikusok közel fele azonnal el tudott helyezkedni. A gazdasági válság időszaka ellenére a friss diplomások azonnali elhelyezkedését nem befolyásolta a végzés éve. Összességében a kutatási adatok igen kedvezőnek mutatják a frissdiplomások elhelyezkedési esélyeit.

35. ábra Az abszolutórium megszerzése után talált-e munkát? Válaszok megoszlása karok szerint

Az abszolutórium utáni első munkához az öregdiákok 40,2%-a álláshirdetés útján jutott, közel egyharmaduk pedig személyes ismertség segítségével. A munkáltatónál jelentkezett az öregdiákok 13,4%-a (pl. közvetlenül oda küldte az önéletrajzát). Kiseb arányban szerepelt, hogy a gyakorlati helyen alkalmazták (5,6%). A tanári ajánlást öt esetben említették, a karrier irodát, állásbörzét, valamint a korábbi munkakapcsolatot és az önfoglalkoztatást pedig 3-3 esetben. Vállalkozóként, önfoglalkoztatóként kezdte a végzés után két öregdiák. Egyéb válaszok között szerepelt több esetben, hogy az öregdiák a Munkaügyi Központ közvetítésével vagy munkaközvetítőn keresztül talált munkát, illetve álláskereső portálon keresztül a cég találta meg a hallgatót. Egy volt hallgatót egy esettanulmányi versenyen való részvétele segítette a munkához jutásban.

36. ábra Hogyan jutott az abszolutórium utáni első munkájához?

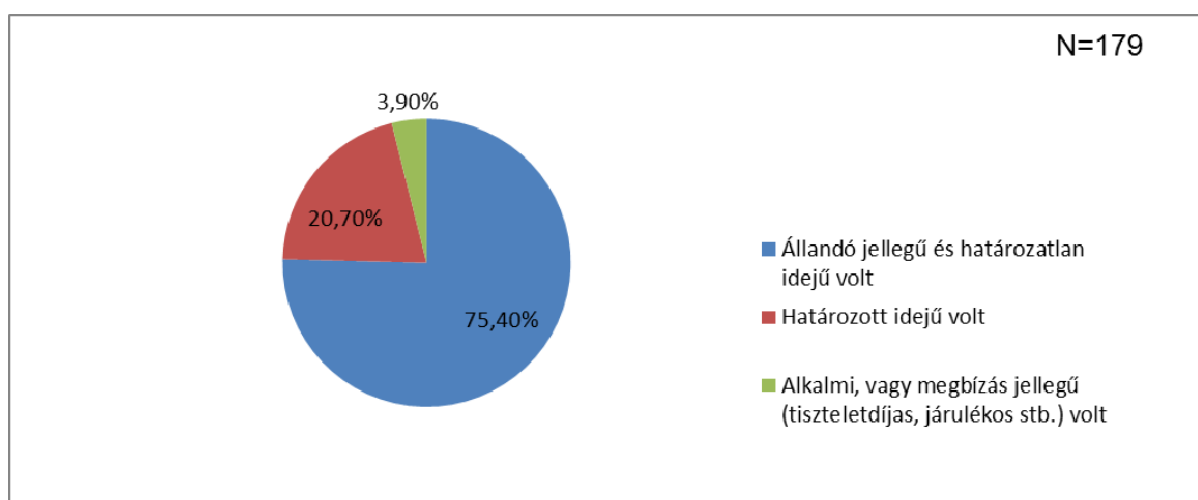

Az öregdiákok véleménye szerint a munkájának leginkább a saját és kapcsolódó szakterületeken végzett tanulmányok felelnek meg: 57,3%-uk jelölte be

ezt a választ. Kizárólag a saját szakterületet 17,3% nevezte meg, míg egészen más szakterületet 20,8%. Képzési terület és karok szerint sem szignifikáns a különbség.

A megkérdezettek 75,4%-nak ez a munkaviszony állandó és határozatlan idejű, 20,7% határozott idejű munkaviszonnal rendelkezik, míg 3,9% alkalmi vagy megbízási jelleggel. Az abszolutórium megszerzése előtt már dolgozók szinte minden esetben állandó munkaviszonnal rendelkeznek.

37. ábra A megkérdezettek munkaviszonya

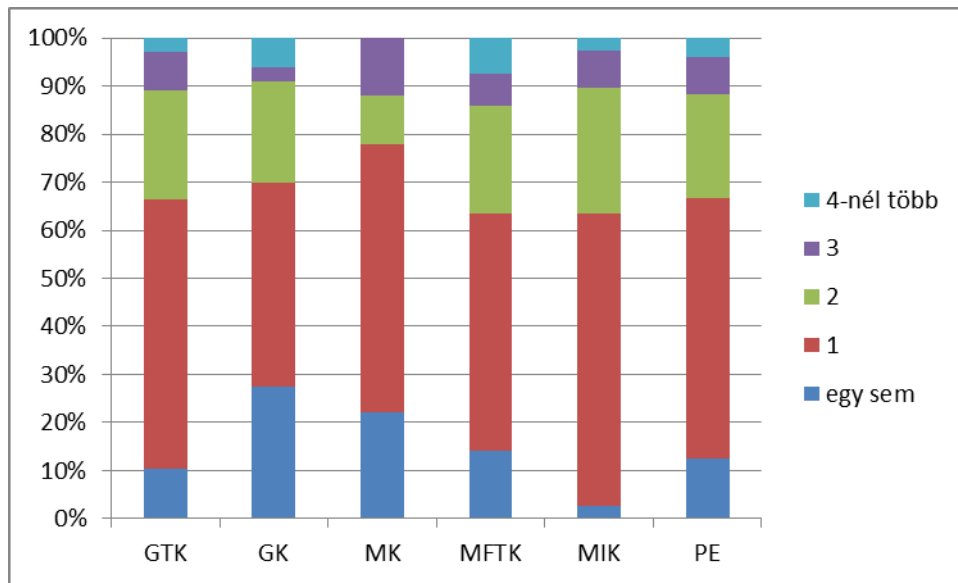

b. MUNKAERŐPIACI ÉLETÚT

Végzettség óta betöltött munkahelyek jellemzői

Az öregdiákok arról is nyilatkoztak, hogy a megkeresésben szereplő végzettség megszerzése óta hány főállású munkahelyük, munkaviszonyuk volt a jelenlegivel együtt. Azok, akik már az abszolutórium megszerzése előtt is dolgoztak, azt az időszakot is beleszámították. A válaszadók 54,2%-nak egy munkahelye volt, 21,5% rendelkezett két munkahellyel a végzés óta. Háromnál több munkahellyel rendelkezett a megkérdezettek 11,7%-a. A válaszadók 12,6%-a még sosem dolgozott.

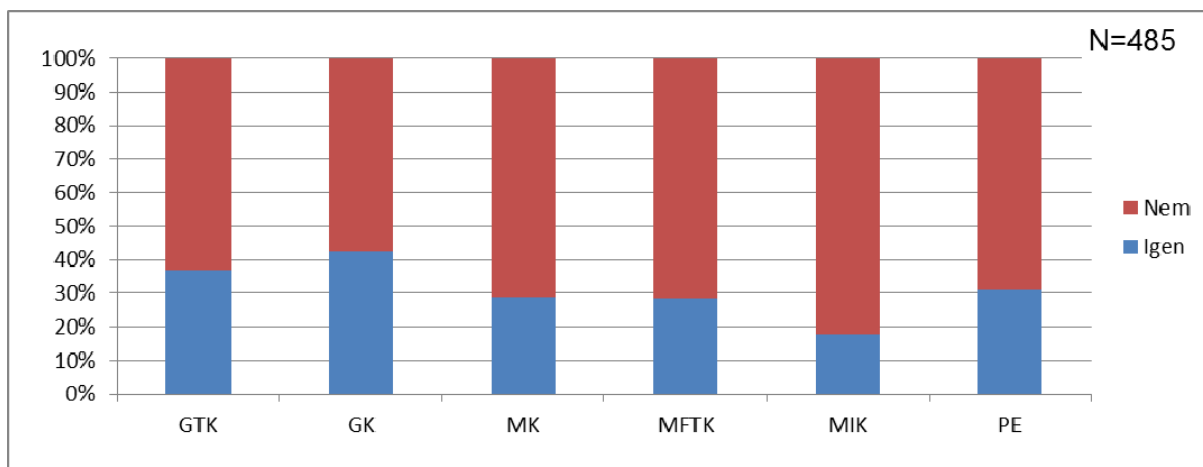
38. ábra A megkérdezettek főállású munkahelyének száma. Válaszok megoszlása karok szerint.

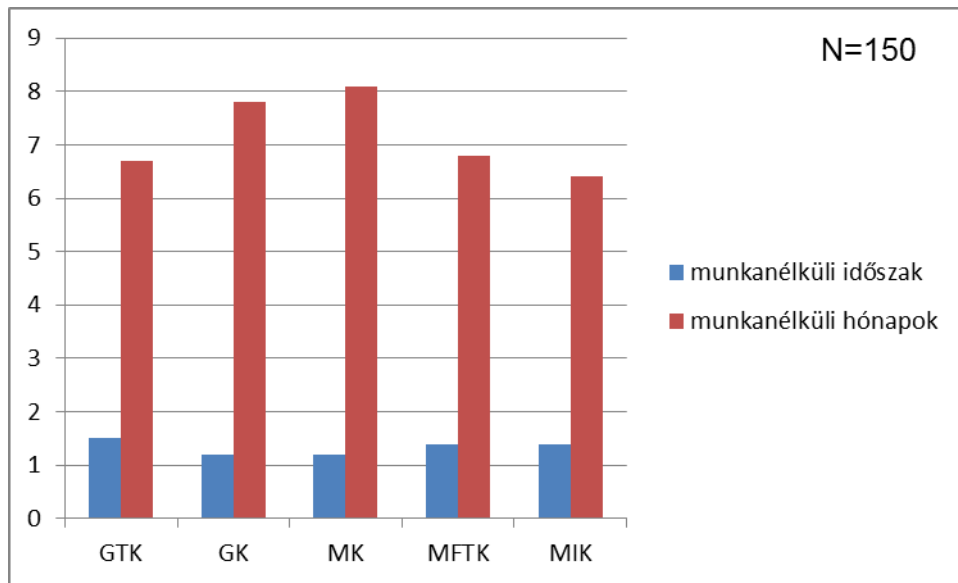
Munkanélküliek jellemzői

A megkeresésben szereplő végzettség megszerzése óta a válaszadók 31,1%-a (N=151) volt munkanélküli - beleértve a hivatalosan nem regisztrált, ám munka nélkül, állás keresésével töltött időszakokat is. Átlagosan 1,43 munkanélküli időszakot neveztek meg a megkérdezettek. Egy munkanélküli időszakot nevezett meg a munkanélküliek háromnegyede (73,3%), kettő munkanélküli időszakkal 21,3% nézett szembe, három munkanélküli időszakot pedig mindössze három fő említett, annál többet pedig ötven neveztek meg. Összeadva a munkanélküliként töltött időszakokat, átlagosan 6,95 hónapig tartottak. A munkanélküliként töltött időszakban a regisztrált munkanélküli időszak volt ezek 66,2%-a.

39. ábra Ennek a végzettségnek a megszerzése óta volt-e munkanélküli?

40. ábra Munkanélküli időszakok számának és időtartamának megoszlása karok szerint

Végzettség utáni külföldi tanulmányok és munkavállalás

A kérdőív alapjául szolgáló felsőfokú végzettség megszerzését követően 17 válaszadó, a megkérdezettek 3,5%-a tanult hosszabb-rövidebb ideig külföldön. Ugyanakkor a megkérdezettek 13,2%-a (64 fő) dolgozott hosszabb-rövidebb ideig külföldön. A legtöbb külföldön dolgozó öregdiák 45 fő egy alkalommal vállalt külföldön munkát. Két-három alkalommal 8-7 öregdiák, 1-1 megkérdezett négy-öt-hét alkalommal dolgozott külföldön. A képzettség megszerzését követően összesen átlagosan 1,6 alkalommal, 12,1 hónapig vállaltak munkát a külföldön dolgozó öregdiákok. Ebben nagy szórás figyelhető meg, mert a munkavállalási idő 1 hónaptól 60 hónapig terjedt. 1-6 hónapig tartó időszakot jelölt meg a külföldön dolgozó öregdiákok közel fele (46,9%-a), 4-12 hónapot 23,4%. Két évnél hosszabb időt az öregdiákok 15,6%-a jelölte meg. A célterületek között az alábbi országok szerepeltek az említések száma szerint:

- Anglia – Ausztria 13-13 esetben
- Németország 15 esetben
- Olaszország 5 esetben
- Svájc 4 esetben,
- Franciaország 3 esetben
- továbbá egy-két esetben az Amerikai Egyesült Államok, Málta, Szlovákia, Dánia, Belgium, Izrael, Luxemburg Norvégia, Finnország, Svédország.

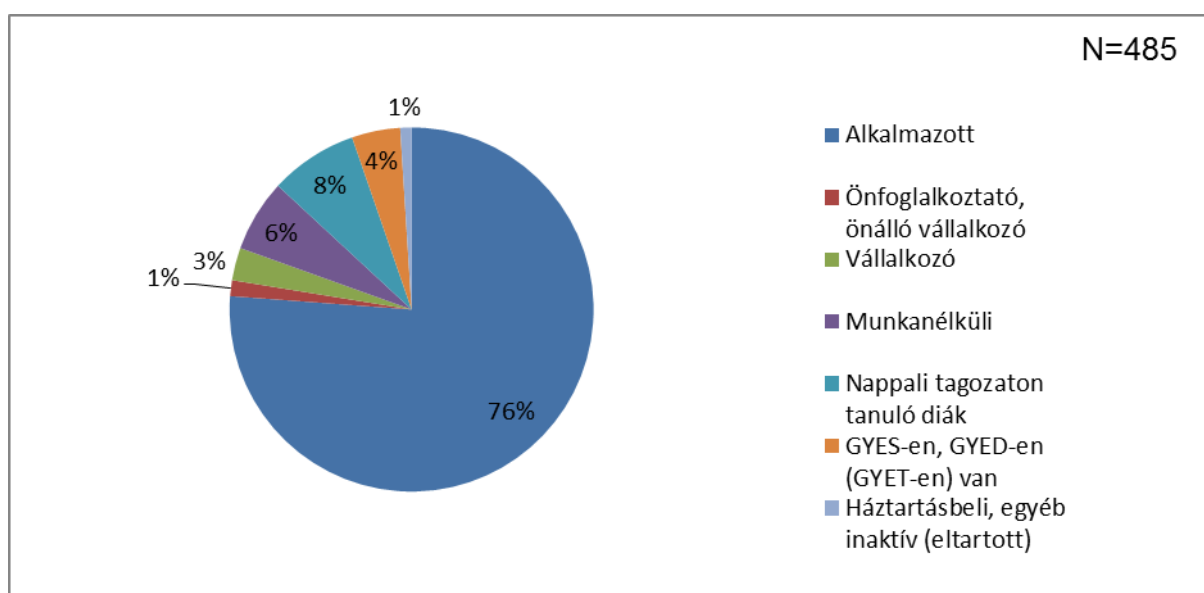
A külföldön hosszabb-rövidebb ideig dolgozó öregdiákok munkavégzése nagy részben nem kapcsolódik a végzettségükhöz: 64 megkérdezettből 19 más területen dolgozik, mint a végzettsége, 24-en kapcsolódó területen dolgoznak, és 21-en dolgoznak külföldön teljes mértékben a végzettségükhöz kapcsolódó területen. A kérdőív arra nem kérdezett rá, hogy terveznek-e külföldi munkavállalást a közeljövőben.

c. JELENLEGI MUNKAERŐPIACI HELYZET

Jelenlegi munkaerőpiaci státusz

Az öregdiákok munkaerőpiaci státusza a munkaerőpiaci sikeresség objektív mutatója. A Pannon Egyetem összes megkérdezett öregdiákjainak 80,4%-a munkaerőpiaci szempontból aktív: öregdiákjaink jellemzően alkalmazotti státuszban dolgoznak. A megkérdezettek 76,1%-a alkalmazott, néhány százalékot képviselnek az önfoglalkoztatottak, önálló vállalkozók (szellemi szabad, egyéni vállalkozó, nincs alkalmazottja) (1,4%) és a vállalkozók (2,9%). Az alkalmazottak kétharmada (63,6%) beosztott diplomás. Vezetőként dolgozik 17,9% - akiknek 2,7%-a felsővezető, 10,3%-a középvezető és 4,9%-a alsóvezető. Beosztott, nem diplomás munkakörben dolgozik öregdiákjaink 18,5%-a. Vállalkozóként a megkérdezettek 2,9%-a dolgozik (7 fő gazdasági képzési területen, 2-2 fő informatikai és műszaki területen végzett. A vállalkozók jellemzően férfiak: 14-ből 9 férfi.

41. ábra A megkérdezettek munkaerőpiaci státusza

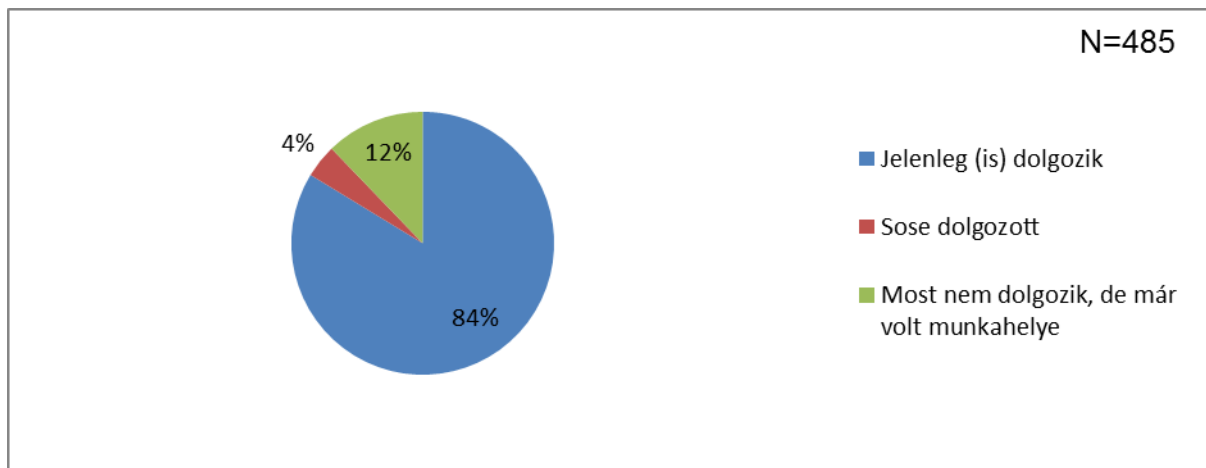
Az inaktívak között a jelenleg nappali tagozaton tanulók és a munkanélküliek aránya közel azonos, a teljes minta 6,4%-át teszik ki a munkanélküliek (N=31), 7,8%-át pedig a nappali tagozatos diákok (N=38). A munkanélküliek átlagosan 6,65

hónapja nem dolgoznak és mindenki folyamatosan keres munkát. A válaszadók további 4,3%-a (N=21) jelenleg inaktív, gyesen, gyeden (GYET-en) van és a megkérdezettek 1%-a (N=5) háztartásbeli. Az inaktív státuszban lévők is jellemzően nők, hasonlóan a nappali tagozatos hallgatók (38-ból 22 nő), és a munkanélküliek nemi arányához (31-ből 20 nő). A jelenleg gyesen, gyeden lévők 90,5%-a rendelkezik főállású munkahellyel.

A jelenleg nappali tagozaton tanulók közül a legtöbben korábban, a megkeresés alapjául szolgáló képzítés alapján BA/BSc végzettséget szereztek: 38 főből 26-an, négy öregdiák hagyományos egyetemi képzésen, hét öregdiák pedig mesterképzésen, egy öregdiák pedig doktori képzésen.

A megkérdezettek 83,7%-a jelenleg is dolgozik. 4,1% sosem dolgozott és 12,2% most nem dolgozik, de volt már munkahelye.

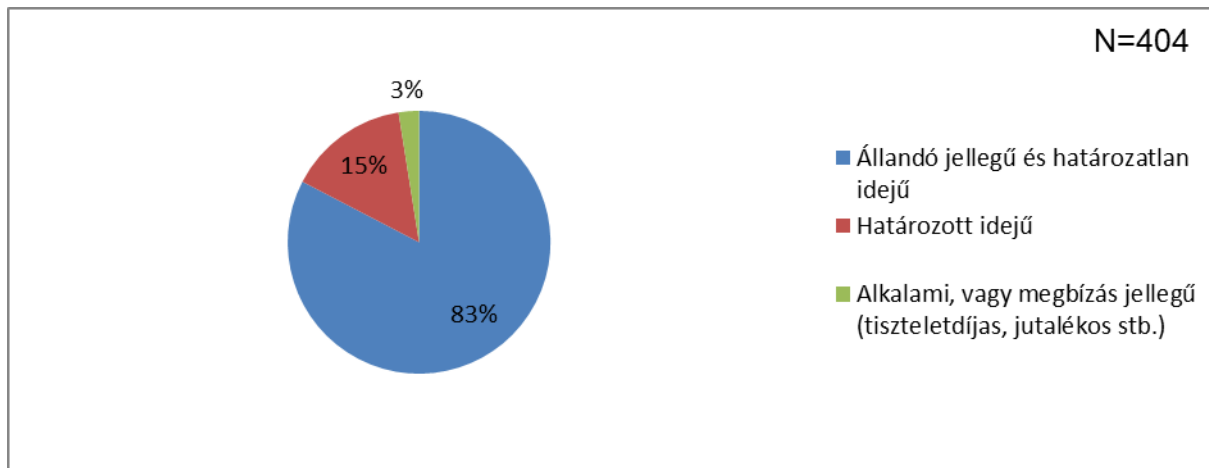
42. ábra Jelenleg dolgozik Ön?

Jelenlegi fő munkaviszony jellemzői

A további kérdések a jelenlegi fő munkaviszonnyal kapcsolatban csak azokra vonatkoznak, akik jelenleg is dolgoznak. Azok, akik több dolgot csinálnak, az általuk fő foglalkozásnak tekintett tevékenységre és munkahelyre vonatkoztatták a kérdéseket. A jelenleg dolgozó megkérdezettek 68,9%-a állandó jellegű, határozatlan idejű szerződéssel dolgozik, határozott idejű szerződéssel pedig 14,2%. Az alkalmi vagy megbízás jellegű (tiszteletdíjas, jutalékos stb.) szerződéssel dolgozók a teljes minta kis szeletét adják (2,5%-ot). A munkaviszony nem mutat összefüggést képzési terület és karok szerint.

43. ábra Az Ön fő munkaviszonya?

A jelenleg dolgozók 24,7%-a dolgozik köztisztviselőként, kormánytisztviselő (egyéb közszolgálati jogviszonyban áll), 6,9% pedig valamilyen állami, önkormányzati vállalat alkalmazottja. A legtöbben (68,4%) ettől eltérően, más helyen dolgoznak. A jelenleg dolgozók által megnevezett jelenlegi munkaköröket és foglalkozásokat szakterületek szerinti kigyűjtésben a mellékletben soroltuk fel.

A jelenleg dolgozók átlagosan 24,9 hónapja dolgoznak az adott cégnél és 21,3 hónapja töltik be a jelenlegi munkakörüket. A leggyakrabban előforduló érték a 6 hónap az adott cégnél és a jelenlegi munkakörben is. A képzési tagozat alapján lényeges különbség mutatkozik a jelenlegi munkáltatónál eltöltött idő alapján: a nappali tagozaton végzett átlagosan 21 hónapja dolgoznak a jelenlegi munkáltatójuknál és 16,9 hónapja töltik be jelenlegi munkakörüket. A levelezős hallgatók esetében átlagosan 34,6 hónapja dolgoznak a jelenlegi munkáltatónál és 31,4 hónapja töltik be jelenlegi munkakörüket. A végzés évét tekintve, a 2007-ben végzettek átlagosan 39,3 hónapja dolgoznak a jelenlegi munkáltatónál és 31,6 hónapja töltik be jelenlegi munkakörüket, a 2009-ben végzettek 23,3 hónapja és a jelenlegi munkakörben 20 hónapja dolgoznak, míg a 2011-ben végzettek 21 hónapja.

A köztisztviselőként, közalkalmazottként dolgozók esetében magasabb az átlagnál a jelenlegi munkahelyen és munkakörben eltöltött idő: 32,8 hónap az adott munkahelyen és 27,8 hónap az adott munkakörben eltöltött hónapok átlaga.

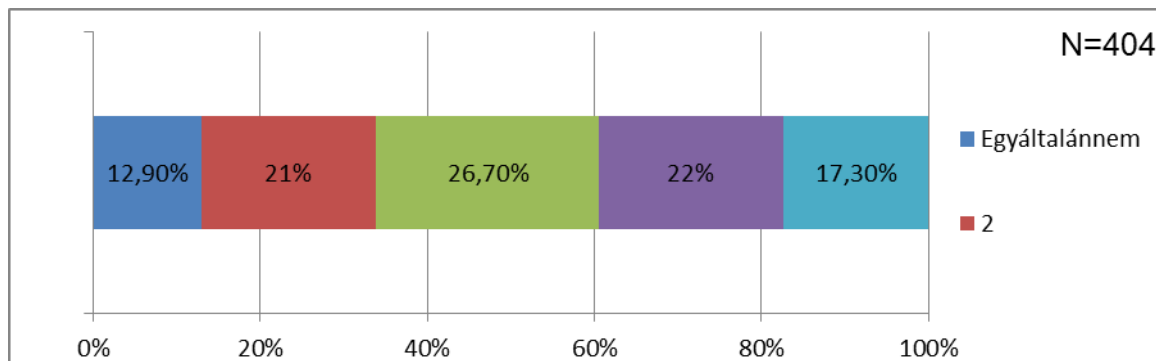
A megkérdezettek 80%-ának nincs alkalmazottja, beosztottja. A beosztottal rendelkező öregdiákok 14,3%-ának jellemzően 1-9 alkalmazottja van, 10-nél több alkalmazottja pedig 5,7%-nak. Karok, képzési terület és forma szerint sem mutat különbséget az alkalmazottak száma.

A jelenlegi munka kapcsolódása a végzettséghez

Az öregdiákok sikerességének mércéje nemcsak az elhelyezkedéssel mérhető (talált-e munkát és milyen gyorsan), hanem legalább annyira fontos megvizsgálni, hogy milyen területen tudtak elhelyezkedni és a jelenlegi munka jellegét, feladatkörét tekintve mennyiben kapcsolódik véleményük szerint a végzettségükhöz, milyen mértékben használja jelenlegi munkája során a felsőfokú képzés során elsajátított tudást. Ez a jelenlegi munka és a végzettség területén a válaszadók által megítélt kapcsolódása a szubjektív sikeresség mutatója, mely módszertanában kapcsolódik nemzetközi kutatásokhoz (Cheers). Az illeszkedés alkalmas lehet a túlképzettség mérésére (Schomburg, 2010).

A végzettek szubjektív véleményére alapozva, 12,9% az ún. pályaelhagyók aránya, akiknek a munkája egyáltalán nem kapcsolódik a végzettségükhöz. A végzettek 39,3%-a úgy nyilatkozott, hogy jelenlegi munkájában nagy mértékben használja a kérdőív alapjául szolgáló tanulmányai során elsajátított tudást, megszerzett készségeket: ezen belül is 17,3% teljes mértékben használja (5-re értékelte). Egyáltalán nem hasznosítja az egyetemen tanultakat a megkérdezettek 12,9%-a, kismértékben 21% (2-et értéket adott). Átlagot tekintve 3,1-re értékelték az elsajátított tudás hasznosságát a munkavégzéshez. Ebben nem mutatkozik különbség a karok között. Ebben nincs különbség karok és képzési tagozat szerint sem.

44. ábra Milyen mértékben használja jelenlegi munkájában a tanulmányai során elsajátított tudást, megszerzett készségeket?

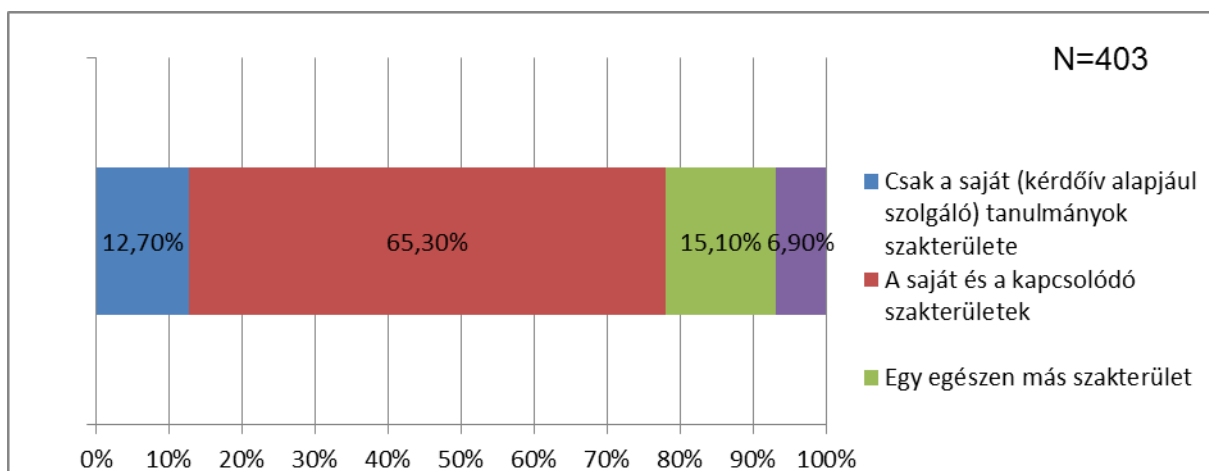

Az adatok elemzésénél azt is figyelembe kell venni, hogy az elsajátított tudás használatának mértéke nem jelent feltétlenül rangsort (nem jelenti azt, hogy a végzettség-munkaterület teljes kapcsolódása magasabbra értékelt, a részleges pedig alacsonyabban), vagyis nemcsak a teljes mértékben használt tudás lehet optimális, mivel egyes képzések esetében a részleges kapcsolódás a diploma konvertálhatóságára is utalhat.

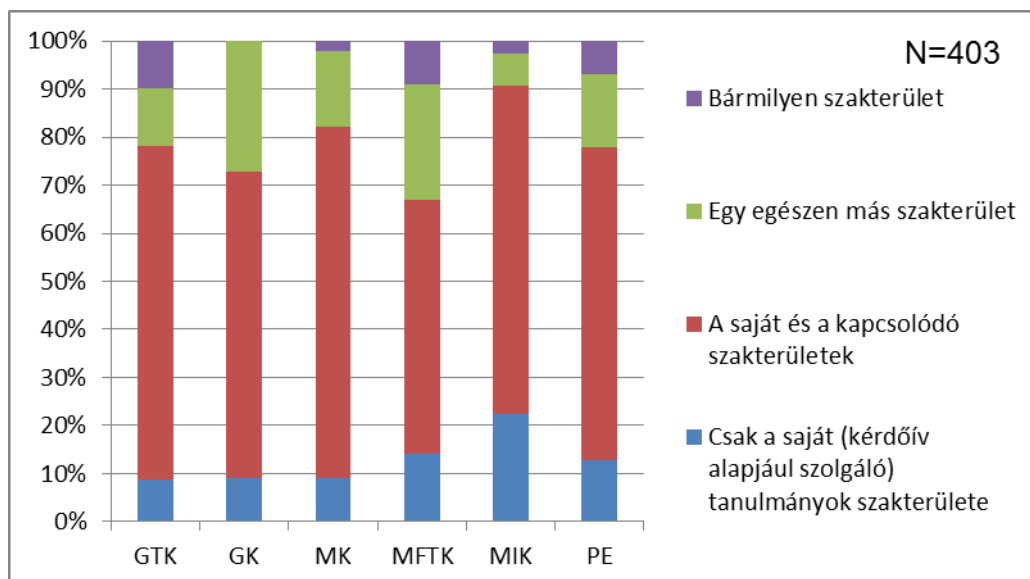
Képzési területek szerinti elemzésnél újra meg kell jegyezni, hogy a minta elemszáma miatt az adatok elsősorban irányokat jelölnek ki, de nem tekinthetőek

statisztikailag szignifikánsnak. A jelenlegi munkájukat a megkérdezettek értékelték aszerint, hogy milyen szakterületen végzett tanulmányok felelnek meg a legjobban annak. A válaszadók 65,3%-a a saját és kapcsolódó szakterületeket jelölte meg, csak a saját, kérdőív alapjául szolgáló területet 12,7% nevezte meg és hasonló arányban szerepelt az egészen más szakterület is (15,1%). Bármilyen szakterületet a válaszadók 6,9%-a nevezett meg. Egyértelmű kapcsolódás látszik az informatikai képzési területen elsajátított szaktudás (csak saját szaktanulmányok) és a jelenlegi munkaterület között. A többi esetben nincs jelentős különbség abban, hogy mennyire hasznosítják munkájukhoz az elsajátított készségeket az öregdiákok.

45. ábra Milyen szakterületen végzett tanulmányok felelnek meg legjobban ennek a munkának?

46. ábra Milyen szakterületen végzett tanulmányok felelnek meg legjobban ennek a munkának?

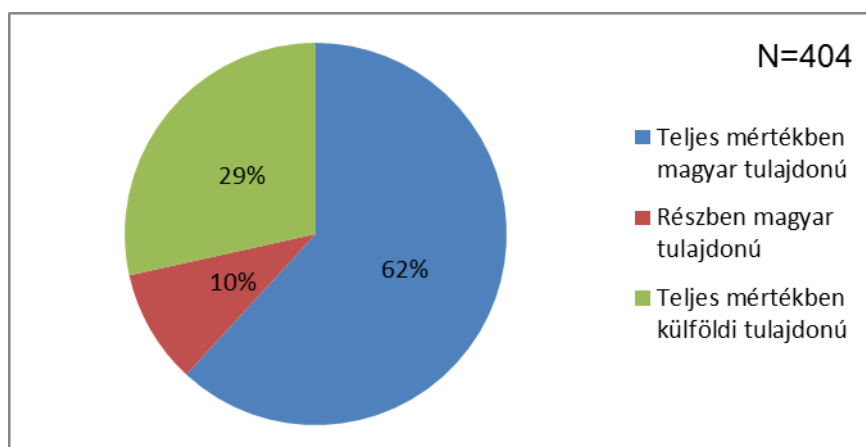

Jelenlegi munkájuknak leginkább az egyetemi (MA/MSc) (37,5%) és főiskolai (BA, BSc) diploma felel meg (37,5%). A megkérdezettek egyötöde (21,5%) úgy ítéli meg, hogy jelenlegi munkája nem igényel felsőfokú végzettséget. Ez utóbbi elsősorban a Georgikon és a Gazdaságtudományi karon végzettek esetében magasabb az átlagnál. A munkához szükséges PhD és egyéb posztgraduális képzést a megkérdezettek 3,4%-a szerint igényel jelenlegi munkája.

Jelenlegi munkahely jellege

A megkérdezettek közel kétharmadának (61,9%) munkahelye teljes mértékben magántulajdonú. Teljes mértékben állami, önkormányzati tulajdonú munkahelyen dolgozik közel egyharmaduk (28,5%). Részben állami, önkormányzati munkahelyen 9,7% dolgozik.

47. ábra Munkahelyek tulajdonviszonya

A munkahelyek 61,9%-a teljes mértékben magyar tulajdonú, 28,5% külföldi tulajdonú, 9,7% pedig részben magyar tulajdonú.

A dolgozói létszámokat tekintve a megkérdezettek egynegyede (27%) 50-249 főt foglalkoztató cégnél dolgozik, egyötöde (20,3%) pedig 1000 fő feletti létszámot foglalkoztató cégnél. 2-9 főt foglalkoztató kisvállalkozásnál 16,6% dolgozik, 10-49 fő közötti alkalmazotti létszámú munkáltatónál 21,3% dolgozik jelenleg. 6 fő (1,5%) önfoglalkoztató.

Jelenlegi munkahely ágazata

Megkérdeztük volt hallgatóinktól, hogy munkahelyük milyen ágazatba sorolható. Az ágazati felsorolás a DPR módszertani előírásait követte, így az alábbi munkaterületek közül választhattak a megkérdezettek:

- Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat
- Bányászat, kőfejtés

- Feldolgozóipar (pl. élelmiszer, ruházat, építőanyag, szerszám, gépgyártás, gyógyszergyártás, elektronikai eszközök, járművek gyártása, ffeldolgozás)
- Villamos energia, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás (ezek termelése, ellátása, kereskedelme)
- Vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelés, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmérsítés
- Építőipar
- Kereskedelem, gépjárműjavítás (minden nagy- és kiskereskedelem, illetve gépjárművek esetében a javítás, karbantartás is)
- Szállítás, raktározás (pl. vasúti, közúti, légi személy- és áruszállítás és postai tevékenység)
- Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás
- Információ, kommunikáció (pl. távközlés, számítógépes szolgáltatások, kiadói tevékenység, műsorgyártás)
- Pénzügyi, biztosítási tevékenység
- Ingatlanügyletek (pl. ingatlan adás-vétele, ügynökség)
- Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység (pl. piackutatás, fordítás/tolmácsolás, jogi, üzleti szakértői tevékenység, műszaki tanácsadás, tudományos kutatás)
- Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység (pl. eszköz, illetve munkaerő-kölcsönzés, biztonsági szolgáltatás, üzemeltetés, takarítás, adminisztráció, rendezvényszervezés)
- Közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás
- Oktatás
- Humán-egészségügyi, szociális ellátás
- Művészet, szórakoztatás, szabadidő (pl. múzeum, szerencsejáték, sport, művészet)
- Egyéb szolgáltatás (pl. érdekképviselő, szakszervezet, politika, háztartásicikk-javítás, tisztítás, fodrászat)
- Háztartás munkaadói tevékenysége, termék előállítás, szolgáltatás végzése saját fogyasztásra
- Egyéb ágazat

A kisebb rész minta ellenére is szignifikáns összefüggés figyelhető meg, mely érthető is, hiszen az egyes karokhoz különböző munkahelyi ágazatok kötődnek. A Gazdaságtudományi karosok többsége a szálláshelyszolgáltatás területén tudott elhelyezkedni. A Modern Filológiai és Társadalomtudományi Karon végzetek döntő többsége (46,5%) az oktatási szférában, a Mérnöki Karon ez bizonytalan (a többség egyéb szférában), de kisebb arányban megjelenik a feldolgozóipar, a Műszaki Informatikai Karon végzeteknél az információ, kommunikáció (37,3%) és az oktatási terület (24%) jellemző. A Georgikon Karon végzett öregdiákok közel kétharmada a mezőgazdasági szférát nevezte meg. Képzési területek szerint is megfigyelhető kapcsolat:

- az agrártudományi területen végzetek 59,1%-a a mezőgazdasági szférában helyezkedett el (halgazdálkodás, mezőgazdaság, erdőgazdálkodás)
- a bölcsészettudományi területen végzetek 30,3%-a az oktatásban,
- a gazdaságtudományi terület nagyobb szóródást mutat: 10,3% a feldolgozóipart jelölte meg, 21,9% a szálláshelyszolgáltatást, vendéglátást, 16,7% a közigazgatást,
- az informatikai területen végzetek 39,1%-a az információ, kommunikációt, 26,1% pedig az oktatást (informatikai tanárként dolgoznak),
- a műszaki területen végzetek 37,5%-a a feldolgozóipart.

Nemek szerint a nők aránya az oktatásban jóval magasabb: a nők 21,7%-a dolgozik ezen a területen, míg a férfiaknak 14,9%-a. Megfigyelhető különbség az információ, kommunikáció esetében, ahol a nők 4,1%-a talált munkát, míg a férfiak 18%-a.

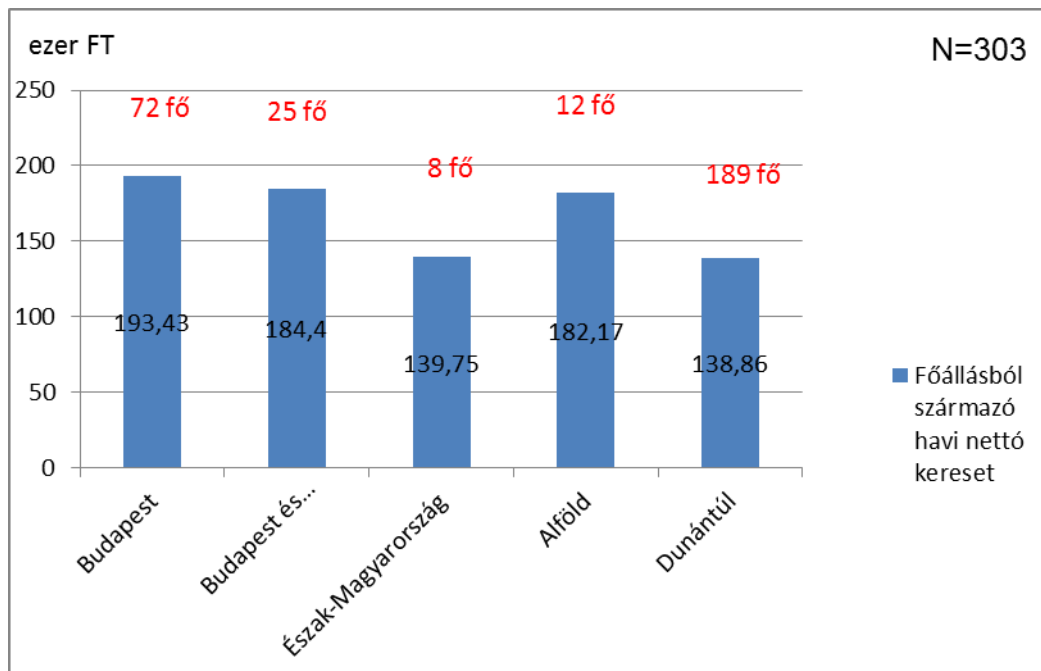
33 öregdiák munkahelye külföldön van, az összes többi megkérdezett munkavégzésének telephelye Magyarországon van. A külföldi országok között szerepelt Anglia (12 esetben), Németország (5 esetben), Ausztria (4), a többi ország egy-egy esetben jelent meg.

A hazai cégek listája képzési területek vagy karok szerint mellékletben megtalálható.

Kereset

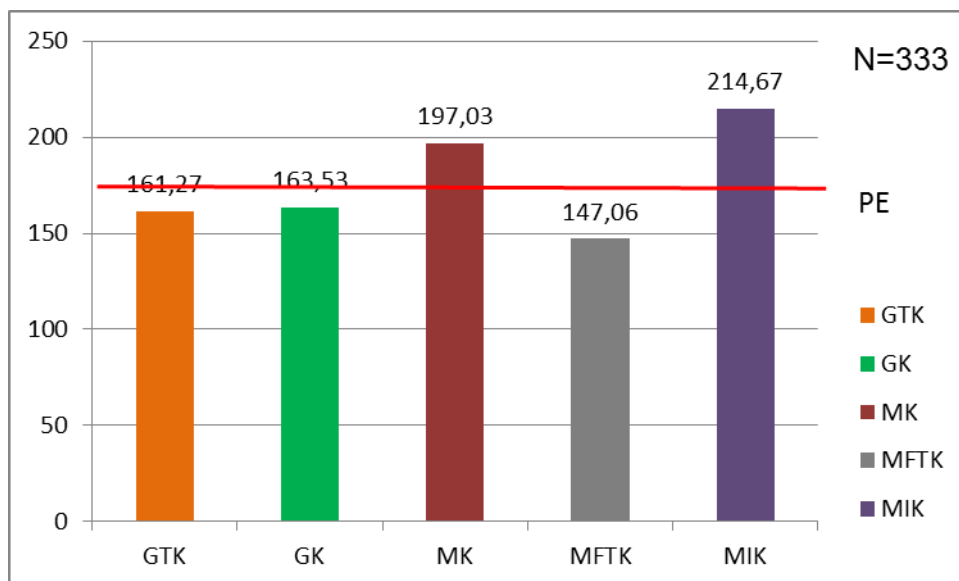
Az előző hónapban/utolsó olyan hónapban, amikor jellemző, normál fizetést kapott, a főállásból származó havi nettó adózás utáni keresete a megkérdezetteknek átlagosan 171.000 Ft/hónap volt. Nemek szerint kimutatható különbség a fizetések között: a férfiak esetében átlagos fizetés nettó 204.100 ezer Ft/hónap, a nőknél 149.800 Ft/hónap. A kis almlinta miatt statisztikailag nem szignifikáns a különbségképzési forma, tagozat és terület szerint sem, de tájékoztató jellegű. A műszaki és az informatikai képzési területen a legmagasabb az öregdiákok jövedelme (215.940 Ft, illetve 211.870 Ft) és a legalacsonyabb a bölcsészettudományi területen (137.480 Ft).

48. ábra: Mennyi volt az előző hónapban/az utolsó olyan hónapban, amikor jellemző, „normál” fizetést kapott, a főállásából származó havi nettó (adózás utáni) keresete? – Régiók szerint

A fizetéseket és a munkaidőt karok szerinti bontásban mutatja az alábbi ábra.

49. ábra Mennyi volt az előző hónapban/az utolsó olyan hónapban, amikor normál fizetést kapott a főállásból származó havi, nettó (adózás utáni) keresete? – Karok szerint

Az öregdiákok 68,4%-a 40-50 óra közötti heti munkaidőt jelölt be. 50 óránál többet az öregdiákok 6,4%-a dolgozik egy szokásos héten. A részmunkaidő nem jellemző: 20-29 órát vagy annál kevesebbet 10,5% dolgozik. A munkaidő nem mutat összefüggést képzési terület és nemek szerint sem.

Mellékállás

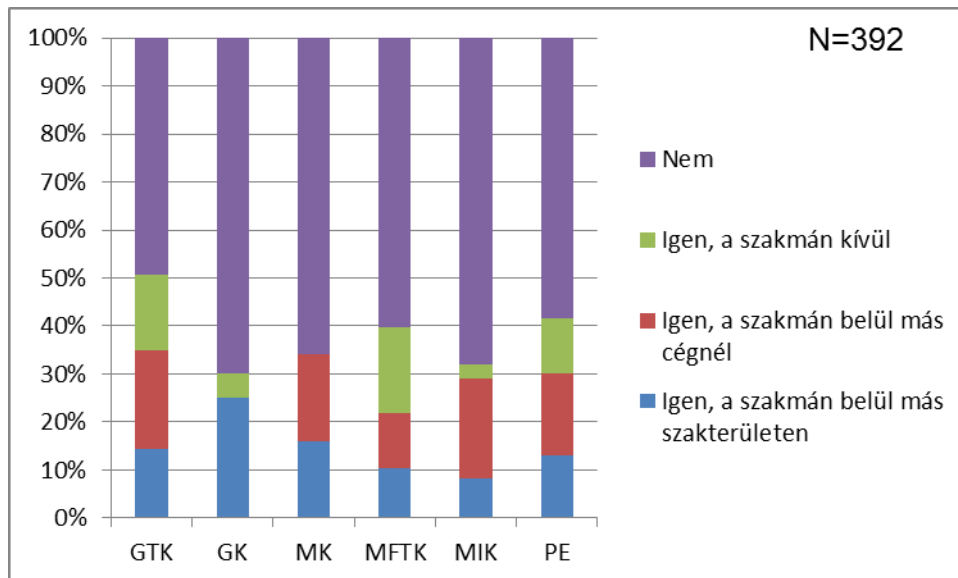
A megkérdezettek 14,2%-nak (N=57) van mellékállása a főállású munkahely mellett. Ennek a másodállásnak, munkának a saját és a kapcsolódó szakterületeken végzett tanulmányok felelnek meg leginkább: a válaszadók 59,3%-a ezt nevezte meg. Teljesen a saját területhez kapcsolódónak minősítette a mellékállást végző megkérdezettek egynegyede. Egészen más, illetve bármilyen más szakterületnek minősítette mellékállását a kérdezettek 25,4%-a. A mellékállású munka a megkérdezettek 20,3%-nak véleménye szerint nem igényel felsőfokú végzettséget. A mellékállásban dolgozó öregdiákok közel fele (47,5%) szerint egyetemi szintű végzettség felel meg leginkább a mellékállásának munkavégzéséhez. Főiskolai végzettséget 25,4% nevezett meg.

A mellékállásból a megkérdezetteknek átlagosan nettó 49.490 Ft havi jövedelme származott az előző hónapban. A legtöbbször előforduló érték (módusz) 20.000 Ft/havi nettó kereset. A mellékállásban dolgozók alacsony száma miatt nem lehet összefüggéseket mérni más változókkal.

Munkaváltás szándéka

A megkérdezettek 58,4%-nak nem áll szándékában munkát váltani a következő 1 évben. Azoknak a kétharmada, akik váltani szeretnének jellemzően a szakmán belül más területen vagy más cégnél tervezik ezt tenni. A teljes mintát tekintve mindössze 11,5% azok aránya, akik terveik szerint szakmaelhagyók lesznek. A váltási szándék összességében nem mutat statisztikailag szignifikáns eltérést karok szerint, inkább tájékoztató jellegű.

50. ábra Szándékában áll munkát váltani a következő 1 évben?

d. MUNKÁVAL VALÓ ELÉGEDETTSÉG

Munkajellemzők értékelése

Az öregdiákokat megkérdeztük a munkájuk objektív és szubjektív tényezőivel kapcsolatban, mely kiterjedt az alábbi tényezők vizsgálatára:

- A munka szakmai-tartalmi jellemzői
- Szakmai előmenetel, karrierépítés lehetősége
- A munka presztízse, társadalmi megbecsültsége
- Jövedelem és egyéb juttatások
- A munka személyi körülményei
- A munka tárgyi körülményei
- A munka összességét tekintve
- Munka-lakóhely távolsága, bejárási idő
- Rugalmas, kötetlen munkabeosztás
- Önállóság a munkában (autonómia szintje)

A munkajellemzők vizsgálatából az öregdiákok szubjektív véleményét lehet megismerni, nem lehet általános következtetéseket levonni egy-egy munkakörrel vagy szakmai területről, mivel az egyes jellemzők értékei nem általánosíthatóak (pl. munkaidő rugalmassága, önállóság foka nagyban függ a munkáltató szervezet

menedzsmentjétől). Mégis a közös vélemények, az egyes jellemzőknél mért hasonló elégedettségi szintek iránymutatóak, rávilágíthatnak azokra a tényezőkre, amelyek fontosak a megkérdezettek számára a munkavégzés során.

Munkaerőpiaci státuszukat tekintve az aktív öregdiákok összességében elégedettek jelenlegi munkájukkal: leginkább a lakóhely, munkahely távolságával (3,27), legkevésbé pedig a szakmai előmenetellel (2,56). Az értékek besorolása az iskolai osztályozás mintájára történt négyfokú skálán, ahol a 4 jelenti a legmagasabb értéket, míg az 1 az elégedetlenséget fejezi ki.

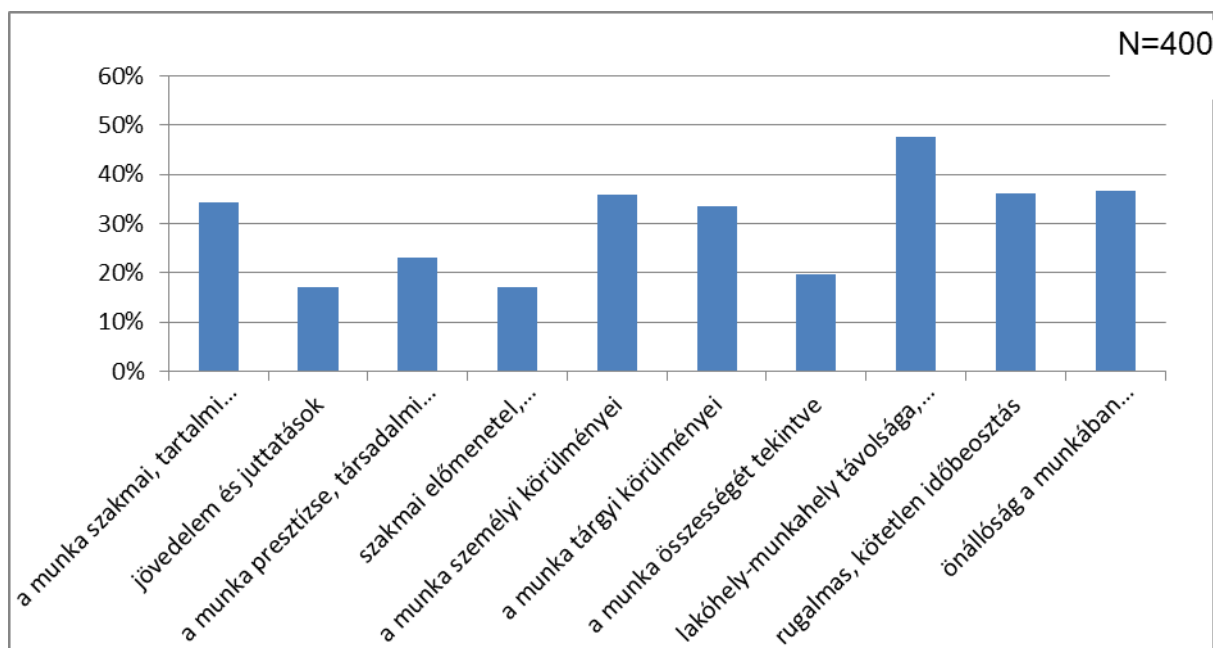
A lakóhely, munkahely távolsága mellett jónak minősítették, vagyis 3 feletti értéket kapott a munka feletti ellenőrzés, a munkával járó önállóság (3,2), munka személyi és tárgyi körülményei (3,15-3,08), a munka szakmai, tartalmi jellemzői (3,13), a rugalmas, kötetlen munkaidő (3,04). Közepesen elégedettek jelenleg az aktív öregdiákok a munka összességét tekintve (2,96), a szakmai presztízzsel, társadalmi megbecsültséggel (2,80), a jövedelemmel (2,61) és a szakmai előmenetellel és karrierépítéssel (2,56).

A teljes mértékben elégedett skálát a legtöbb válaszadó kizárólag a munka-lakóhely távolsága (47,6%) változó esetében jelölte be, az összes többi változónál az elégedett változó szerepel a legmagasabb arányban.

7. táblázat Jelenlegi munkahelyen a munkajellemzőkkel kapcsolatos elégedettség százalékos megoszlása

	<i>teljesen elégedett (4)</i>	<i>elégedett</i>	<i>elégedetlen</i>	<i>teljesen elégedetlen (1)</i>
1. A munka szakmai, tartalmi része	34,3	48,3	13,3	4,3
2. Szakmai előmenetel, karrierépítés	17,0	36,6	31,6	14,8
3. Munka presztízse, társadalmi megbecsültsége	23,1	43,4	24,6	9,0
4. Jövedelem, juttatások	17,0	40,8	28,5	13,8
5. A munka személyi körülményei	35,9	46,5	13,8	3,8
6. A munka tárgyi körülményei	33,6	44,6	17,8	4,0
7. A munka összességét tekintve	19,8	58,9	19,0	2,3
8. Munka-lakóhely távolsága, bejárési idő	47,6	35,8	12,6	4,0
9. Rugalmas, kötetlen munkaidő	36,1	38,6	18,0	7,3
10. Önállóság a munkában	36,7	50,3	9,3	3,8

51. ábra Mennyire elégedett főállású munkájával az alábbi szempontok szerint? (a teljesen elégedett válaszok megoszlása)

A következőkben bemutatjuk az egyes munkajellemzőkre kapott válaszok százalékos megoszlását. A jelenlegi munkájuk szakmai, tartalmi jellemzőivel a megkérdezettek 34,3%-a teljesen mértékben, további 48,3% elégedett, tehát a megkérdezettek négyötöde teljesen megfelelőnek tartja jelenlegi munkáját szakmai-tartalmi szempontból. Az elégedetlenek aránya mindössze 4,3% alatti.

Az aktív öregdiákok kétharmada elégedett a szakmai előmenetellel, karrierlehetőségekkel: ezen belül is a megkérdezettek 17%-a teljes mértékben elégedett, 36,6% pedig megfelelőnek tartja a szakmai karrierlehetőségeit. Ennél a munkajellemzőnél már jobban szóródnak az eredmények, mivel a teljesen elégedetlenek aránya 14,8%, további egyharmaduk pedig elégedetlen. Meg kell jegyezni, hogy a jövedelem után ennél a szempontnál a legmagasabb az elégedetlenek aránya.

A munka presztízsével, társadalmi megbecsültségével a megkérdezettek kétharmada elégedett: 23,1% a teljesen elégedettek aránya, az elégedetteké 43,4%. Az elégedetlenek aránya 9%.

A jövedelem jobban megosztotta a véleményeket: a megkérdezett hallgatók legmagasabb arányban (13,8%) nevezték meg, hogy teljesen elégedetlenek jövedelmükkel és az egyéb juttatásokkal. De még mindig magasabb az elégedettek aránya (40,8%), mint az elégedetleneké (28,5%). A jövedelemmel, juttatásokkal a

megkérdezettek több, mint fele elégedett, ezen belül is a teljesen elégedettek aránya mindössze 17%, az elégedetteké 40,8%.

A munka személyi és tárgyi körülményeivel elégedettek aránya hasonló, míg az előbbivel az aktív diákok 82,4%-a, az utóbbival pedig 78,2%-a elégedett.

A munka összességét tekintve jelenlegi munkájával az öregdiákok 78,7%-a elégedett. A munka-lakóhely távolsága, a bejárási idő munkajellemzőnél a legmagasabb az elégedettek aránya (83,4%), azon belül is a kérdezettek 47,6%-a teljesen elégedett. A munka feletti ellenőrzéssel és önállósággal pedig a végzett hallgatók 87%-a elégedett, míg a rugalmas, kötetlen munkaidővel 84,7%. Képzési területeknél egyedül a munka társadalmi presztízsével rajzolódott ki különbség: a műszaki területen végzettek a legelégedettebbek, míg a pedagógusképzési területen végzettek a legelégedetlenebbek. Nemek, karok és képzési helyszínek szerint sem mutatnak statisztikailag értékelhető különbséget a munkavégzési jellemzőkre adott válaszok.

Jellemzően a korábban születettek elégedetlenebbek egyes munkajellemzőkkel (a munka megbecsültségével, presztízsével, a munka személyi és tárgyi körülményeivel és a jövedelemmel), mint a fiatalabbak (1985 után született megkérdezettek). Ennek egyfelől magyarázata lehet, hogy nagyobb munkatapasztalattal rendelkeznek, nagyobb elvárásaik vannak a munkával szemben, ezáltal kritikusabbak a munkájukkal kapcsolatban.

Kompetenciák értékelése

A kérdőívben a végzett hallgatók kompetenciáit és nyelvismeretét is feltérképeztük. Arra voltunk kíváncsiak, hogy a megkérdezettek munkájához milyen kompetenciák és ismeretek szükségesek, és ezek közül mit adott az egyetem. A munka szempontjából szükséges ismeretek közül az alábbiakat választottuk ki:

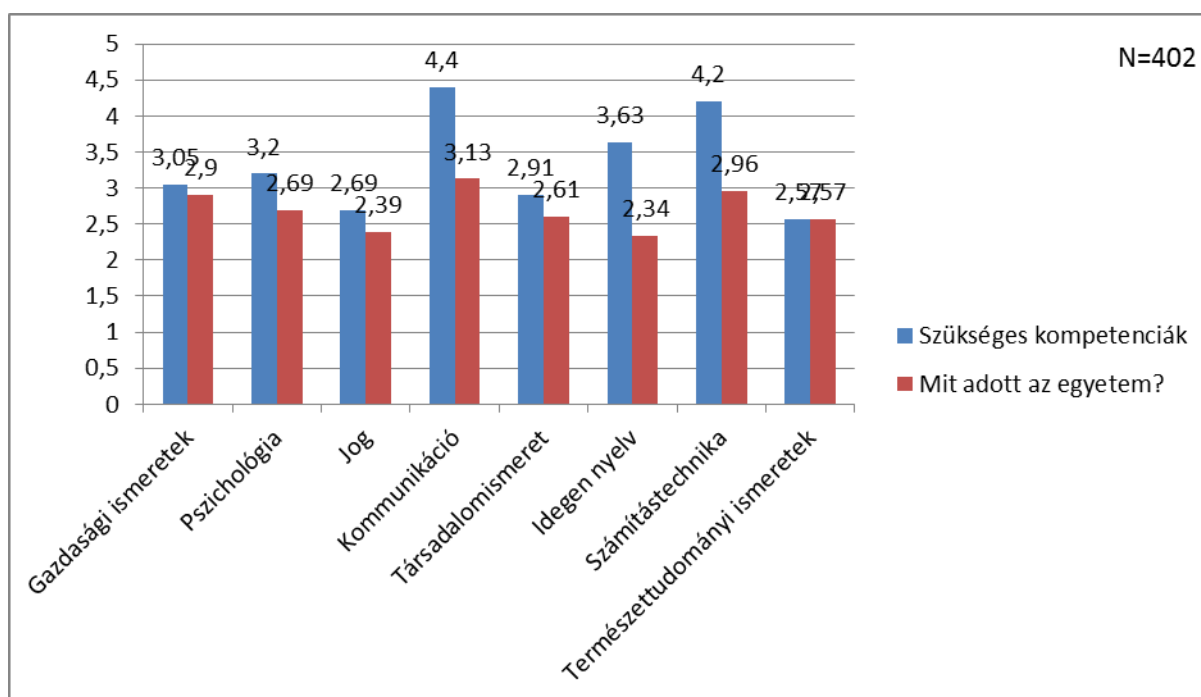
- gazdasági ismeret
- pszichológia
- jog
- kommunikáció
- társadalomismeret
- idegen nyelv
- számítástechnika
- természettudományi ismeretek

Az öregdiákok az iskolai osztályozás mintájára értékelték az egyes kompetenciákat a munkához való szükségesség szempontjából. A kapott értékek alapján a legfontosabbnak a kommunikációs ismeretet (4,4) és a számítástechnikát (4,2),

valamint az idegen nyelvtudást (3,63) értékelték. A számítástechnikai-informatikai ismereteket a hallgatók 52,5%-a nagyon fontosnak tartotta, a kommunikáció esetében az ötös skálán a legmagasabb értéket 62,2%, az idegen nyelv esetében 42,4% jelölte meg. A munka szempontjából a többi ismeretet is közepesen fontosnak tartották, három alatti átlagértéket kapott a jog, társadalomismeret és természetismeret, vagyis kevésbé tartották szükségesnek a munkájuk szempontjából.

Arra a kérdésre, hogy ezek közül mit adott az egyetem, az előzőhöz képest mindegyik esetben rosszabb értékeket adtak a megkérdezettek. Amint látható, a kapott értékek 2,34 és 3,13 között mozognak. A munka szempontjából kiemelt fontosságú ismereteket, mint például a számítástechnikát a volt hallgatók közepesre értékelték az egyetemen tanultak szempontjából (2,96). Az egyetemen tanult kommunikációs ismeretek az élmezőnyben vannak (3,13), míg az egyetemen tanult idegen nyelvi képzés a legalacsonyabb értéket kapta a hallgatók megítélés alapján (2,34). Ez utóbbi szerepelt a leggyengébben a volt diákok értékelésénél: a válaszadók 42,5%-a egyes minősítést adott az ötös skálán az idegen nyelvoktatásra.

52. ábra Kompetenciák értékelése

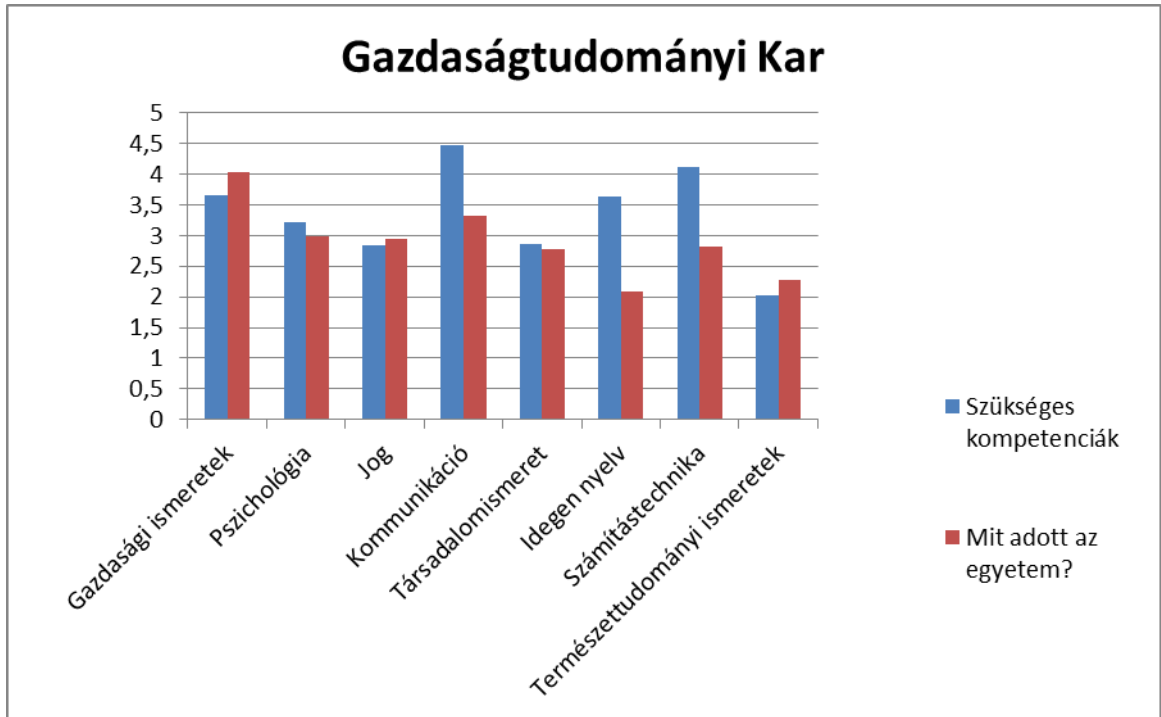

A kompetenciákra kapott válaszokat a képzési területek és a képzési formák szerint is elemeztük. A munkához szükséges és az egyetem által kapott kompetenciák a képzési forma szerint nem mutat statisztikailag lényeges eltérést. Figyelembe véve az elemszámot az alábbi területeken lehet következtetéseket levonni:

- Nem meglepő, hogy a gazdasági ismereteket a gazdaságtudományi és az agrárképzésen végzettek tartják kiemelten fontosnak (mindkettő esetben 3,65

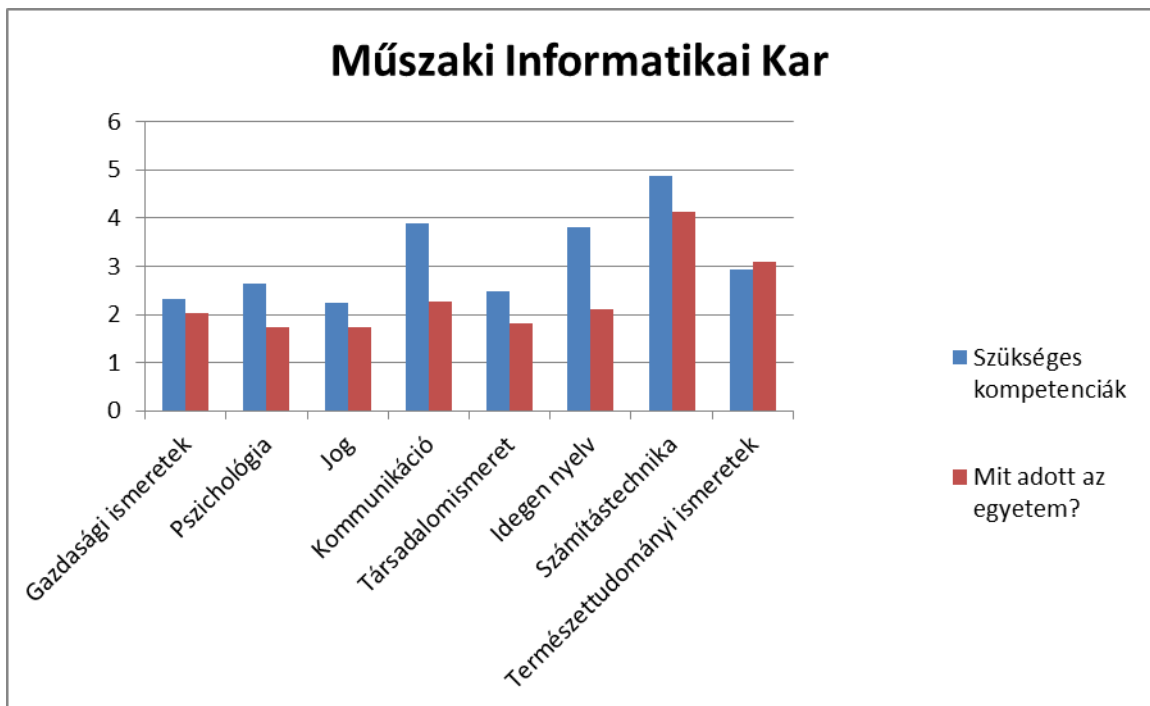
illetve 3,33 érték), viszont az egyetem szempontjából elégedettségre ad okot, hogy az egyetem által kapott gazdaság ismereteket is ezen a területen végzettek minősítették a legjobbnak (4,04 és 3,81).

53. ábra Kompetenciák értékelése - Gazdaságtudományi Kar

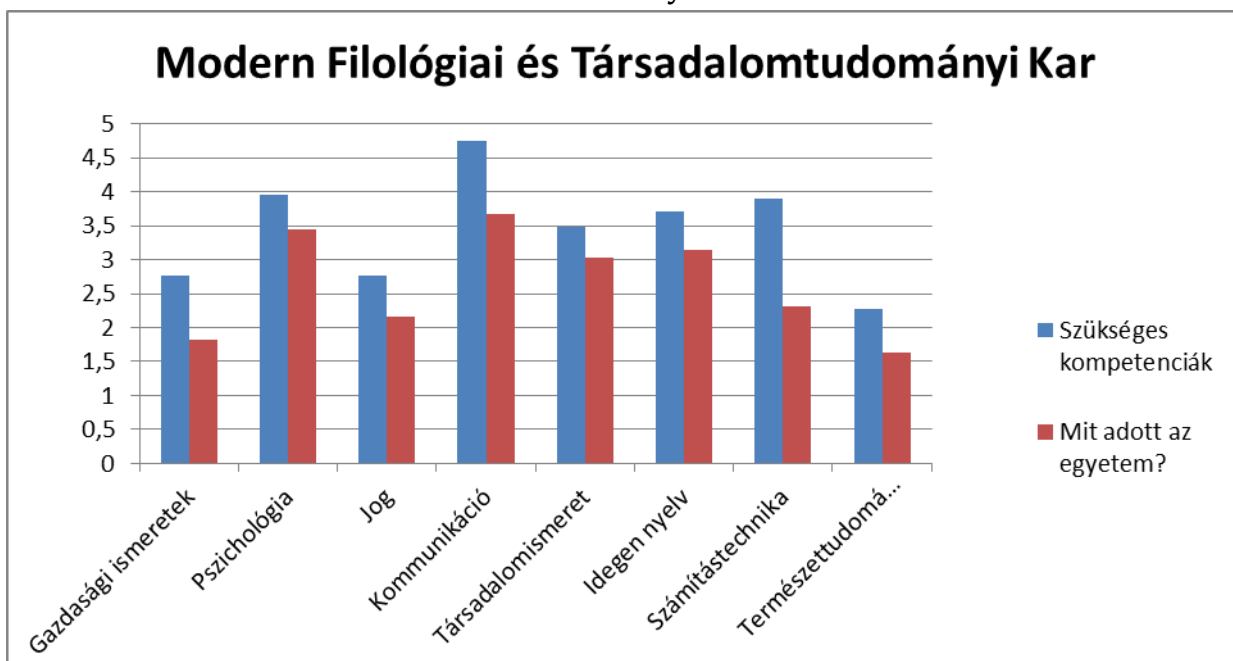
- A kommunikáció esetében nincs lényeges különbség a képzési területek szerint: ezt az összes megkérdezett kartól függetlenül nagyon fontosnak tartotta (4 feletti átlag, kivételt képez a Műszaki Informatikai Kar 3,88-al), viszont ebben az egyetem a fontossághoz képest nem nyújtott eleget. Minden karnál 3,5 körüli az érték, kivételt képez a Mérnöki és a Műszaki Informatika Kar, ahol átlagosan 2,43-ra és 2,28-ra értékelték az egyetemi tanulmányok alatt kapott kommunikációs kompetenciát.
- A számítástechnikát legjobban az informatikusok (4,7), legkevésbé pedig a társadalomtudományi területen (3,9) végzettek tartották fontosnak. Az egyetem által kapott számítástechnikai képzést pedig szintén az informatikusok értékelték legjobbnak (4,1).

54. ábra Kompetenciák értékelése – Műszaki Informatikai Kar

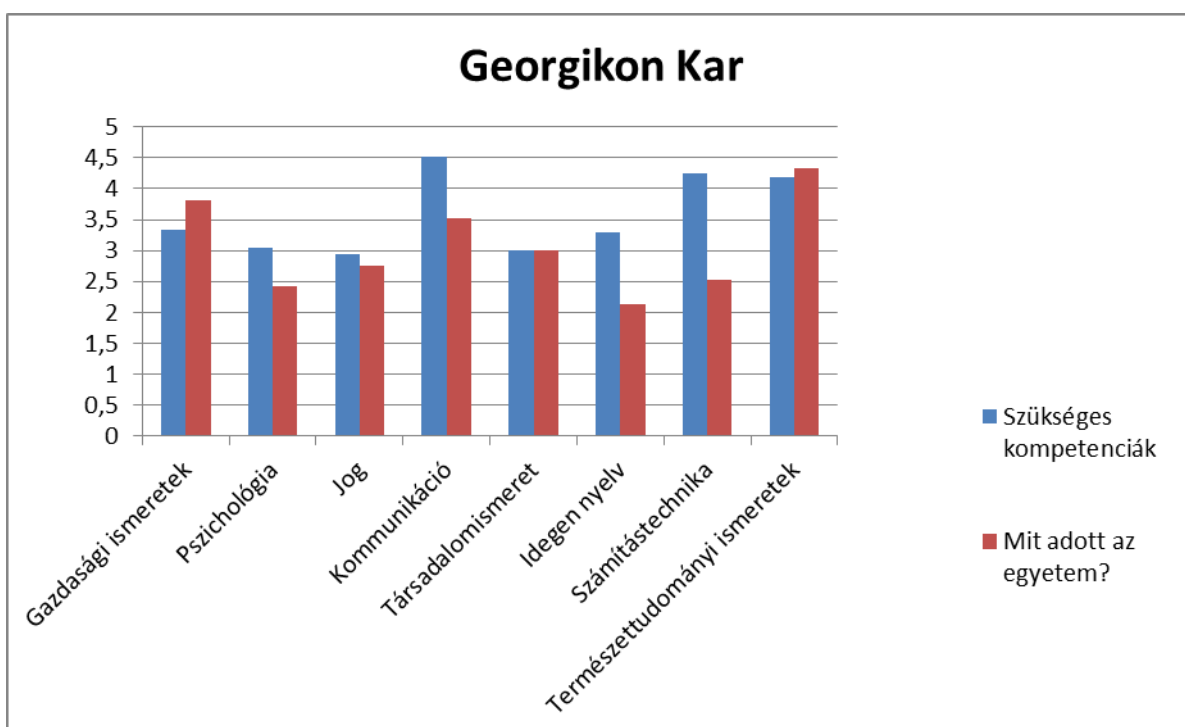
- Pszichológia fontosságát a pedagógusképzési területen végzetek értékelték nagyon hasznosnak (4,2), de az egyetem nem teljesítette az elvárásaikat. A legelégedetlenebbek a hallgatók, átlagosan 2,7-re értékelték a pszichológia oktatást (a pedagógusképzési területen végzetek 3,5-re).
- A társadalmi ismeretnél nincs lényeges különbség a képzési területek között: a hallgatók nem tartják kiemelkedően fontosnak az ezirányú jártasságot, de az egyetemen kapott ismereteket elegendőnek érzik. Értelemszerűen leginkább a társadalomtudományi területen tanulók tartották hasznosnak ezt az ismeretkört.

55. ábra Kompetenciák értékelése – Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kar

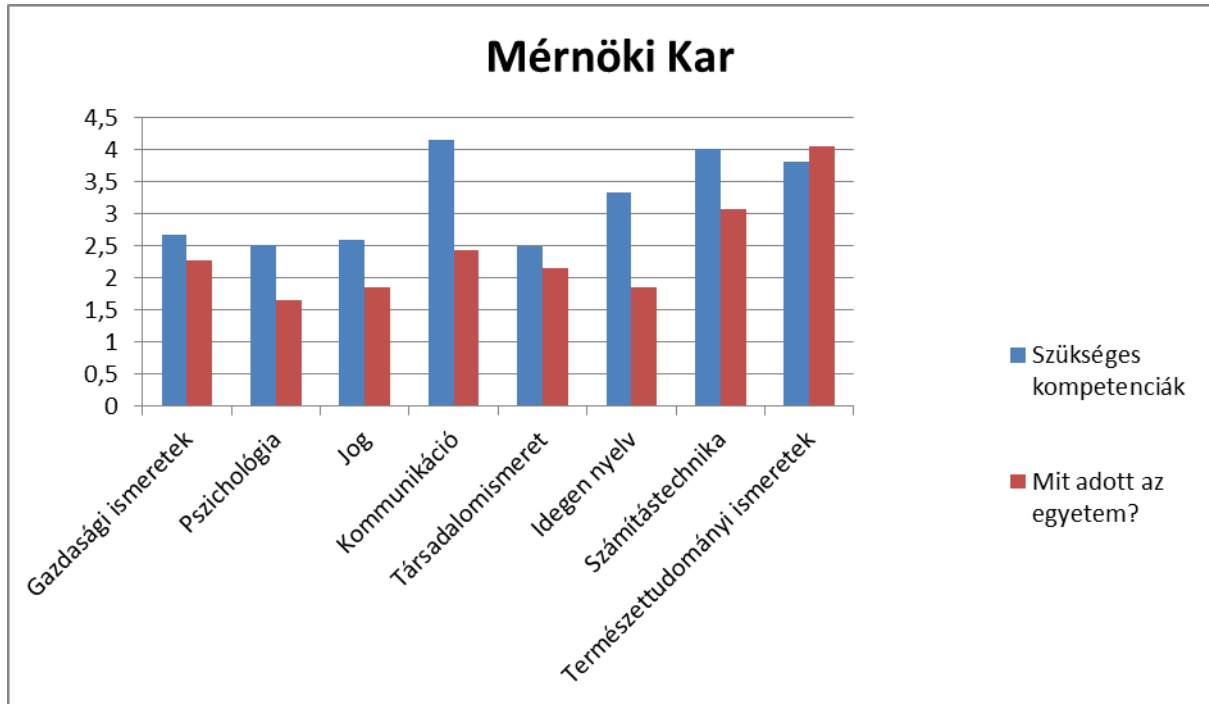
- A természettudományi ismeretek fontossága a műszaki, a természettudományi és az agrárképzéseken végzettek számára a legfontosabb (3,5, 3,7 és 4,2), akik közül az agrár és a természettudományi képzésen résztvevők teljesen elégedettek az egyetemen kapott természettudományi ismeretekkel.

56. ábra Kompetenciák értékelése – Georgikon Kar

- A jogot az informatikai területen végzetek tartják kevésbé fontosnak.
- Az idegen nyelvet képzési területtől függetlenül mindenki nagyon fontosnak tartotta (3,7) – leghasznosabbnak a bölcsészettudományi területen (4,0).

57. ábra Kompetenciák értékelése – Mérnöki Kar

- Képzési területtől függetlenül viszont nagyon rossznak ítélték az öregdiákok az egyetem teljesítményét a nyelvoktatás tekintetében (2,4). Legjobbnak (4,0) a társadalomtudományi területen dolgozók értékelték az egyetemi nyelvoktatást, legrosszabbnak pedig a műszaki és természettudományi területen (itt megjegyzendő, hogy ez utóbbi három természettudományi területen végzett öregdiák véleményét tükrözi). Látható, hogy minden területen egyaránt fontossá vált az idegen nyelvek aktív használata, ismerete.

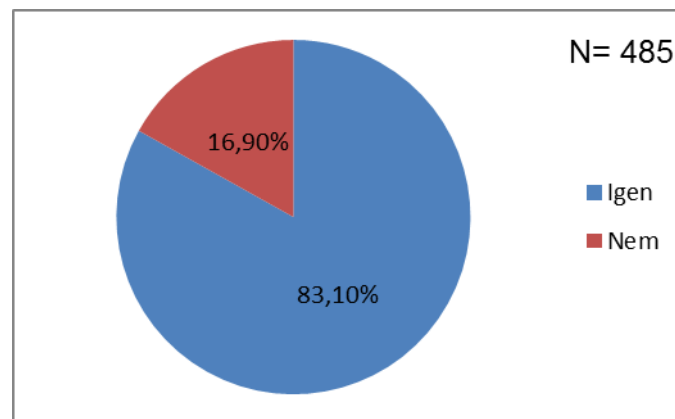
Az eredmények ismeretében elmondható, hogy az egyetem képzéseit érdemes gyakorlati-piaci szemszögből is megvizsgálni és probléma-orientáltabbá alakítani.

ÖREGDIÁK, ALUMNI SZERVEZET MEGÍTÉLÉSE

Öregdiák szervezeti tagság

A megkérdezettek 83,1%-a tudja, hogy működik alumni-öregdiák szervezet az egyetemen, viszont mindössze 12,7%-uk (51 fő) tagja annak. A tagság karok és képzési forma szerint sem mutat szignifikáns különbséget.

58. ábra Tudomása szerint működik-e öregdiák/ alumni szervezet az intézményben?

A megkérdezettek 70,9%-a hallott már az öregdiák szolgáltatásokról, amelyből 17 fő (3,5%) már igénybe is vette némelyiket, 67,4% csak hallott róla, de részletesen nem ismeri azokat. Képzési helyek, életkor szerint nincs különbség az öregdiák szolgáltatásokkal kapcsolatos véleményekben. 29,1% még sohasem hallott róla.

A megkérdezettek 67,4%-a szívesen fogadna az egyetemmel kapcsolatos tájékoztatást. Tagozat és képzési forma szerint nincs szignifikáns összefüggés a véleményekben. Karok szerint a Műszaki Informatikai Karon végzettek az átlagnál kisebb arányban fogadnának szívesen tájékoztatást az egyetemmel kapcsolatosan.

A megkérdezettek többsége (51,5%-a) inkább szimbolikus jelentőségűnek tartja a kapcsolattartás fontosságát az egyetem és a végzett hallgatók között. Szintén magas azok aránya, akik fontosnak tartják a kapcsolattartást, mert az mindkét fél számára előnyökkel jár. Egyáltalán nem tartja fontosnak a megkérdezettek 6,8%-a. Karok szerint nem mutat különbséget a vélemények megoszlása.

Az öregdiákoktól megkérdeztük, hogy mennyire tartják fontosnak az intézményi hagyományok ápolását. A megkérdezettek többsége fontosnak tartja, a szerepvállalásban eltérnek a vélemények: 60,6% szerint hozzájárulhat a kapcsolathálója bővítéséhez, és 28,2% szerint több szempontból is fontos. A

hallgatók egytizede (11,1%) szerint az egyetem befejezése után már nincs jelentősége az öregdiákok közötti kapcsolattartásnak.

Az öregdiákok egyharmadánál alakult ki szoros kötődés a Pannon Egyetem iránt a diákévek alatt. Volt hallgatóink 57,1%-a inkább csak a tanulmányaival foglalkozott. 8,2% lehangolóan nyilatkozott, számukra nem hagytak maradandó, mélyebb nyomot az egyetemi diákévek. A kérdőívben volt egy kérdés, mely arra vonatkozott, hogy az öregdiák minek köszönheti kötődését az egyetemhez.

Az elhangzott válaszok alapján kirajzolódik, hogy a hallgatók szorosan kötődtek az egyetemhez. Egyfelől szerették az egyetemi diákéletet, a rendezvények pezsgését. Másodsorban pedig a magas színvonalú oktatást és a jó szakembereket, oktatókat említették. Néhány idézet a hallgatók által leírtakból jól kifejezi ezeket.

„A képzés színvonala, az itt eltöltött évek emlékei, az iskola hangulata.”

„A hagyományőrző programoknak, a tanárokkal kialakított jó kapcsolatnak és a többi hallgatóval együtt megszerzett szép emlékeknek, melyek mindig "honvágyat" ébresztenek bennem”.

„A rengeteg jó élménynek. Eddigi életem legszebb évei voltak”

„A tanárok nagyon kedvesek és segítőkészek voltak velem, bármikor számíthatok még mindig a segítségükre. Sok barátot szereztem az egyetemi évek alatt, akikkel az egyetem befejezése után sem szakadt meg a kapcsolatom”

„Az egyetemen dolgozó tanárok kedvessége, segítőkészsége példa értékű”

„Az oktatókkal, évfolyamtársakkal kialakított jó kapcsolatnak, a város és környékének szépségeinek. Az ott töltött felejthetetlen és szép éveknek.”

„Egyetemi éveim voltak a legemlékezetesebbek és a legmeghatározóbbak az életemben.”

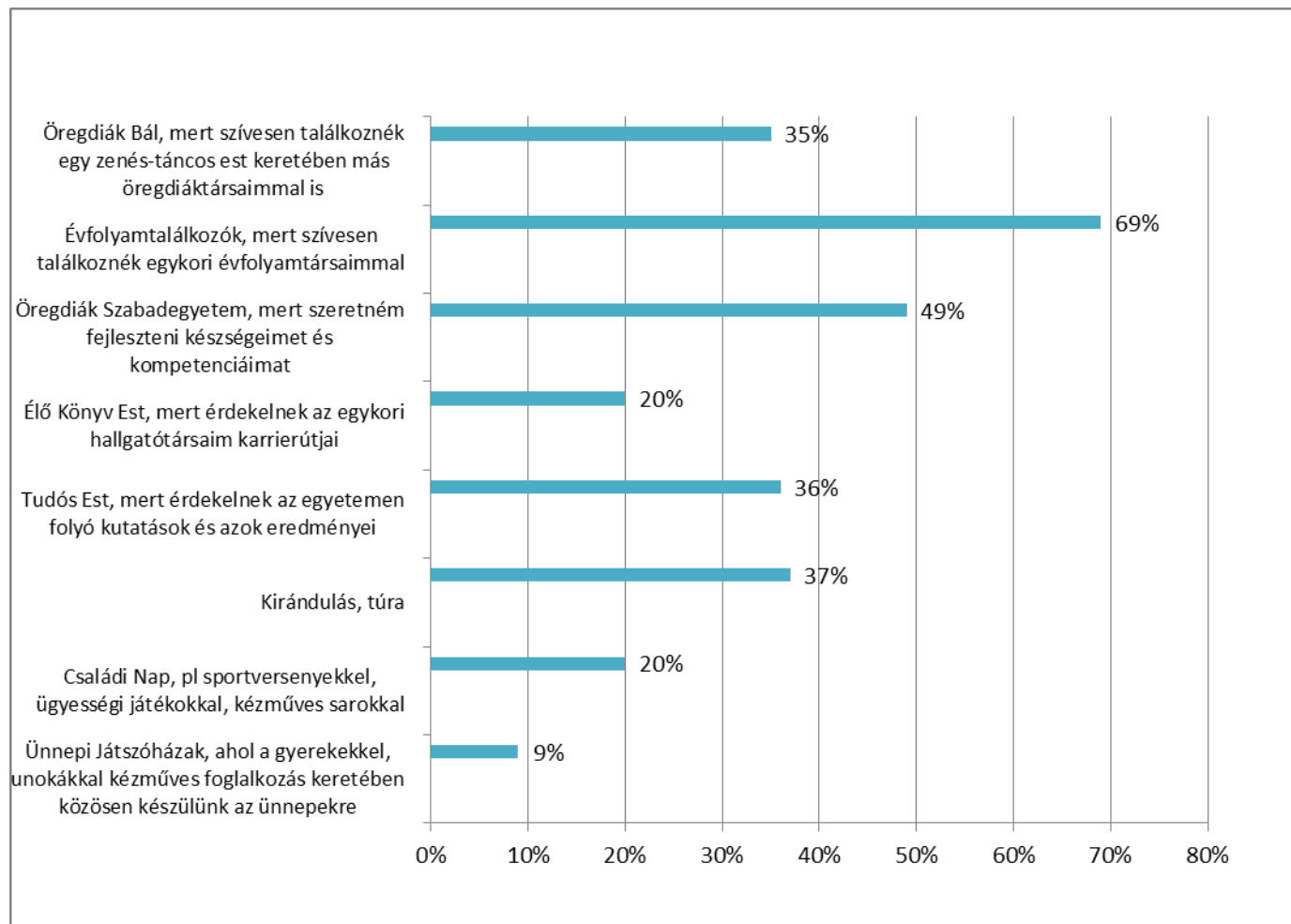
„Élveztem az egyetemi évek minden percét. Amellett, hogy hasznos ismeretekre tehettem szert, amelyeket jelenleg is sikeresen alkalmazok, a szaktársakkal, kollégiumi társakkal együtt töltött felejthetetlen egyetemi rendezvények is meghatározóak”.

„Nehéz szavakkal leírni az elmúlt éveket, de sok minden köszönhetek az egyetemnek, mind a szakmai, mind ember szempontból!”

Az öregdiákok közel egynegyede szívesen megosztaná a tapasztalatait, további 51,3% elképzelhetőnek tartja. Az öregdiákok egynegyede nem tartja fontosnak, nem látja értelmét. Ebben nincs eltérés karok, képzési terület szerint.

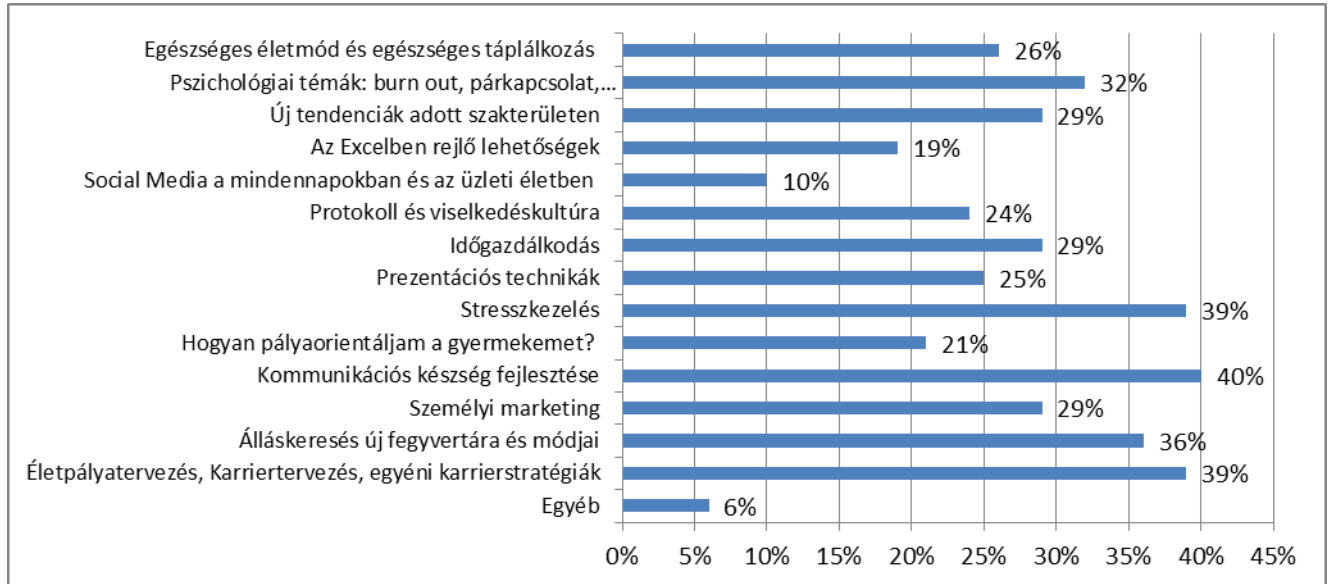
Az öregdiákoknak feltettük azt a kérdést, hogy a későbbi években részt vennének-e végzett hallgatónak szóló rendezvényeken: egyötödük igen, közel kétharmaduk talán eljönne ilyen rendezvényekre. A válaszadók egyötödét nem érdeklik az öregdiákoknak szóló egyetemi rendezvények. A kérdőív kitért arra is, hogy az öregdiákok az egyetem mely rendezvényei iránt érdeklődnének. A rendezvények iránt érdeklődők elsősorban évfolyam találkozókat és öregdiák szabadegyetemi rendezvényeket említettek, amelyeken találkozhatnak régi évfolyamtársaikkal és a szabadegyetemen készségeik fejlesztésére is lehetőségük nyílna.

59. ábra Az egyetem mely rendezvényei érdekelnék? Az igen válaszok megoszlása

Azok, akik az Öregdiák Szabadegyetem találkozóira iránt érdeklődést mutattak, elsősorban kommunikációs készség fejlesztésére, életpályatervezési, karriertervezési és stresszkezelési előadásokon, álláskereső témákkal foglalkoznának szívesen.

60. ábra Amennyiben érdekelnék az egyetem rendezvényei, milyen témákkal foglalkozna? Az igen válaszok megoszlása

Nagykanizsai Karrier Iroda

A Nagykanizsán végzett öregdiákok közül kettő kivételével mindenki hallott a nagykanizsai kampuszon 2010 óta működő Karrier Irodáról, jellemzően e-mailből és hírlevélből. Itt meg kell jegyezni, hogy ebben a felmérésben a nagykanizsai kampuszon mindössze 23 fő végzett, így a nagykanizsai kampuszra vonatkozó válaszok csak tájékoztató jellegűek. A megkérdezettek jellemzően e-mailben, a kampusz honlapjáról és rendszeres e-mailen érkező hírlevélből értesültek. Öregdiákként a Karrier Iroda szolgáltatásai közül az alábbi szolgáltatásokat vennék igénybe a megkérdezettek (a megnevezések száma szerint):

- személyes tanácsadás (önéletrajz, motivációs levélírási segítségnyújtás) 4 fő
- felkészítés állásinterjúra 6 fő
- álláskeresési technikák 9 fő
- öregdiák mentor program 3 fő
- öregdiák találkozón való részvétel 11 fő
- öregdiák tagsági kártya 2 fő
- Karrier Iroda rendezvényein való részvétel (Diplomán túl Tanácsadó Nap, Állásbörze stb.) 4 fő.

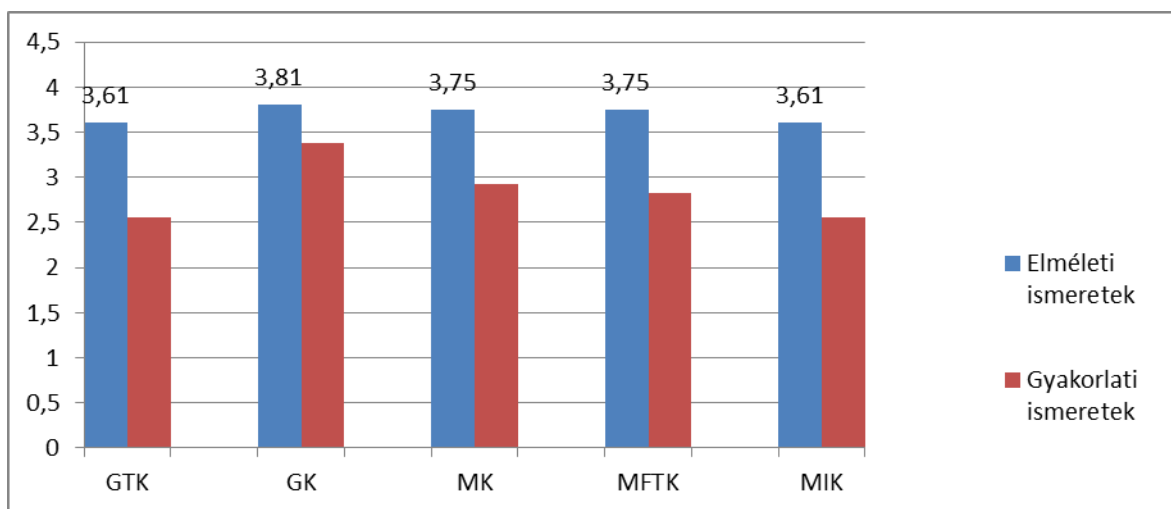
4. PANNON EGYETEM MEGÍTÉLÉSE

Elméleti-gyakorlati képzés és szakmai érdeklődés megítélése

A Pannon Egyetem megítélését három dimenzióban vizsgáltuk: az itt kapott elméleti ismeretek, gyakorlati ismeretek és a szakmai érdeklődés felkeltésének vonatkozásában.

A kérdőívben rákérdeztünk arra, hogy az egyetem mennyire nyújtott megfelelő elméleti és gyakorlati ismereteket a szakmai sikeres gyakorlásához. A megkérdezettek egy ötfokú skálán az iskolai osztályozás mintájára értékelték.

61. ábra Az egyetemen mennyire nyújtott megfelelő elméleti-gyakorlati ismereteket a szakma sikeres gyakorlásához?

Az öregdiákok közel kétharmada elégedett volt az egyetem által nyújtott elméleti ismeretekkel (4-5 értéket adott). A gyakorlati ismeretekkel kapcsolatban már fele akkora az elégedettek aránya: a megkérdezettek mindössze 27,7%-a elégedett az egyetem által nyújtott gyakorlati ismeretekkel. Ebben nincs eltérés a karok, képzési területek szerint sem: minden esetben a gyakorlati képzés sokkal rosszabb értéket kapott (átlagosan 2,7-re értékelték a gyakorlati képzést, 3,7-re pedig az elméleti képzést). A gyakorlati ismeretek átadása minden kar esetében 3 alatti értéket kapott, kivéve a Georgikon Kart (és az agrárképzést).

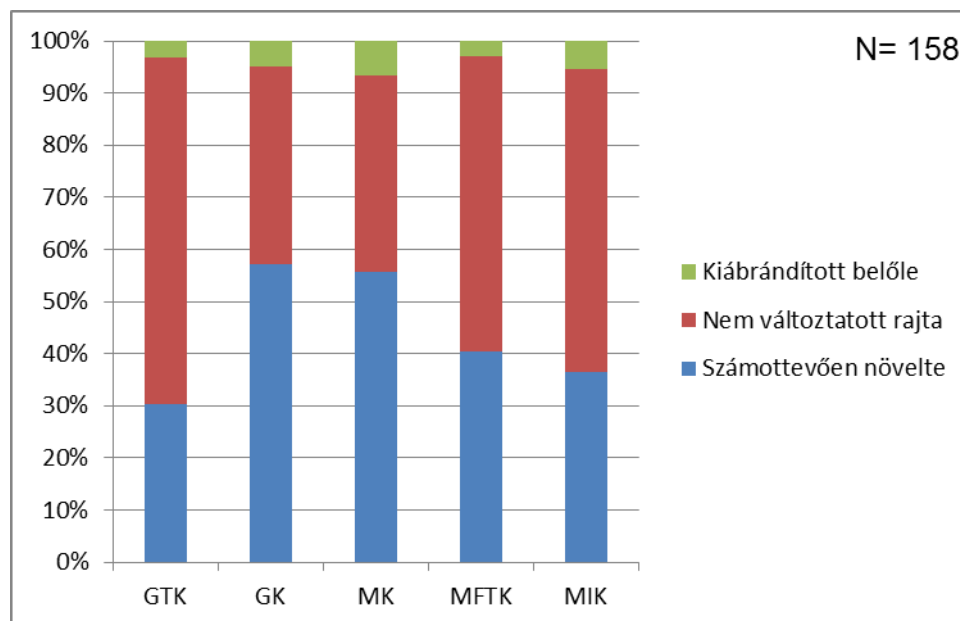
A Pannon Egyetemi képzés megítélését összevetettük az oklevél minősítésével, a képzési területekkel és a jelenlegi nettó fizetése változókkal. Az adatok egyike sem mutat szignifikáns eltérést a főátlagokhoz képest: az oklevél minősítése, a képzési területi besorolás, az elért fizetés egyike sem befolyásolja az

elméleti és gyakorlati oktatás megítélését: minden esetben a fentieknek megfelelően gyengébbnek látják a gyakorlati képzést.

Külön kérdés foglalkozott a szakmai érdeklődéssel, illetve az egyetemi képzés erre gyakorolt hatásával. A szakma iránti érdeklődést az egyetemi képzés nem befolyásolta számottevően: a megkérdezettek több, mint fele így értékelte a képzést, 38,3%-át viszont számottevően növelte. 4% meglehetősen negatívan nyilatkozott, kiábrándítóan hatottak rá az egyetemi tanulmányok. Bár kicsi azok aránya, akik kiábrándultak a szakmából az egyetem hatására, de háromnegyedük, 12-en nappali tagozaton tanultak. Képzési területek, karok szerint nincs lényeges eltérés.

Az egyetem szerepét a szakma iránti érdeklődés megítélésére megvizsgáltuk az összevont képzési területek szerint és az egyetem által nyújtott elméleti, gyakorlati ismeretek szerint is. Kirajzolódik, hogy azok, akiknek a véleménye szerint az egyetemi képzés számottevően növelte a szakmai iránti elkötelezettségét, az átlagnál magasabbra értékelik az elméleti és gyakorlati képzést.

62. ábra Az egyetemi képzés hogyan befolyásolta a szakma iránt érdeklődését?

Ugyanakkor a karok szerint összevont képzési területek alapján van egy kismértékű eltérés az átlaghoz képest az agrár- és a műszaki képzés esetében, ahol az egyetemi képzés pozitívan befolyásolta a szakma iránti érdeklődést: mindkettőnél 57,1%-ban jelölték meg. Az eredményhez hozzá kell tenni, hogy az agrárterület 21, a műszaki 63 válaszadó véleményét mutatja.

A szakma iránti érdeklődés megítélését a válaszadók jelenlegi fizetésének a nagyságrendje és az oklevelük minősítése sem befolyásolja.

Tanácsok, javaslatok az öregdiákoktól

A kérdőív végén az öregdiákok eddigi munkatapasztalatuk alapján tanácsot adhattak a jelenlegi hallgatóknak a munkába állással kapcsolatban, a munkaerőpiaci sikerességük érdekében. Továbbá ötleteket, javaslatokat adtak a hallgatóknak.

Ezek egy része a szakmai tapasztalatszerzés ösztönzésére irányult:

„A megszerzett elméleti tudás mellé próbáljanak minél több gyakorlati tudást szerezni, mert többnyire nem az elmélet a döntő egy munkafelvétel során, hanem a gyakorlat.”

„Azt tanácsolom, hogy körültekintően válasszanak gyakorlati helyet és tanuljanak ott annyit, amennyit csak tudnak! Legyenek érdeklődők, nyitottak, tekintsenek bele a lehető legtöbb részleg munkájába (rotációs rendszerű gyakorlat!)”

„Jó gyakorlati hely megszerzése belépő egy jó munkahelyhez. Minél többet aktívan elsajátítani, tanulni, kérdezni, figyelni.”

„Akinak van lehetősége, ideje és energiája az egyetem mellett valahol dolgozni, olyan szakterületen, amely a diploma megszerzése után betölthető lesz, mindenképpen tegye meg. Ismerkedjen a gyakorlati élettel, mert a tapasztalat nagyon sokat számít.”

Emellett a javaslatok a képességek bővítésére, kompetenciák fejlesztésére irányultak.

„Tanuljanak meg beszédképesen használni egy idegen nyelvet, ne csak a nyelvvizsga-papír miatt; - Ne féljenek használni a tudásukat; - Ismerjék az új álláskeresési trendeket”

„A legfontosabb a határozott megjelenés, a jó kommunikáció képesség, és legalább egy idegen nyelv társalgási szintű ismerete”

„A legfontosabb egy vagy több idegen nyelv kiváló ismerete!”

Összefoglalásként a legtöbben három tényezőt neveztek meg a munkaerőpiaci sikerességhez:

- szakmai ismeret
- nyelvismeret
- szakmai gyakorlat

Érdekességként egy hallgató felvázolt egy karriertervezési stratégiát az oktatási időszakra, amelyik megfontolandó a mostani diákoknak:

„1-2.évfolyam: bármilyen típusú munka vállalása, szakmai versenyek, nyelvtanulás

3-5.évfolyam: szakmai tapasztalatszerzés, szakmai versenyek, kapcsolatépítés”

Zárógondolatként „a tanulás, a diploma előbb utóbb meghozza a várva várt munkát és a munkában való sikerességet”.

Vélemények a Pannon Egyetemről

Végezetül pedig megkérdeztük, hogy fejtse ki véleményét a Pannon Egyetemről és ajánlaná-e az egyetemet. A megkérdezettek 93,3%-a ajánlaná az egyetemet másnak. Karoktól, képzési területektől függetlenül is magas az egyetemet ajánlók aránya: a műszaki területen minden megkérdezett csak ajánlani tudja az egyetemet, de a többi területen is 91% feletti az egyetemet ajánlók aránya.

Ez azt mutatja, hogy minden korábban ismertetett hiányosság ellenére az egyetem megítélése jónak mondható, öregdiákjaink ajánlanák az egyetemet másnak. Mindazonáltal figyelembe kell venni azokat a megjegyzéseket, javaslatokat, amelyeket az öregdiákok megfogalmaztak. A kifejtett negatív értékelések és vélemények kezelése versenyelőnyt jelenthet az Egyetemnek, figyelmen kívül hagyása viszont – versenytársaink fejlesztései esetén – akár már középtávon is hátrányos helyzetbe hozhatja a Pannon Egyetemet. A véleményeket részletesen a mellékletben lehet elolvasni, de témájuk alapján tematikusan is besorolhatóak.

Az ajánlások között elsősorban a szakmai képzés magas színvonala jelenik meg, másodsorban pedig az egyetemi légkör és a városok jó hangulata.

„Elégedett voltam a szakmai oktatás minőségével, a korrekt felkészítéssel.”

„Jó hangulatú, fejlődő kampusz, segítőkész oktatók. Családias. Támogató hangulat.”

“Barátságos városi és iskolai környezet”

Az egyetemet nem ajánlók elsősorban a gyakorlatiasabb képzés igényét, de általános, az egyetem egészét érintő szolgáltatásokat nem említettek.

„Túlságosan elméleti jellegű képzés, kevés gyakorlattal. Sokszor haszontalannak éreztem a képzést”.

A Pannon Egyetem megítélését jól lezárja az alábbi megjegyzés:

„Szerettem a Pannon Egyetemre járni, magabiztossá váltam.”

5. MELLÉKLETEK

a. HALLGATÓI VISSZACSATOLÁSOK KAROK SZERINT

Gazdaságtudományi Kar

- ❖ A GTK-n gáncsolnak, ahol tudnak.
- ❖ A képzés szombaton folyik, így nem kellett sokszor szabadságot kivenni az előadások miatt.
- ❖ A képzési rendszer megfelelő, a tárgyak egymásra épülnek, a szakmaiak kiegészítik egymást.
- ❖ A következő válaszra felhasználtam a helyet, vagy eleve nincs rá elég hely.
- ❖ A levelezős hallgatók és az intézmény között gyatra a kommunikáció.
- ❖ A minőségüggyel kapcsolatos órák kapcsán kezdtem el érdeklődi a szakma iránt.
- ❖ A nagykanizsai kampusz családias, baráti légkört biztosít, így hatékonyabbnak vélem a tanulást.
- ❖ A nyugat-dunántúli régióban kiemelkedő a kanizsai kampusz oktatás színvonala.
- ❖ A szakmai tárgyat oktató, aki egyedülként vonzóvá tette a szakot, már nem az egyetem oktatója.
- ❖ a szakmáról alig tanultunk
- ❖ Ajánlanám, de csak akkor, ha több államháztartási szakot indítanának. Ez nagyon hiányzik!!!!
- ❖ Ajánlanám, mert néhány tantárgyból igen magas színvonalon folyt az oktatás.
- ❖ Ajánlanám.
- ❖ Az alapokat feltétlen biztosítja, de a napi gyakorlatot nem tudja átadni csak a munkahely.
- ❖ Az egészségturizmus szakon olyan szakirányú tanárok oktatnak, akik a szakmában elismertek.
- ❖ Az egyetem önmagában nagyon jó. Elégedett voltam a tananyaggal, a tanárok munkájával.
- ❖ Az egyetemen eltöltött idő mindenképpen hasznos volt. Az elsajátított elméleti tudás nem gyakorolható...
- ❖ Az elméleti oktatás megfelelő(kivétel a nyelvek)és a gyakorlati elhelyezkedést is segíti az egyetem!
- ❖ Az oktatók az elméleti tudást jól át tudják adni a hallgatóknak és a diákélet is nagyon jó.
- ❖ Barátságos légkör; egy oktatóra kevesebb diák jut, mint más egyetemeken. Kiváló hallgatói közösség.

- ❖ Barátságos városi és iskolai környezet, jó elméleti háttér.
- ❖ BSC-t még ajánlanám, de az MSC képzés nem adott plusz értéket, elméleti oktatás kizárólag.
- ❖ Családias légkör, emberléptékű képzés, fair oktatók, fiatalos hangulat.
- ❖ Elégedett voltam a képzés színvonalával.
- ❖ Elégedett voltam a képzéssel, a tanárokkal, ügyintézással, a hozzáállással.
- ❖ Elégedett voltam a szakmai oktatás minőségével, a korrekt felkészítéssel.
- ❖ Elvégezhető a képzés, mégis van valamelyest presztízse.
- ❖ Én pozitív tapasztalatokkal távoztam az egyetemről. Számomra kényelmes volt, hisz helyben tanultam.
- ❖ Én szerettem nagyon az egyetemet illetve a város amit adott emlékeim legszebb évei voltak.
- ❖ Felkészült oktatók, magas színvonalú képzés.
- ❖ Gyakorlatias oktatás, kiváló előadók. Szakmai fejlődés támogatása.
- ❖ Jó az atmoszféra.
- ❖ jó hangulat, megfelelő oktatás, segítőkészség a tanárok részéről.
- ❖ Jó hangulatú egyetem; a tanárok többsége diákcentrikus, kiváló szakmai tudással rendelkeznek.
- ❖ Jó hírnevű, elismert egyetem, jó gyakorlati lehetőségek a városban/környékén.
- ❖ Jó hangulatú, fejlődő kampusz, segítőkész oktatók. Családias. Támogató hangulat.
- ❖ Jó nevű iskola.
- ❖ Jó oktatók, érdekes tanrend.
- ❖ Jó tanárok, érdekes órák, összetartó hallgatók.
- ❖ Kellemes környezet/közeg, jó tanárok, jó megközelíthetőség, sok lehetőség.
- ❖ KELLEMES LÉGGÖR, JÓ ELMÉLETI TANÍTÁS.
- ❖ Képzett oktatók, barátságos környezet, folyamatos fejlődés.
- ❖ Korrektek az oktatók, könnyen megközelíthető.
- ❖ Központi kollégium, barátok, társaság, oktatás, egyetemi városrész.
- ❖ Levelező tagozatos hallgatók számára megfelelő hétvégi előadások, tapasztalt oktatók.
- ❖ Maga a képzés jó, de levelező tagozaton nincs elég lehetőség a gyakorlatra.
- ❖ Magas szintű oktatás és szervezés, időbeosztás megfelelősége miatt.
- ❖ Más intézményben történt tanulmányai alapján mondható, hogy színvonalas az oktatás.
- ❖ Megfelelő.
- ❖ Megfelelő a képzés, kitűnő híre van az egyetemnek és jó a diákélet.
- ❖ Megfelelő elméleti és gyakorlati oktatás.
- ❖ Megfelelő képzést nyújt a többi felsőoktatási intézményhez hasonlóan.

- ❖ Megfelelő szakmai képzés, néhány kiváló oktatóval, megfelelő számonkéréssel, szigorral.
- ❖ Megfelelően felépített oktatási rendszer, jó infrastruktúra. Sok közösségi programot szerveznek.
- ❖ megfelelőnek tartom a képzést.
- ❖ Menjééééé mérnöknek.
- ❖ Mert az én elvárásaimnak teljesen megfelelt és ezt tovább is adnám ajánlás céljával.
- ❖ Mert elégedett voltam.
- ❖ Mert jó.
- ❖ Mert jó oktatókkal rendelkezik. (hosszabb válaszra nincs itt lehetőség).
- ❖ Mert nagyon jó egyetem.
- ❖ Mert nekem tetszett.
- ❖ Mert semmilyen gyakorlati tudást nem biztosít.
- ❖ Nagyon jó az oktatás színvonala.
- ❖ Nagyon szerettem az egyetemre járni. Sokat tanultam, új élményeket gyűjtöttem.
- ❖ Nekem jó tapasztalataim voltak.
- ❖ Nem egy hallgató voltam sok közül, hanem tudták a nevem is.:)
- ❖ Összességében meg vagyok elégedve a Pannon Egyetem oktatási színvonalával.
- ❖ Összességében nem tartom rossz felsőoktatási intézménynek, bár gyakorlati téren van mit fejlődni.
- ❖ Összességében nem volt probléma, de a NYELVET HIÁNYOLOM!
- ❖ Összességében színvonalas képzés jellemzi az intézményt.
- ❖ Pannon Egyetem képzései megfelelő alapot biztosítanak egy számomra megfelelő állás betöltésére.
- ❖ Pipis tanár úr és Dimény tanárnő maximálisan a legjobbak.
- ❖ Pozitív országos megítélése van az intézménynek, és bizonyos szakterületeken kiemelkedő teljesítmény.
- ❖ Releváns szakmai felkészülést nem nyújtott. Sem multicég HR-re, sem kis cég munkaügyre!
- ❖ Remekül felkészült, elhivatott oktatók lebilincselő előadásaikon kötik le a tanulni vágyók figyelmét.
- ❖ Sehol az országban nem oktatják rendesen ezt a szakmát.
- ❖ Sokrétű, színvonalas képzési, lehetőség.
- ❖ Szakmailag hozzáértő oktatók, valamint már kiemelten megfelelő szintű intézményi körülmények.
- ❖ Számomra megfelelő képesítést kaptam.

- ❖ Szerettem a Pannon Egyetemre járni, magabiztossá váltam. Az előadások nagyon jók voltak.
- ❖ Szerettem oda járni. Tanárok színvonalasan, érthetően adták elő az anyagot.
- ❖ Szerintem a magas követelményrendszer nagymértékben hozzájárul a megfelelő tudás megszerzéséhez.
- ❖ Szerintem kiemelkedően jó egyetem. Sok ismerősöm végzett itt és mindenki dicséri. Jó tanárok, órák.
- ❖ Színvonalas előadások felkészült oktatókkal.
- ❖ Színvonalas képzés, képzett oktatók.
- ❖ Színvonalas oktatás és elismert név.
- ❖ Színvonalas oktatás, erős kutatási bázis, szerettem ide járni.
- ❖ Színvonalas, erős képzést nyújt.
- ❖ Túl hosszú a kérdőív!
- ❖ Tanári gárda, oktatás színvonala.

Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kar

- A kampusz kicsi könnyen átlátható ..aki nem szereti Budapestet, annak jó választás.
- A képzés szerkezete jól átgondolt, az oktatók szakképzettsége magas színvonalú.
- A képzés színvonala megfelelő. A tanárok megfelelő kompetenciákkal rendelkeznek az oktatáshoz.
- A megfelelő szintű képesítést nyújtotta megfelelő idő alatt.
- A mi tanszékünkön a tanári gárda kiváló szakmai tudással rendelkezik, kétséges és emberséges.
- A szakma telített, és nehéz munkát találni a saját szakomban. Más szakokat ajánlanák.
- A tanárok általában készséggel állnak a rendelkezésünkre illetve azt kéri számon, amit leadtak.
- A vállalt képzést teljesítette, jó személyes kapcsolat az oktatókkal.
- Alapos képzést kaptunk, hasznos ismeretekkel.
- Átfogó és alapos elméleti ismereteket kaptam, elégedett voltam az oktatás minőségével.
- Az elvárásaimnak megfelelő oktatási rendszerben tanulhattam.
- Az idegen nyelv és alk. nyelv. szakok nagyon erősek és szakmailag is megfelelőek.
- Az oktatás magas színvonala, az oktatók felkészültsége (egy-két kivételtől eltekintve) miatt.
- Az oktatás, a kollégiumok és a környezet minősége is nagyon jó és a Királynék Városa is gyönyörű.

- Az oktatók kiemelten pozitív hozzáállása és magas szintű szakmai ismereteik miatt.
- Az oktatók nagy része emberséges, általában egyensúlyban van a számonkérés és a tanítás.
- Azért ajánlanám, mert ma is örömmel gondolok vissza az itteni diákéveimre.
- Azért ajánlanám, mert összességében jó felsőoktatási intézménynek tartom, felkészült tanerővel.
- Baráti légkör.
- Élhető felsőoktatási intézmény szép, hallgatóbarát környezetben.
- Elkötelezett, magasan képzett oktatók, Dr. Poór Zoltán kiváló munkája.
- Emberileg és szakmailag is maximálisan elégedett vagyok.
- Emberközpontú, következetes.
- Hallgatóközpontú oktatás.
- Jelentősen függ a diák szorgalmától, hogy milyen tudást szerez meg, germ. alapszak jó alap hozzá.
- Jó atmoszféra, segítőkész emberek.
- Jó egyetem, erős, mégis kivitelezhető követelményeket támaszt a diákkal szemben, jó a közösségi élet.
- Jó tanárokat ismertem meg, akiknek többsége nagy tudású, emberséges volt.
- Jó volt a német képzés az egyetemen, nagyon felkészültek a tanárok, érdekes a tananyag, az órák.
- Jók az oktatók az angol szakon.
- Jól felépített tanterv, humánus, nagy tudású, magas színvonalon oktató tanárok
- Jól képzett szakemberek, rugalmas, magas színvonalú képzések.
- Kiváló tanárok tanítottak, akik hitelesen tudták átadni tudásukat és gyakorlati fogásaikat.
- Kiváló tanárok, kevés gyakorlati ismeret, túl sok pedagógiai képzés, kevés szakmai képzés.
- Konceptiótlan oktatási menet, gyakorlati minták és szakmai gyakorlatszerzés lehetőségének hiánya.
- Könnyen szerezhető diploma.
- Légkör, tanárok személyisége, kompetenciája, szaktudása, az egyetemi élet mint olyan.
- Magas szakmai ismeretek mellett emberi bánásmódot kaptam.
- Magas színvonal, "családias légkör", bensőségesebb viszony az oktatókkal, diáktársakkal.
- Magas színvonalú oktatás, színes programok (mind szakmai mind szórakozási szempontból).

- Maximálisan segítőkész hozzáállás minden dolgozó részéről, végig éreztem a támogatásukat.
- Még a régi képzési rendszerben tanultam, az alapján tudom ajánlani az egyetemet.
- Megfelelő oktatási színvonal.
- Nagyon jó a képzés.
- Nagyon jó a légkör az egyetemen, Veszprémben mindenképpen, a többit nem ismerem.
- Nagyon nem megfelelő szervezés DL-es képzésen a konzultációs napokat illetően.
- Nagyszerű embereket ismertem meg.
- Nem szeretném.
- Nem voltak korszerű technológiák: objektum orientált fejlesztőeszköz nem volt, MySQL volt az adatbázis.
- Nem, mivel az oktatók többsége nem eléggé motivált.
- Nyitott, naprakész, inspiráló.
- Nyugodt légkör, Fejér megyéből könnyen megközelíthető.
- Összességében elégedett voltam a képzés minőségével, és az ügyintézással. (Több nem fér ki!!!)
- Remek ismeretátadás.
- Rendkívül jól felkészült oktatókkal találkoztam itt, akik humánusak, diákközpontúak.
- Személyes kapcsolat az oktatókkal, kicsi, összetartó közösség, jó hangulat, nagyszerű oktatók.
- Szerettem.
- Szerettem odajárni.
- Színháztudomány területén bárki a szükséges elméleti alapot itt megszerezheti, utána úgyis az önképzés következik.
- Színvonalában felveszi a versenyt a hazai egyetemek zömével.
- Színvonalas képzés, szép környezet.
- Színvonalas, minőségi oktatás folyik ezen az egyetemen.
- Színvonalas, sokrétű oktatást kínál 21. századi modern módszerek alkalmazásával.
- Tanárok szakmai és emberi hozzáállása; időbeosztás; rugalmasság.
- TANULÓKÖZPONTÚ EGYETEM.
- Van néhány olyan oktató, aki kedvéért érdemes volt órákat hallgatni.

Műszaki Informatikai Kar

- 100 karakter? Nem fog menni.

- A képzés minősége, a tanárok felkészültsége és az elsajátítható ismeretek naprakészsége miatt.
- A munkahelyen napi szinten konkrétan használható tudást kaptam több tárgyban is.
- A szak elismert a felsőoktatásban, a szakmai alapozás azért jó.
- A vidéki egyetemek közül a területemen az egyik legjobb képzést nyújtja, élhető környezet.
- Ajánlanám, mert fontosnak tartom a választott hivatás szakmai alapjainak elsajátítását.
- Alapvetően elégedett voltam a képzéssel.
- Az egyetemi informatikaképzésen a matematika oktatást több szempontból is kimagaslónak tartottam.
- Az előző iskoláimhoz képest alacsony a színvonal. Korszerűtlen a tananyag.
- Az elvárt mértékben kaptam meg az oktatást.
- Az Msc kiegészítő szaknak megfelelő volt a képzés.
- Az ország egyik legélhetőbb településén van, a diplomáért meg kell küzdeni, nem csak úgy osztogatják.
- Diákközpontú.
- Elemi érdekem, ha ott végeztem.
- Elméleti képzés jó volt.
- Fejlődőképes.
- Felkészült, jó oktatóktól tanulhattam egy nagyon családias légkörben.
- Ha van idő es energia tanulni, egész jó tárgyakat lehet felvenni.
- Jó környezet, fejlődő egyetem.
- Jó szakmai közösség, hangulat.
- Jó szervezés, emberséges tanárok, kiszámíthatóság, megbízhatóság.
- Jó tanárok, jó közösség, fejlődő oktatási rendszer.
- Jók a tanárok, jó a környezet, Veszprém szép város.
- Jónak tartom.
- Kellemes hangulat, mind az iskolában, mind a városban. Hozzáértő tanárok, gyakorlatorientált képzés.
- Korrekt követelményrendszer, korrekt számonkérés, magas színvonal.
- Magas minőségű oktatók, naprakész ismeretek.
- Magas szintű matematikai képzés! Gondolkodásfejlesztés.
- Megírtam volna, csak kevés volt a hely :-)
- Mert használható, gyakorlatorientált képzést kaptunk.
- Mert jól éreztem magam, míg ide jártam...
- Munkáltatók pozitívan fogadják az itt végzetteket.
- Nem.

- Nem volt gyakorlatias életszerű óra, ami nem programozás. Az is csak akkor, ha már tudott előtte.
- Nincs indok, csak ajánlanám.
- Nyelvoktatás alacsony minősége.
- Összességében elégedett voltam a tanrenddel, az oktatók hozzáállásával/felkészültségével.
- Pannon Egyetem sálálálálá... :)
- Rugalmas, megértő, szakképzett oktató gárda. Lehet tőlük újat tanulni.
- Sok segítséget nyújtottak az ott tanító tanárok.
- Szakmai színvonal nem rossz, a vidéki egyetemek között elég jó helyen áll.
- Szép a város, jó a diákélet, jó az ösztöndíj, van idő egyetem mellett fontos dolgot megtanulni.
- Szép emlékeim vannak az egyetemről, de én az informatikus vegyész vagyok!!!!
- Szerettem ott tanulni, kellemes emlékeim vannak azokból az időkből.
- Túlságosan elméleti a volt képzés, nem lehetett egy szakirányra specializálódni.
- Veszprémet igen, Nagykanizsát nem.

Mérnöki Kar

- A hallgatót maximálisan emberként kezelték, így nemcsak diplomásokat, hanem szakembereket neveltek.
- A mérnöki karon a hallgató-témavezető kapcsolat hallgatóbarát, nem tömegképzés jellegű.
- Alapos tudást biztosít, elkötelezett tanárok oktatnak.
- Ami azt illeti, egyetemet nem ajánlanék senkinek, nem látom értelmét.
- Az egyetemen jól képzett Tanári kar oktatja a diákokat.
- Az elméleti oktatása jónak mondható.
- Az intézmény elismert (Ausztriában is ismerik az egyetemet). Jó szakmai képzést biztosít.
- Barátságos a légkör.
- Csak.
- Fejlettségben elmarad más egyetemektől, színvonal és gyakorlati oktatás szintén is.
- Gyakorlatias, erős képzés.
- Hallgatóbarát.
- Jó a képzés és a környezet, csupán a használható elméleti és gyakorlati információk hiánya volt ...

- jó híre van a köztudatba és a képzés során szerzett szakmai tudás igen hasznos a való életben is.
- Képzésemmel elégedett voltam, a pedagógiai tárgyakon lehetett volna nagyobb gyakorlati hangsúly.
- Kifejezetten hallgató centrikusak.
- Környezettudományok terén (kémia) az egyik legszínvonalasabb az oktatás folyik a Pannon Egyetemen.
- Megfelelő gyakorlati képzés.
- Megfelelő oktatási színvonal, kis létszámok, személyesebb kapcsolat lehetősége az oktatókkal.
- Megfelelő színvonalú oktatás, felkészült oktatók, hallgató-barát hozzáállás.
- Mert versenyképes diplomát ad.
- Összességében jó egyetem, de az ott tanultaknak kb 20%-át használom a napi életben.
- Remek kulturális, elméleti, gyakorlati és társadalmi szempontból is.
- Színvonalas oktatás, jó oktatói gárda, élénk egyetemi élet, nyitottság - lehetőségek - sokrétűség.
- Tanulmányaim során meghatározó oktatókkal volt szerencsém megismerkedni.
- Túlságosan elméleti jellegű képzés, kevés gyakorlattal. Sokszor haszontalannak éreztem a képzést.

Georgikon Kar

- A képzés színvonala, minősége jó.
- A tanítási színvonal csökkenése miatt.
- Balaton, gyönyörű kilátás a kollégiumból, festői táj és hangulat mind télen mind nyáron, kiváló
- Barátságos környezet.
- Családias, emberbarát.
- Jó színvonalú képzés, családias légkör.
- Mert jó.
- Mert jó hely!
- Nagyon jó oktatók, kellemes légkör, jó szakirányok.
- Okaim: kiváló tanárok, összetartó csapat, jó környezet, magas, elismert színvonal.
- Oktatás színvonalas, hangulat nagyon jó.
- Szerettem az egészet.
- Természetesen.